

Vern av biologisk mangfold

Tema: Myrreservatene

Oversikt over naturfaglig kunnskap II

9/94

Rapport

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernavdelingen

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernavdelingen
Statens Hus
7005 Trondheim
Tlf. 73 94 90 11 Telefax 73 94 93 50

Rapport

Nr. 9 - 1994

TITTEL Vern av biologisk mangfold. Tema: Myrreservatene. Oversikt over naturfaglig kunnskap II.	DATO 15. september 1994
FORFATTER/SAKSBEHANDLER Elin Gjengedal	ANTALL SIDER 208
ANSVARLIG SIGNATUR Terje Klokke	OPPLAG 100
EKSTRAKT Rapporten gir en oversikt over litteratur om naturreservatene Råndalsmyrene, Stormyra (Hilmo), Finnfloen, Bredmyra, Minilldalsmyrene, Grønlia, Inner Vargfossnesa, Momyra og Havmyran. For alle referanser er det gitt et sammendrag. I tillegg inngår status- eller artslister for karplanter, moser, lav, insekter, fugl, amfibier, krypdyr og pattedyr.	

STIKKORD

KEYWORDS (max 5)

naturreservat myr Sør-Trøndelag	natural reserves fen Sør-Trøndelag county
---------------------------------------	---

ISBN 82-7540-065-1

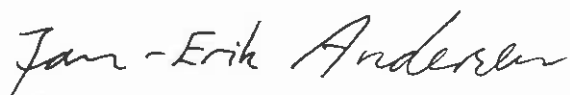
FORORD

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, har tidligere utgitt rapporten: Fremo, K.E., B. Myren, J.E. Andersen & G. Bangjord. 1993. Vern av biologisk mangfold. Tema: Myrreservatene. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd. Rapport 1993 4*: 1-201. Rapporten inneholder en status over de enkelte naturreservatene, med blant annet verneforskrifter, kart, grensebeskrivelse, merking og grunneierlister. Rapporten har også en oversikt over generell forvaltning og fylkesstatus for verneområdene. Lignende temarapporter er utgitt for (1) skogreservatene, (2) våtmarksreservatene og fuglefredningsområdene og (3) øvrige verneområder. Som en videreføring av disse temarapportene vil det bli utarbeidet oversiktsrapporter over naturfaglig kunnskap for samtlige naturvernsområder i Sør-Trøndelag.

Foreliggende rapport gir en oversikt over naturfaglig kunnskap om naturreservatene Råndalsmyrene, Stormyra (Hilmo), Finnfloen, Bredmyra, Minilldalsmyrene, Grønlia, Inner Vargfossnesa, Momyra og Havmyran. Rapportene *Oversikt over naturfaglig kunnskap I og III* omhandler de øvrige myrreservatene i Sør-Trøndelag fylke.

Rapporten er sammenfattet av konsulent Elin Gjengedal. Seksjonsleder Jan-Erik Andersen, naturvernkonsulent Georg Bangjord, og viltkonsulent Arild Lindgaard har lest korrektur og kommet med kommentarer til deler av rapporten. Konsulent Solbjørg Pedersen har lest korrektur på deler av rapporten, og konsulent Karl Erik Fremo har tegnet takseringsløyper for fugl.

Trondheim, 15. september 1994.

Jan-Erik Andersen
Seksjonsleder

SAMMENDRAG

Rapporten gir en oversikt over litteratur om naturreservatene Råndalsmyrene, Selbu kommune, Stormyra, Tydal kommune, Finnfloen, Røros kommune, Bredmyra, Holtålen kommune, Minilldalsmyrene, Oppdal og Rennebu kommuner, Grønlia, Åfjord kommune, Inner Vargfossnesa, Roan kommune, Momyra, Åfjord kommune og Havmyran, Hitra kommune (jfr. fig.1). For alle referanser er det gitt et sammendrag.

Flora er middels godt beskrevet for **Råndalsmyrene**, når det gjelder fauna er oversikten svært dårlig. Artslister for karplanter og moser fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artsliste for lav mangler. Artsliste for insekter, status for fugl og status for amfibier, krypdyr og pattedyr mangler. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet.

Flora er middels godt beskrevet for **Stormyra**, når det gjelder fauna er oversikten svært dårlig. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artslisten for lav er mangelfull. Artsliste for insekter og status for amfibier, krypdyr og pattedyr mangler. Status for fuglefaunaen er mangelfull.

Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Viltinteresser er angitt på et kart.

Sammenlignet med de øvrige myrreservatene er flora og fauna middels godt beskrevet for **Finnfloen**. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artslisten for lav er mangelfull. Artslisten for insekter er svært mangelfull. For fugler derimot er det gitt både status og takseringsliste. Status for amfibier, krypdyr og pattedyr er usikker, spesielt når det gjelder smågnagere og spissmusarter. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Et naturtypekart over Gaulas nedbørsfelt er utarbeidet. Viltinteresser er angitt på tre forskjellige kart. Det er dessuten også utarbeidet et berggrunnsgeologisk kart over Brekken.

Sammenlignet med de øvrige myrreservatene er flora og fauna dårlig beskrevet for **Bredmyra**. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten er svært mangelfulle. Artsliste for insekter, status for fugl, og status for amfibier, krypdyr og pattedyr mangler. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Et naturtypekart over Gaulas nedbørsfelt er utarbeidet.

Flora er middels godt beskrevet for **Minilldalsmyrene**, når det gjelder fauna er oversikten dårlig. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten er hentet fra krysslister som

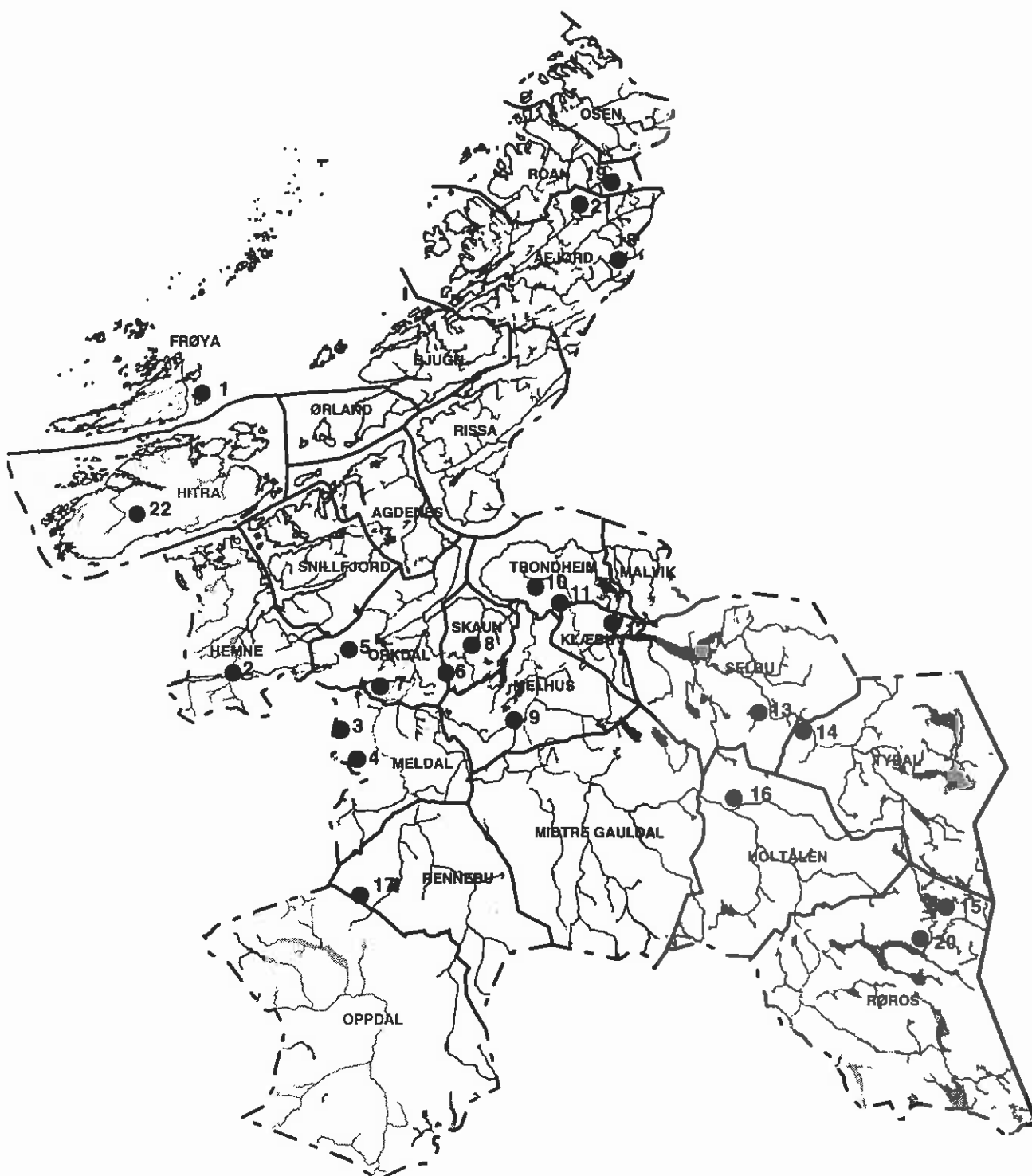
foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artslisten for lav er mangelfull. Artsliste for insekter mangler. Status for fuglefaunaen og for amfibier, krypdyr og pattedyr er også mangelfull. Det er utarbeidet et vegetasjonskart for Nerskogen. Et viltområdekart for Rennebu kommune foreligger.

Flora er middels godt beskrevet for **Grønli**, når det gjelder fauna er oversikten svært dårlig. Artslister for karplanter og moser fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artsliste for lav mangler. Artsliste for insekter og status for fuglefaunaen mangler, og status for amfibier, krypdyr og pattedyr er også mangelfull. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Et viltområdekart for Åfjord kommune foreligger. Et geologisk kart er utarbeidet for Åfjord kommune.

Flora er middels godt beskrevet for **Inner Vargfossnes**, når det gjelder fauna er oversikten relativt dårlig. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artslisten for lav er mangelfull. Artsliste for insekter mangler. Status for fugl er middels god. Takseringsliste for fugl foreligger. For amfibier, krypdyr og pattedyr er oversikten mangelfull. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Det er utarbeidet vegetasjonskart og viltområdekart for Nord-Fosen. Et viltområdekart for Roan kommune foreligger. Et geologisk kart er utarbeidet for Roan kommune.

Både flora og fauna er middels godt beskrevet for **Momyra**. Artslister for karplanter og moser fra lokaliteten er hentet fra krysslister som foreligger på Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Artsliste for lav mangler. Artsliste for insekter mangler. Status for fugl er god. For amfibier, krypdyr og pattedyr er oversikten mangelfull. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet. Det er utarbeidet vegetasjonskart og viltområdekart for Nord-Fosen, i tillegg til et viltområdekart for Åfjord kommune. Et geologisk kart er utarbeidet for Åfjord kommune.

Både flora og fauna er middels godt beskrevet for **Havmyran**. Artslister for karplanter, moser og lav fra lokaliteten foreligger ikke i krysslister, men er basert på gjennomgang av tilgjengelig litteratur, og er trolig mangelfulle. Artsliste for insekter mangler. For fugler derimot er det gitt både status og takseringsliste. Status for amfibier, krypdyr og pattedyr er mangelfull. Det er ikke utarbeidet vegetasjonskart for reservatet.

Figur 1. Oversikt over myrreservatene i Sør-Trøndelag. Myrnummer svarer til kapittelnummer i rapporten. (Figurframstilling: Berit Myren).

INNHold

Forord

Sammendrag

	Side
13 RÅNDALSMYRENE NATURRESERVAT, SELBU	17
13.1 INNLEDNING	17
13.2 LITTERATUR	18
13.2.1 Litteraturliste	18
13.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	19
13.3 FLORA	22
13.3.1 Artsliste for karplanter	22
13.3.2 Artsliste for moser	25
13.3.3 Artsliste for lav	26
13.4 FAUNA	27
13.4.1 Artsliste for insekter	27
13.4.2 Status for fuglefaunaen	27
13.4.3 Takseringsløype fugl	27
13.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	29
13.5 KART	30
13.5.1 Vegetasjonskart	30
13.5.2 Viltkart	30
13.5.3 Geologiske kart	30
13.5.4 Andre kart	30
14 STORMYRA NATURRESERVAT, TYDAL	31
14.1 INNLEDNING	31
14.2 LITTERATUR	32

14.2.1 Litteraturliste	32
14.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	33
14.3 FLORA	36
14.3.1 Artsliste for karplanter	36
14.3.2 Artsliste for moser	38
14.3.3 Artsliste for lav	39
14.4 FAUNA	40
14.4.1 Artsliste for insekter	40
14.4.2 Status for fuglefaunaen	41
14.4.3 Takseringsløype fugl	43
14.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	45
14.5 KART	46
14.5.1 Vegetasjonskart	46
14.5.2 Viltkart	46
14.5.3 Geologiske kart	46
14.5.4 Andre kart	46
15 FINNFLOEN NATURRESERVAT, RØROS	47
15.1 INNLEDNING	47
15.2 LITTERATUR	48
15.2.1 Litteraturliste	48
15.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	50
15.3 FLORA	59
15.3.1 Artsliste for karplanter	59
15.3.2 Artsliste for moser	61
15.3.3 Artsliste for lav	62
15.4 FAUNA	63
15.4.1 Artsliste for insekter	63
15.4.2 Status for fuglefaunaen	64
15.4.3 Takseringsløype fugl	71

15.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	73
15.5 KART	75
15.5.1 Vegetasjonskart	75
15.5.2 Naturtypekart	75
15.5.3 Viltkart	75
15.5.4 Geologiske kart	75
15.5.5 Andre kart	75
16 BREDMYRA NATURRESERVAT, HOLTÅLEN	77
16.1 INNLEDNING	77
16.2 LITTERATUR	78
16.2.1 Litteraturliste	78
16.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	79
16.3 FLORA	81
16.3.1 Artsliste for karplanter	81
16.3.2 Artsliste for moser	82
16.3.3 Artsliste for lav	83
16.4 FAUNA	84
16.4.1 Artsliste for insekter	84
16.4.2 Status for fuglefaunaen	84
16.4.3 Takseringsløype fugl	84
16.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	86
16.5 KART	87
16.5.1 Vegetasjonskart	87
16.5.2 Naturtypekartkart	87
16.5.3 Viltkart	87
16.5.4 Geologiske kart	87
16.5.5 Andre kart	87
17 MINILLDALSMYRENE NATURRESERVAT, OPPDAL OG RENNEBU	89
17.1 INNLEDNING	89

17.2 LITTERATUR	90
17.2.1 Litteraturliste	90
17.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	91
17.3 FLORA	95
17.3.1 Artsliste for karplanter	95
17.3.2 Artsliste for moser	98
17.3.3 Artsliste for lav	100
17.4 FAUNA	101
17.4.1 Artsliste for insekter	101
17.4.2 Status for fuglefaunaen	102
17.4.3 Takseringsløype fugl	103
17.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	105
17.5 KART	106
17.5.1 Vegetasjonskart	106
17.5.2 Viltkart	106
17.5.3 Geologiske kart	106
17.5.4 Andre kart	106
18 GRØNLIA NATURRESERVAT, ÅFJORD	107
18.1 INNLEDNING	107
18.2 LITTERATUR	108
18.2.1 Litteraturliste	108
18.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	109
18.3 FLORA	112
18.3.1 Artsliste for karplanter	112
18.3.2 Artsliste for moser	114
18.3.3 Artsliste for lav	115
18.4 FAUNA	116
18.4.1 Artsliste for insekter	116
18.4.2 Status for fuglefaunaen	116

18.4.3 Takseringsløype fugl	116
18.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	118
18.5 KART	120
18.5.1 Vegetasjonskart	120
18.5.2 Viltkart	120
18.5.3 Geologiske kart	120
18.5.4 Andre kart	120
19 VARGFOSSNESA NATURRESERVAT, ROAN	121
19.1 INNLEDNING	121
19.2 LITTERATUR	122
19.2.1 Litteraturliste	122
19.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	123
19.3 FLORA	127
19.3.1 Artsliste for karplanter	127
19.3.2 Artsliste for moser	130
19.3.3 Artsliste for lav	131
19.4 FAUNA	132
19.4.1 Artsliste for insekter	132
19.4.2 Status for fuglefaunaen	133
19.4.3 Takseringsløype fugl	135
19.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	137
19.5 KART	139
19.5.1 Vegetasjonskart	139
19.5.2 Viltkart	139
19.5.3 Geologiske kart	139
19.5.4 Andre kart	139
20 SØLENDET NATURRESERVAT, RØROS	141
21 MOMYRA NATURRESERVAT, ÅFJORD	143
21.1 INNLEDNING	143

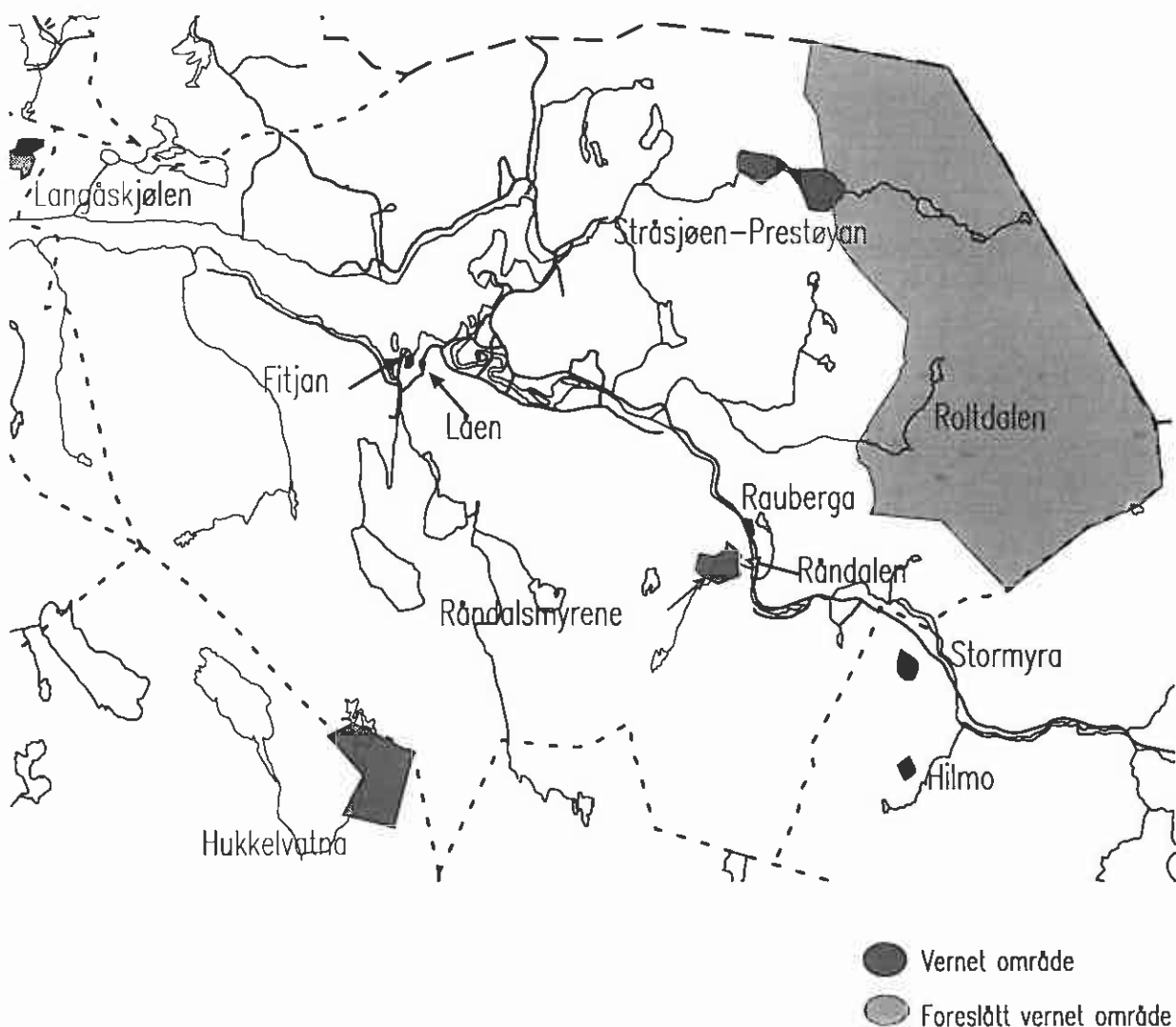
21.2 LITTERATUR	144
21.2.1 Litteraturliste	144
21.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	146
21.3 FLORA	154
21.3.1 Artsliste for karplanter	154
21.3.2 Artsliste for moser	158
21.3.3 Artsliste for lav	159
21.4 FAUNA	160
21.4.1 Artsliste for insekter	160
21.4.2 Status for fuglefaunaen	161
21.4.3 Takseringsløype fugl	169
21.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	171
21.5 KART	173
21.5.1 Vegetasjonskart	173
21.5.2 Viltkart	173
21.5.3 Geologiske kart	173
21.5.4 Andre kart	173
22 HAVMYRAN NATURRESERVAT, HITRA	175
22.1 INNLEDNING	175
22.2 LITTERATUR	176
22.2.1 Litteraturliste	176
22.2.2 Sammendrag av referansene i litteraturlisten	178
22.3 FLORA	189
22.3.1 Artsliste for karplanter	189
22.3.2 Artsliste for moser	191
22.3.3 Artsliste for lav	192
22.4 FAUNA	193
22.4.1 Artsliste for insekter	193
22.4.2 Status for fuglefaunaen	194

22.4.3 Takseringsløype fugl	204
22.4.4 Status for amfibier, krypdyr og pattedyr	206
22.5 KART	208
22.5.1 Vegetasjonskart	208
22.5.2 Viltkart	208
22.5.3 Geologiske kart	208
22.5.4 Andre kart	208

13 RÅNDALSMYRENE NATURRESERVAT, SELBU

13.1 INNLEDNING

Råndalsmyrene ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et høgereliggende myrområde i overgangen mellom skog og fjell i indre deler av fylket (jfr. fig. 13.1 og 13.2). Reservatet dekker et areal på 896 daa (mål).

Figur 13.1. Oversikt over naturvernområder i Selbu kommune (figurframstilling: Berit Myren). Råndalsmyrene naturreservat: UTM-koordinater PR 121-016; kartblad 1621 II, 1721 III. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv., august 1993).

13.2 LITTERATUR

13.2.1 LITTERATURLISTE

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1664 Selbu, M 1 : 50 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Selbu kommune*. 10 s. (33 registrerte områder).
- Kjelvik, L. & A. Moen. 1977. *Botanisk verneverdige områder i Selbu kommune, Sør-Trøndelag*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 24 s. (stensiltrykk).
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 4*: 1-138.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

13.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltnemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Råndalsmyrene er registrert som verneverdig naturområde. Myrområdet ligger tett inn til Råndalen naturreservat

Kjelvik, L. & A. Moen. 1977. *Botanisk verneverdige områder i Selbu kommune, Sør-Trøndelag*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: botanisk verneverdige lokaliteter, flora, områdebeskrivelse, vegetasjon.

Sammendrag: Foreliggende rapport er utarbeidet etter oppdrag av Regionplanrådet for Fjellregionen i Sør-Trøndelag, og gir en oversikt over botanisk verneverdige lokaliteter i Selbu kommune. Nitten områder beskrives i rapporten, deriblant Råndalsmyrene.

Råndalsmyrene ligger i svakt østhellende terreng 550-600 m.o.h. Mot øst grenser området til de bratte østvendte granskogliene i Råndalen naturreservat. Området er åpent, og det fins bare små flekker med lågvokst skog eller kratt av gran, furu og bjørk. Råna renner gjennom området. Greplyng - rabbesivhei splitter opp myrlandskapet innen deler av området, men det fins også store, sammenhengende myrflater. Mesteparten av området er bakkemyr, men det fins også nedbørsmyr, strengmyr og flatmyr. Også elementer av terrengdekkende myr inngår. Bakkemyrene har varierende helling. I de lågereliggende delene fins ekstremt bratte bakkemyrer (bl.a. innen Råndalen naturreservat) med helling omkring 20°. Området er dominert av fattig myrvegetasjon. Dessuten fins store nedbørsmyrpartier, og flekkvis er det også intermedier eller rik myrvegetasjon. Størst botanisk interesse knytter det seg til de rike myrene. SØ for Råna fins større arealer med rikmyr der arter som breiull (*Eriophorum latifolium*) er vanlig, og der engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*) og kastanjesev (*Juncus castaneus*) inngår. Et rikt kalkberg fins N for Råna (PR 121, 018) der hårstarr (*Carex capillaris*) og myrtust (*Kobresia simpliciusula*) inngår. Vurdert isolert representerer ikke myrene i dette området spesielt høgt verneverdi ut fra botaniske kriterier. Imidlertid ligger myrene inntil Råndalen naturreservat, og med helling og drenering innmot reservatet. Dette øker vernebehovet, og det er da naturlig å verne de regionale myrtypene i dette området framfor andre områder. Det foreslås at et myrlandskap på 3-4 km² omkring Råna vernes i direkte tilknytning til Råndalen naturreservat.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: I rapporten beskrives 122 myrlokaliteter i Sør-Trøndelag og 77 i Hedmark. Disse lokalitetene omfatter i begge fylkene 134 km² myr. I forhold til det totale myrarealet under barskogsgrensa er dette 9 % for Sør-Trøndelag og 6 % for Hedmark. I arbeidet med myrreservatplanen er det lagt vekt på å klargjøre regionale forskjeller for myrenes utforming (hydromorfologi), vegetasjon og flora. Det er store forskjeller på myrene fra låglandet til fjellet, og i Sør-Trøndelag er det dessuten markerte endringer fra vest til øst. Høgmyr fins i låglandet i begge fylkene. På kysten i Sør-Trøndelag fins *atlantisk høgmyr*. I de mest humide (nedbørsrike) delene av Sør-Trøndelag fins fine *terrengdekkende myrer*. Bakkemyrer mangler i låglandet, men dekker store areal i høgereliggende deler i begge fylkene, og i Sør-Trøndelag fins bakkemyrer med helling på 15-20°. Strengmyr og blandingsmyr er finest utviklet i de indre delene av Hedmark, men de er og vanlige i de indre deler av Sør-Trøndelag. Små palsmyrer fins også i de indre, høgereliggende områder. I store deler av Sør-Trøndelag og i nordre del av Hedmark er det vanlig med rikmyr, og mange lokaliteter har stor artsrikdom. Flere viktige myrreservat er allerede opprettet, og det fins en rekke andre lokaliteter som har høy verneverdi. Syv lokaliteter er foreslått til den internasjonale verneplanen.

Råndalsmyrene i Selbu kommune er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse.

Råndalsmyrene består av bakkemyrer (med helling til 20°). Dessuten fins strengmyr (med fastmattestrenger og løsbunn/ mykmatte flark), flatmyr og små parti med planmyr og terrengdekkende myr (dårlig utvikla). Fattigmyr dominerer, og ved siden av fastmatte er løsbunn vanlig, ofte i forbindelse med erosjon. De ombrotrofe partiene har mest tuevegetasjon, og ofte fins eroderte parti. Heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) er mest vanlig i bunnen. Intermediær og rik (og små parti med ekstremrik) vegetasjon fins. Stort sett triviell vegetasjon. Arter som nevnes er engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), rome (*Narthecium*), gullmyrklegg (*Pedicularis oederi*), vanleg nattfiol (*Platanthera bifolia*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), tranestarr (*Carex adelostoma*), hårstarr (*Carex capillaris*), engstarr (*Carex hostiana*), trillingsev (*Juncus triglumis*), myrtust (*Kobresia simpliciuscula*). Ingen tekniske inngrep er foretatt i området. Myrene ligger tett inn til Råndalen naturreservat, og eventuelt vern bør skje som utvidelse av dette reservatet.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslistedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med

vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Råndalsmyrene i Selbu kommune er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse, og et 950 daa stort område er foreslått vernet som naturreservat med formål å bevare et høgereliggende typisk myrområde i overgangen mellom skog og fjell i de indre deler av fylket. Myrområdet ligger på vestsiden av Råna, sør for Råndalen urskogreservat. Fjellbjørkeskoge og enkelte furuer er vanlige innslag på myrene. Myrene har vært slåttemyrer, og på Rånøysetrene like ved ble det drevet seterbruk helt fram til 1957. Råndalsmyrene er stort sett bakkemyrer med helling opp til 20°. Dessuten finnes det strengmyrer, flatmyrer og små partier med planmyr. Terrengdekkende myr finnes også. Vegetasjonen domineres av fattige myrtyper, med noe ombrotroft imellom. Rikere innslag finnes i kantene. Myrtust, stortveblad, rome, gullmyrklegg, tranestarr og hårstarr er arter som forekommer. Ingen inngrep er foretatt i området.

13.3 FLORA

13.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Råndalsmyrene naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

- - arter registrert i Rohde (1986).

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk

Latin

Tre og busker

Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>

Lyng

Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Greplyng	<i>Loiseleuria procumbens</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Tranebær sp.	<i>Oxycoccus</i> sp.
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>

Urter, bregner

Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
Kvitbladtistel	<i>Cirsium helenioides</i>
Sumphaukeskjegg	<i>Crepis paludosa</i>
Engmarihand	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Flekkmarihand	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>
Åkersnelle	<i>Equisetum arvense</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Sjuskjære (skogstorkenebb)	<i>Geranium sylvaticum</i>
Lusegras	<i>Huperzia selago</i>

Norsk**Latin**

•Stortviblad (-tveblad)	<i>Listera ovata</i>
Maiblom	<i>Maianthemum bifolium</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Gullmyrklegg	<i>Pedicularis oederi</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Vanleg nattfiol	<i>Platanthera bifolia</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Gulsildre	<i>Saxifraga aizoides</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>
Blåsprett (fjellfrøstjerne)	<i>Thalictrum alpinum</i>
Bjønbrodd	<i>Tofieldia pusilla</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>
Myrsaulauk	<i>Triglochin palustris</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>

Grasvekster

Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Skog-røyrkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Tranestorr (-starr)	<i>Carex adelostoma</i>
Stivstorr	<i>Carex bigelowii</i>
Gråstorr	<i>Carex canescens</i>
Hårstorr	<i>Carex capillaris</i>
Strengstorr	<i>Carex chordorrhiza</i>
Tvibustorr	<i>Carex dioica</i>
Stjernestorr	<i>Carex echinata</i>
Gulstorr	<i>Carex flava</i>
Engstorr	<i>Carex hostiana</i>
Trådstorr	<i>Carex lasiocarpa</i>
Dystorr	<i>Carex limosa</i>
Frynsestorr	<i>Carex magellanica</i>
Slåtestorr	<i>Carex nigra</i>
Kornstorr	<i>Carex panicea</i>
Sveltstorr	<i>Carex pauciflora</i>
Flaskestorr	<i>Carex rostrata</i>
Slirestorr	<i>Carex vaginata</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Duskull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Breiull	<i>Eriophorum latifolium</i>
Torvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Skogsev	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>
Kastanjesev	<i>Juncus castaneus</i>
Trådsev	<i>Juncus filiformis</i>
Trillingsev	<i>Juncus triglumis</i>

Norsk	Latin
Myrtust	<i>Kobresia simpliciuscula</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora</i>
Myrfrytle	<i>Luzula sudetica</i>
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>
Finnskjegg	<i>Nardus stricta</i>
Bjønnskjegg	<i>Scirpus cespitosus</i> ssp. <i>cespitosus</i>
Sveltull	<i>Scirpus hudsonianus</i>

13.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Råndalsmyrene naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>
Akssigd	<i>Dicranum leioneuron</i>
Stuttblo	<i>Drepanocladus badius</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Svelttorvmose	<i>Sphagnum balticum</i>
Furutorvmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Kratt-torvmose	<i>Sphagnum centrale</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Tvaretorvmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Lapptorvmose	<i>Sphagnum subfulvum</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitetorvmose	<i>Sphagnum teres</i>
Rosetorvmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

Levermoser

Fettmose	<i>Aneura pinguis</i>
----------	-----------------------

13.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Artsliste for lav foreligger ikke.

13.4 FAUNA

13.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

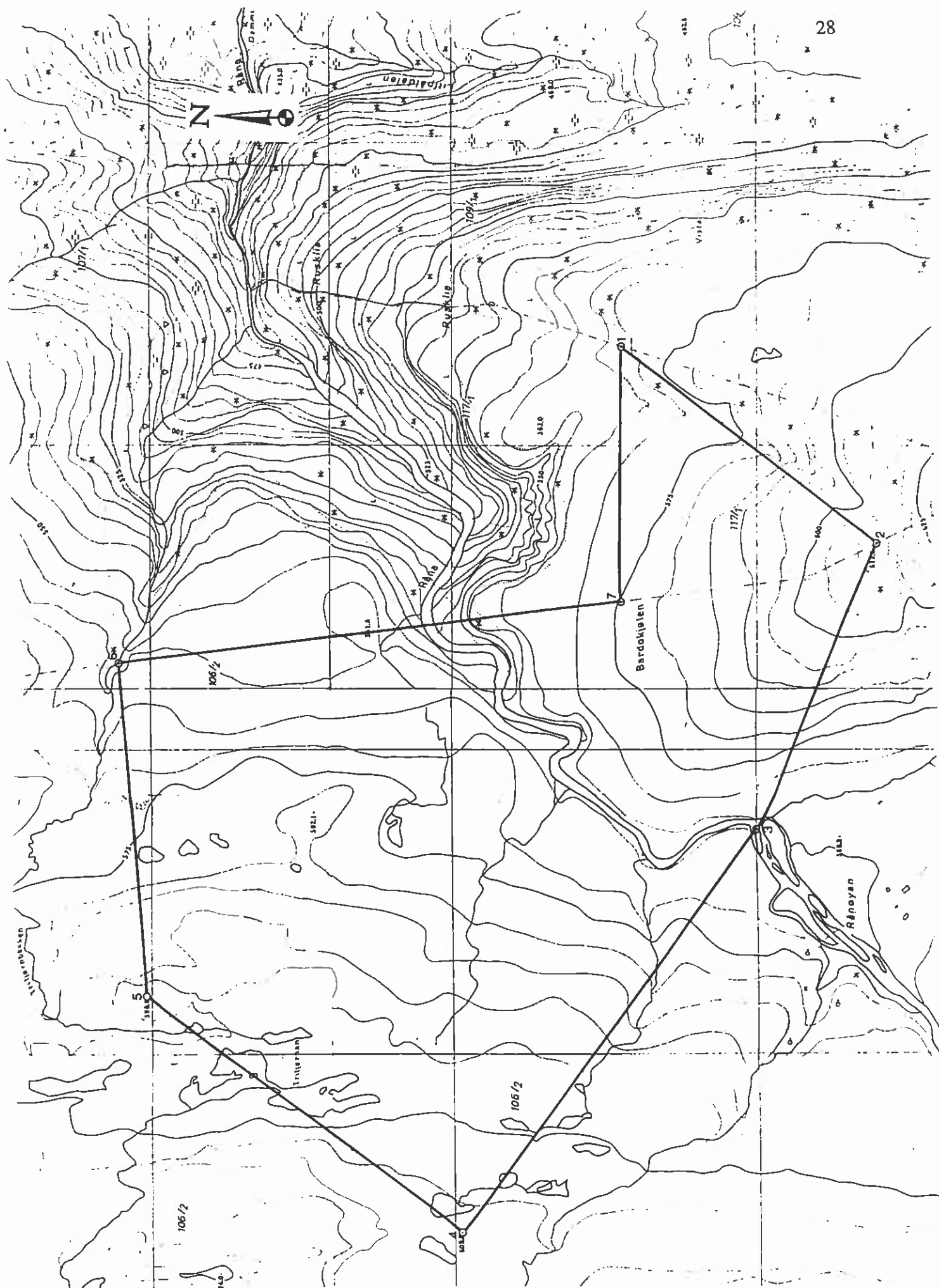
Artsliste for insekter foreligger ikke.

13.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Status for fuglefaunaen foreligger ikke.

13.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke.

Figur 13.2. Råndalsmyrene naturreservat: UTM-koordinater PR 121-016; kartblad 1621 II, 1721 III. Takseringsløype for fugl foreløpig ikke inntegnet.

13.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Status for amfibier, krypdyr og pattedyr foreligger ikke.

13.5 KART

13.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Råndalsmyrene naturreservat er ikke utarbeidet.

13.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

13.5.3 GEOLOGISKE KART

Berggrunnsgeologisk kart er ikke utarbeidet for kartblad 1621 II eller 1721 III.

13.5.4 ANDRE KART

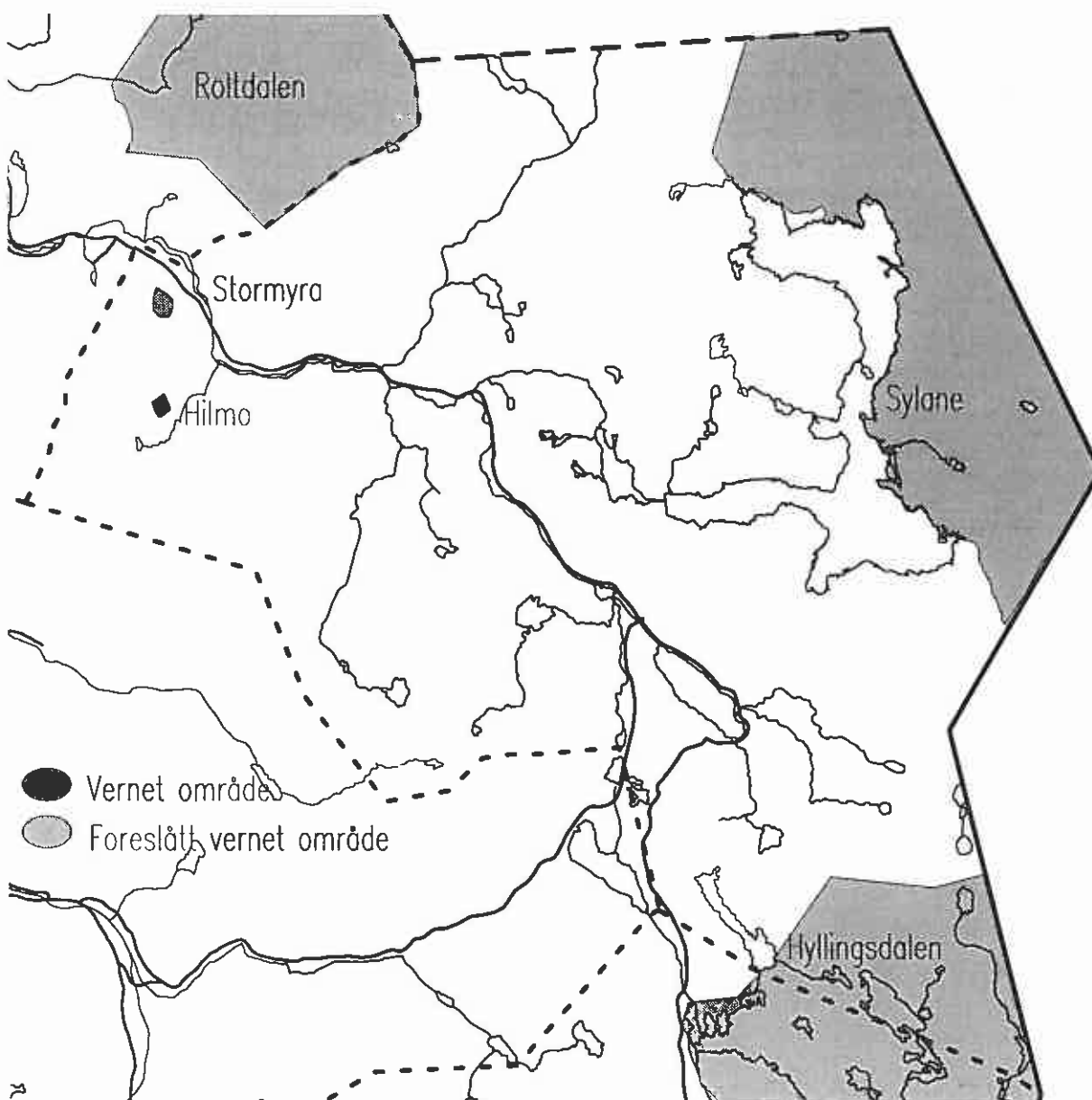
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. 1991. *Naturvern kart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1664 Selbu, M 1 : 50 000*, 1 kart.

14 STORMYRA NATURRESERVAT, TYDAL

14.1 INNLEDNING

Stormyra ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et stort, ombrotroft myrområde i indre deler av fylket (jfr. fig. 14.1 og 14.2). Reservatet dekker et areal på 944 daa (mål), og er et viktig våtmarksområde for vann- og vadefugl. Det er også botaniske verneinteresser i dette området.

Figur 14.1. Oversikt over naturvernområder i Tydal kommune (figurframstilling: Berit Myren). Stormyra naturreservat: UTM-koordinater PQ 210-974; kartblad 1721 III. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd., august 1993).

14.2 LITTERATUR

14.2.1 LITTERATURLISTE

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1665 Tydal, M 1 : 75 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Tydal kommune*. 10 s. (21 registrerte områder).
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Sivertsen, I. 1977. Botanisk undersøkelse i Tydal kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1977 2: 1-49.
- Suul, J. 1977. Fuglefaunaen og en del våtmarker av ornitologisk betydning i Fjellregionen, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser.* 1977 5: 1-81.
- Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1979, 120 s.

14.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltnemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Stormyra er registrert som verneverdig naturområde. Myrområdet er av botanisk, trolig også ornitologisk interesse. Området ligger dessuten i et område med viltinteresser.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Stormyra vest for Hilmo i Tydal kommune er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse (særlig verneverdig nasjonalt; typeområde). Stormyra består av flatmyr, planmyr (store areal med mye erosjon) dominerer, og i kantene fins bakkemyr. Lokaliteten deles i to myrkompleks av en smal fastmarksrygg. De sentrale myrdelene har mange tjern, og det fins også gjøler. Ombrotrof og fattig vegetasjon dominerer. Store areal har tuevegetasjon, og på de sentrale myrflatene er det veksling mellom tue og løsbunn. Tuene domineres av heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) på disse partiene, og det er sjelden å se så mye av arten i innlandet. På jevnere tuenivå er rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*), *S. nemoreum*/ rødtorvmose (*S. rubellum*) og *Cladonia* spp. vanlige arter. Rome (*Narthecium*) er vanlig på fattigmyrene, men er ikke registrert ombrotroft. Sveltstarr (*Carex pauciflora*) fins ombrotroft. Høljene har mest bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus*) - stivtorvmose (*Sphagnum compactum*) - dvergtorvmose (*S. tenellum*) -samfunn, men ekspansive samfunn fins der kjøttorvmose (*S. magellanicum*) og vortetorvmose (*S. papillosum*) er vanlige arter. Intermediær vegetasjon er vanlig i kantene, og rik vegetasjon fins også. Forekomsten av store ombrotrofe parti i denne del av fylket er sjelden. Den utstrakte erosjon- og dominansen av heigråmose er også interessante trekk. Ellers er plantelivet trivielt. Mindre myrer av omtrent samme type er vanlig i dette høgdenivået, bl.a. i Rotladalen. Av inngrep nevnes to kraftlinjer over myra.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslistedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Stormyra (Hilmo) er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse (særlig verneverdig nasjonalt), og et 940 daa stort område er foreslått vernet som naturreservat med formål å bevare et stort ombrotroft myrområde i indre del av fylket. Stormyra ligger i skoglandet vest for gårdene Haugen og Aune i Hillmogrenda. De østlige delene av myra er delvis oppdyrka. Den vestlige delen som adskilles fra de dyrkede arealene ved en fastmarksrygg er et inntakt myrsystem. Flere relativt store myrtjern ligger i området, og flere våtmarksfugler hekker på myra. Flatmyr og planmyr med mye erosjonstuer dominerer myra. I kantene opptre bakkemyr. Vegetasjonen domineres av fattige og ombrotrofe typer. Store areal har tuevegetasjon. Intermediær vegetasjon er vanlig i kantene. Gråmose dominerer på tuene, noe som er sjelden så langt øst. Bjønnskjegg, rome og dystarr er vanlige. Av tekniske inngrep nevnes to kraftlinjer som krysser området, i tillegg til en traktorveg i øst og at det er stukket grøfter i området.

Sivertsen, I. 1977. Botanisk undersøkelse i Tydal kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1977 2: 1-49.

Nøkkelord: flora, grenseforslag, områdebeskrivelse, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Ut fra foreliggende materiale og egne undersøkelser gir rapporten en beskrivelse av flora og vegetasjon i Tydal kommune. I tillegg til det allerede fredete urskogsområdet ved Hilmoveola er åtte nærmere angitte områder foreslått vernet, der iblant Stormyra ved Hilmo, eller tatt hensyn til ved planlegging og utbygging i kommunen. Stormyra beliggende ca. 400 m.o.h. omfatter myrene vest og nordvest for Hilmo. Myrområdet blir delt av en fastmarksrygg som går fra Hilmo i nordvestlig retning. Etter ryggen går en kjerreveg. To kraftlinjer krysser også myra i samme retning. En del myrtjern ligger spredt utover den sentrale delen av myra. De sentrale områdene av Stormyra karakteriseres som nedbørsmyr med et lite antall av karplantearter, og der dvergbjørk, krekling, røsslyng, molte, bjønnskjegg, dystarr og torvull er de vanligste artene. På tuene er gråmose vanlig sammen med andre lite krevende moser, ellers dominerer torvmosene. De lågere delene av myra ser ut til å få noe mineralvanntilsig, for vegetasjonen går da etter hvert over mot fattig og intermediær type. Stormyra representerer en myrtype av en størrelse som ikke er vanlig så langt øst i Trøndelag. Ca. 400 daa foreslås vernet som myrreservat.

Suul, J. 1977. Fuglefaunaen og en del våtmarker av ornitologisk betydning i Fjellregionen, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser. 1977 5*: 1-81.

Nøkkelord: områdebeskrivelse, ornitologiske forhold, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten gir en oversikt over det en hittil har tilgjengelig av ornitologiske data fra Fjellregionen, som omfatter kommunene Selbu, Tydal, Midtre Gauldal, Holtålen og Røros. Videre gis det en kort oversikt over hva våtmarksbegrepet innebærer, og dessuten forklares noe av bakgrunnen for verdisettingen som blir foretatt. Rapporten omtaler i alt 25 områder, der iblant Stormyra. Området som er beskrevet består av et flatt myrlandskap med noen tjern beliggende nordvest for Hillmo. Myrene er nedbørsmyrer. Biotopkategorier er myrområder, grunne, stillestående og permanente vannsamlinger. Området er mangelfullt undersøkt. Området er av regional verneverdi. Det presenterte materialet er et hjelpemiddel under oversiktsplanleggingen innen regionen og for de sentrale naturvernmyndigheter.

Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1979, 120 s.

Nøkkelord: klassifisering, lokalitetsbeskrivelse, våtmarkenes betydning, vern.

Sammendrag: Arbeidet med "Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag" startet i januar 1978. Planen er et ledd i Miljøverndepartementets serie av verneplaner for ulike naturtyper. Verneplanen blir utarbeidet fylkesvis og i regi av fylkesmannen. Planen omfatter de våtmarksområdene i Sør-Trøndelag som er av størst betydning for fuglelivet. Stormyra i Tydal kommune er blant ca. 200 områder som er vurdert i sammenheng med våtmarksarbeidet i Sør-Trøndelag. Dette området er klassifisert som våtmark på fastland, med innslag av myr og myrvann. Området har funksjon som hekkeplass og hvile-/rasteplass for vannfugler i trekketidene. Andre verneinteresser i dette området er botaniske. Området er gitt prioritering lokal verneverdi. Et utvalg av våtmarker, i alt 20, foreslås som de viktigste/høgest prioriterte områdene, vernet i medhold til lov om naturvern av 1970. I tillegg nevnes ni andre prioriterte områder som av ulike årsaker ikke er foreslått vernet i samband med våtmarksplanen for Sør-Trøndelag. Stormyra er ikke blant disse.

14.3 FLORA

14.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Stormyra naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Øyrevier	<i>Salix aurita</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>
<u>Lyng</u>	
Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Tranebær sp.	<i>Oxycoccus</i> sp.
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
<u>Urter, bregner</u>	
Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
Sumphaukeskjegg	<i>Crepis paludosa</i>
Flekkmariland	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Sevblom	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>

Norsk**Latin**

Blåknapp
 Bjønnbrodd
 Myrfiol

Succisa pratensis
Tofieldia pusilla
Viola palustris

Grasvekster

Engkvein
 Skog-røyrkvein
 Tvibustorr (-starr)
 Stjernestorr
 Gulstorr x grønstorr
 Trådstorr
 Dystorr
 Blystorr
 Frynsestorr
 Slåttestorr
 Kornstorr
 Sveltstorr
 Flaskestorr
 Slirestorr
 Sølvbunke
 Smyle
 Duskull
 Breiull
 Torvull
 Skogsev
 Myrfrytle
 Blåtopp
 Finnskjegg
 Bjønnskjegg
 Sveltull

Agrostis capillaris
Calamagrostis purpurea
Carex dioica
Carex echinata
Carex flava x *Carex tumidicarpa*
Carex lasiocarpa
Carex limosa
Carex livida
Carex magellanica
Carex nigra
Carex panicea
Carex pauciflora
Carex rostrata
Carex vaginata
Deschampsia cespitosa
Deschampsia flexuosa
Eriophorum angustifolium
Eriophorum latifolium
Eriophorum vaginatum
Juncus alpinoarticulatus
Luzula sudetica
Molinia caerulea
Nardus stricta
Scirpus cespitosus ssp. *cespitosus*
Scirpus hudsonianus

14.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Stormyra naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>
Stuttklo	<i>Drepanocladus badius</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Furutorvmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Lapptorvmose	<i>Sphagnum subfulvum</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitetorvmose	<i>Sphagnum teres</i>
Rosetorvmose	<i>Sphagnum warnstorfii</i>

Levermoser

Fettmose	<i>Aneura pinguis</i>
Brunflik	<i>Lophozia borealis</i>

14.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Stormyra naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk	Latin
Kvitkrull	<i>Cladina stellaris</i> <i>Ichmadophila ericetorum</i>

14.4 FAUNA

14.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Artsliste for insekter foreligger ikke.

14.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Opplysninger om områdets fuglefauna er basert på observasjoner av Jon Suul gjort i Fjellregionen, Sør-Trøndelag en dag i juni 1976.

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere
- ‡ - spontan tilfeldig gjest

- +
 - ++
 - +++
- sjelden, mindre enn 10 kjente funn
 - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
 - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
LOMFAMILIEN, GAVIIDAE			
•Smålom, <i>Gavia stellata</i>	H	?	
ANDEFAMILIEN, ANATIDAE			
•Kortnebbgås, <i>Anser brachyrhynchus</i>	T	?	
•Kandagås, <i>Branta canadensis</i>	H	+	4
Krikkand, <i>Anas crecca</i>	h	+	
Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	h	+	
Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	S	+	
TRANEFAMILIEN, GRUIDAE			
Trane, <i>Grus grus</i>	h	+	
LOFAMILIEN, CHARADRIIDAE			
Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	t	+	
SNIEFAMILIEN, SCOLOPACIDAE			
Brushane, <i>Philomachus pugnax</i>	t(h?)	+	
Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	h	+	
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	h	+	
Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>	h	+	
SVALEFAMILIEN, HIRUNDINIDAE			
Låvesvale, <i>Hirundo rustica</i>	ST	++	

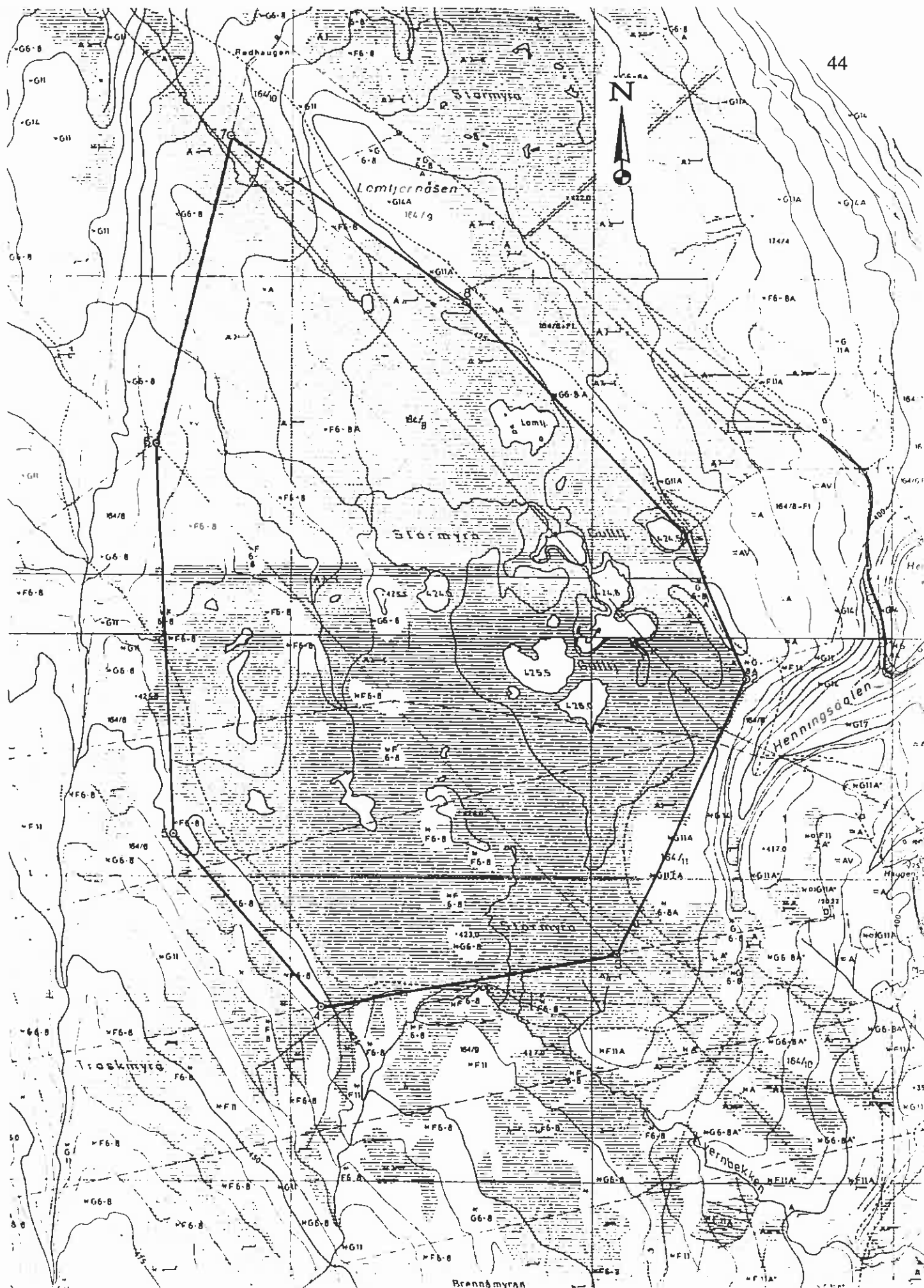
ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
ERLEFAMILIEN, MOTACILLIDAE			
Såerle, <i>Motacilla flava thunbergi</i>	h	+	
Linerle, <i>Motacilla alba</i>	h	+	

• **Kommentarer til artslista**

- **Smålom**; arten har hekket tidligere (pers. med. Georg Bangjord fra lokalbefolkning 03.09.1991).
- **Kortnebbgås**; på Stormyra, Hilmo har gjess gått ned om våren i lang tid - de ble sett også i 1976 (lokalbefolkningen).
- **Kanadagås**; to par hekker (pers. med. Georg Bangjord fra lokalbefolkning 03.09.1991).

14.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke.

Figur 14.2. Stormyra naturreservat: UTM-koordinater PQ 210-974; kartblad 1721 III. Takseringsløype for fugl foreløpig ikke inntegnet.

14.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Status for amfibier, krypdyr og pattedyr foreligger ikke.

14.5 KART

14.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Stormyra naturreservat er ikke utarbeidet.

14.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

14.5.3 GEOLOGISKE KART

Berggrunnsgeologisk kart er ikke utarbeidet for kartblad 1721 III.

14.5.4 ANDRE KART

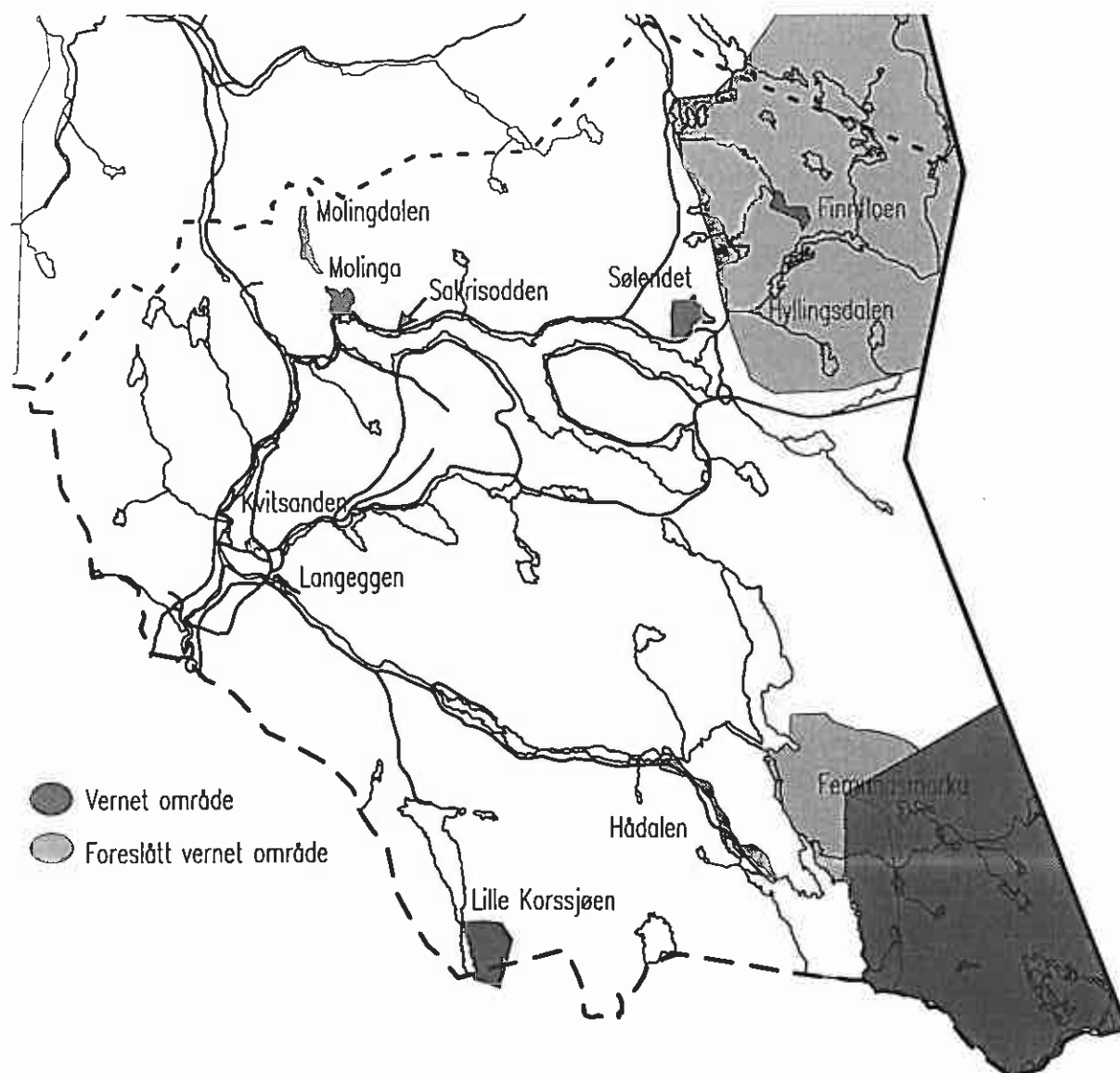
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1665 Tydal, M 1 : 75 000*, 1 kart.

15 FINNFLOEN NATURRESERVAT, RØROS

15.1 INNLEDNING

Finnfloen ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et stort, variert myrsystem i Rørosregionen (jfr. fig. 15.1 og 15.2), med et rikt plante- og dyreliv. Reservatet dekker et areal på 1340 daa (mål), og er et viktig våtmarksområde for vann- og vadefugl. Andre verneinteresser i dette området er botaniske, geologiske, kulturhistoriske, landskapestetiske og naturtypeinteresser.

Figur 15.1. Oversikt over naturvernområder i Røros kommune (figurframstilling: Berit Myren). Finnfloen naturreservat: UTM-koordinater PQ 507-597; kartblad 1720 II. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv., august 1993).

15.2 LITTERATUR

15.2.1 LITTERATURLISTE

- Bangjord, G. 1985. *Ornitologiske undersøkelser i sør- og sørøstlige deler av Sør-Trøndelag sommeren 1985*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, 11 s. (stensiltrykk).
- Bekken, J. 1984. Øvre Glomma. Ornitologiske interesser og konsekvenser av planlagt utbygging. *Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Univ. Oslo 1984* 71: 1-38.
- Domaas, T. 1986. Rien-Hyllingen, framtidig naturvernområde? *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 11-1986*: 1-22.
- Elven, R. 1978. Botaniske undersøkelser i Rien-Hyllingenområde, Røros, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1978* 2: 1-53.
- Elven, R. 1979. Botaniske verneverdier i Røros, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1979* 6: 1-158, 1 pl.
- Elven, R. & B. Hveem. 1986. Øvre Glåma. Botaniske verdier og konsekvenser av planlagt utbygging. *Vassdragsforsk. Univ. Oslo Rapp. 92*: 1-?
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1640 Røros, M 1 : 75 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Røros kommune*. 10 s. (45 registrerte områder).
- Gustafson, L. 1987. Nytt fra Rørosviddas eldste historie. *Spor - Fritidsnytt fra Midt-Norge* 2: 32-33.
- Habberstad, J. & A. Mobæk. 1984. *Samlet Plan for vassdrag. Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1. 192 s.
- Habberstad, J. & A. Mobæk. 1986. *Samlet Plan for vassdrag. Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Videreføringsprosjekt for 00463 Øvre Glomma*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-636-1. 122 s.
- Hansen, J.-H. 1989. Viltkartlegging i Røros. *Røros kommune rapport 1-1989*: 1-69.
- Hovedutvalget for natur og miljøvern. 1990. *Viltområdekart Røros kommune M 1 : 75 000*. Røros kommune. 1 kart.
- Lunde, Ø. 1974. *Hyllingsdalen* (rapport til Miljøverndep. v/ Landsplanen for verneverdige områder og forekomster), 12 s. (stensiltrykk).
- Miljøverndepartementet. 1984. *Samlet Plan for vassdrag. Del II. Fylkesvise prosjektoptaler. Sør-Trøndelag*. ISBN 82-7243-541-1. 173 s.
- Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983* 4: 1-138.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Rui, I.J. 1981. *Brekken, berggrunnsgeologisk kart 1720 II - M 1 : 50 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

- Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Friluftsliv*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.
- Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Naturvern*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.
- Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Vilt*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.
- Singsaas, S. 1990. Botaniske undersøkelser i vassdrag i Trøndelag for Verneplan IV. *Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Rapp. Bot. Ser.* 1990 1: 1-101.
- Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).
- Suul, J. 1977. Fuglefaunaen og en del våtmarker av ornitologisk betydning i Fjellregionen, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser.* 1977 5: 1-81.
- Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1979, 120 s.
- Sæther, B. & H. Taagvold. 1979. *Naturtypekart 1 : 250 000 Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim, 1 kart.
- Thingstad, P.G. 1990. Oversikt over fuglefaunaen og de ornitologiske verneinteressene i trønderske verneplan IV-vassdrag. *Notat fra Zoologisk avdeling, Univ. Trondheim, Vitenskapsmuseet 1990-1*: 1-93.

15.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Bangjord, G. 1985. *Ornitologiske undersøkelser i sør- og sørøstlige deler av Sør-Trøndelag sommeren 1985*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, 11 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: atlasregistreringer, fugleliv, linjetakseringer, punkttakseringer, sør- og sørøstlige deler av Sør-Trøndelag.

Sammendrag: I løpet av perioden 07.06. - 21.06.1985 og 26. 07.- 01.08.1985 ble fuglelivet i store deler av sør- og sørøstlige deler av Sør-Trøndelag undersøkt. De høgereliggende delene sør for Gauldalen (Gauldalsvidda) og området omkring Femunden (nord) - Rien ble prioritert. I forbindelse med undersøkelsene ble det også gjort atlasregistreringer, et landsomfattende registreringsprosjekt for hekkefugl som ledes av Norsk ornitologiske forening. I alt 71 atlasruter (10 km x 10 km) ble besøkt. De fleste registreringene ble gjort under linjetakseringer, som ble lagt opp til de områdene som så interessante ut i fra kartet. Også endel punktregistreringer langs eller i nær tilknytning til veiene ble foretatt. I Hyllingen/Rien ble registreringer utført den 19. juni fra Torsvoll langs NV-siden av Hyllingen via Rødbekkvollen til Røsjøen med omliggende småvann og sørenden av Vigelsjøen. Nord og nordvestlige deler av Finnfloen ble besøkt. Det var generelt rikt fugleliv i hele dette området og en rekke lokaliteter var meget "pene" og frodige med rikt fugleliv. Observasjoner gjort inngår i kapittel 15.4.2 "Status for fuglefaunaen".

Bekken, J. 1984. Øvre Glomma. Ornitologiske interesser og konsekvenser av planlagt utbygging. *Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Univ. Oslo 1984 71*: 1-38 .

Nøkkelord: artsliste, kvalitativ registrering, ornitologiske interesser, Rien/Hyllingen-utbyggingen.

Sammendrag: Det er foretatt en kvalitativ registrering av fuglefaunaen langs de planlagt berørte vassdragene. Den nordlige del av prosjektet, Rien/Hyllingen-utbyggingen, ligger i et biologisk rikt, variert og urørt område. De ornitologiske interesser som berøres, er imidlertid ikke like viktige. Skjeldne eller sårbare arter er ikke truet, og de beste våtmarksområdene blir ikke påvirket av utbyggingen. Finnfloen mellom Rien og Hyllingen er et vel 2 km² stort myrområde. Ute på myra finnes noen små pytter og i bjørkeskogen rundt en del tjern. Finnfloen har omtrent alle regionens vadefuglarter representert. Ender ble ikke registrert under feltarbeidet, mens smålom hekket i hvert fall i 1983 (trolig årlig) i tjern på nordsiden av myrområdet.

Domaas, T. 1986. Rien-Hyllingen, framtidig naturvernområde? *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 11-1986*: 1-22.

Nøkkelord: dyreliv, friluftsliv, hydrografi, inngrep, kulturhistorie, områdebeskrivelse, typeområde, vegetasjon.

Sammendrag: I landsplan for nasjonalparker (NOU 1986: 13) er Hyllingsdalen i Røros kommune, Sør-Trøndelag ett av de aktuelle nye verneområdene. Denne rapporten gir en oversikt og vurdering av de foreliggende opplysninger om friluftsliv og naturverninteressene i området. Det er utført omfattende botaniske registreringer i området, og i forbindelse med Samla Plan-arbeidet tidlig på 80-tallet er det også utført andre registreringer. Disse er imidlertid først og fremst konsentrert til områdene rundt vassdragene, og store deler av Rien-Hyllingen-området er derfor mangelfullt undersøkt. Naturfaglig dekker Rien-Hyllingen det mer typiske for Røros-distriktet, men samtidig finnes flere rike områder. Våtmarksområdene nord for Rien og i Hyllingsdalen, Hyddfossen og Dagvola er fremhevet som meget rike

områder. Fattigmyrene i området dekker nokså små areal, og overgangen mot mellommyrer er flytende, spesielt i de våteste partiene (flarker). Den vanligste typen med våte flarker er flaskestarr-trådstarr-flarkene som dekker store areal på flere myrkomplekser, bl.a. myrene på Neset, rundt Grubbvolltjønna og især på Finnfloen. De tørrere typene av mellom- og rikmyrer forekommer mest som bakkemyrer og er vanlige vest for ei linje fra Hyllingstjønna over Seterfjellet og Strickertvollen til håene nord for Rien. De største områdene finnes på nordsida og vestsida av Rien og i området mellom Glomma og nedre Hydda. Bare mindre bestand er sett på Finnfloen. Rien-Hyllingen er et viktig viltområde. Variasjonen i biotyper og næringstilgang er stor, det meste av området er uberørt. De forventede arter forekommer, dessuten forekommer flere skjeldne og truede arter. Spesielt gjelder dette våtmarksarter, såvel fugl som pattedyr.

Elven, R. 1978. Botaniske undersøkelser i Rien-Hyllingenområde, Røros, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1978 2: 1-53.

Nøkkelord: biologisk variasjon, opprinnelig landskap, produktivitet, typeområde.

Sammendrag: Etter oppdrag fra Miljøverndepartementet ble det nordøstre hjørnet av Røros kommune, rundt sjøene Rien og Hyllingen, inventert botanisk sommeren 1974. Området er meget artsrikt og rommer stor variasjon i vegetasjonstyper, især i rikere myrtyper og bjørkeskog. Flere vegetasjonstyper som er sparsomme i resten av Røros-regionen finnes her i størst mengde og rikest utformet. Det meste av vegetasjonen har et opprinnelig preg, og mye av skogen kan betraktes som urskog. Myrene er også lite påvirket av grøfting eller andre inngrep. Sammenlikner en Rien-Hyllingen-området med de to andre vernede områdene i Røros - Femundsmarka nasjonalpark og Sølendet - finner en at dette området dekker en vesentlig del av de naturtyper som ikke er representert i de allerede vernede områdene. Sølendet omfatter vesentlig ekstremrikmyrer, mens Femundsmarka dekker de aller skrinneste landskapstypene i Røros-området; ingen av dem er helt typisk for regionen. Rien-Hyllingen-området dekker de mer normale aspektene, og har i tillegg rik representasjon for noen skjeldne vegetasjonstyper. Sett under ett kan området fungere som et meget godt typeområde for opprinnelig vegetasjon i Røros-regionen. Det er også et av de mest produktive i regionen. I dette arbeidet er det tatt opp krysslister fra 12 adskilte områder (høgere planter), og to typeområder er vegetasjonskartlagt på flybilder: Et område avgrenset av Hyllingen, Hyllingdalsveien, Rien og lia NØ for Finnfloen (ca. 16 km²), og et myrområde ved nordvestenden av Rien og på østsiden av Øvresjøen (ca. 2 km²). Disse flybildene er deponert i Miljøverndepartementet.

Elven, R. 1979. Botaniske verneverdier i Røros, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1979 6: 1-158, 1 pl.

Nøkkelord: botanisk disposisjonsplan, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten rommer en oversikt over 27 områder i Røros kommune med botaniske verneverdier, deriblant Hyllingen-Hyllingsdalen. Området er dokumentert hos Elven (1978) og er derfor bare nevnt meget kort i rapporten. Området ved Hyllingen og Rien foreslås vernet delvis som nasjonalpark, delvis som landskapsvernområde.

Elven, R. & B. Hveem. 1986. Øvre Glåma. Botaniske verdier og konsekvenser av planlagt utbygging. *Vassdragsforsk. Univ. Oslo Rapp.* 92: 1-98.

Nøkkelord: botaniske forhold, botaniske konsekvenser, områdebeskrivelse, utbyggingsplaner, verdiestimater, verdikriterier.

Sammendrag: Rapporten er laget for Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo, på oppdrag fra Glommens & Laagens brukseierforening i forbindelse med deres planer om kraftbygging i øvre deler av Glåma. Rapporten er skrevet på basis av Elvens tidligere undersøkelser i området, foruten befaringer sommeren 1983 av Elven og Hveem og sommeren 1985 av Elven. Botaniske forhold er undersøkt i fire delområder som antas bli berørt, direkte eller indirekte, i Røros, Sør-Trøndelag og Tolga, Hedmark: A. Rien /Hyllingen med planlagte magasiner, regulerte og påvirkede elvestrekninger; B. Aursunden, påvirkning av sjøstrender; C. Feragen/Hådalen med magasin, regulerte og påvirkede elvestrekninger/sjøer, D. Tolga med redusert vannføring i Glåma gjennom hoveddelen av kommunen. Stor variasjon i berggrunn, løsmasser og klima gjør vegetasjonen meget variert. Totalt har området et uvanlig høgt mangfold både i artsutvalg og vegetasjonstyper. Utbyggingsplanene omfatter en rekke forskjellige direkte ingrep og påvirkninger som kan ha betydning for vegetasjon og flora. Bare en mindre del av skadevirkningene kan motvirkes ved forebyggende tiltak. Rapporten beskriver botaniske konsekvenser i hvert delområde. Botaniske verdier i de enkelte delene av utbyggingsområdet er forsøkt vurdert etter verdikriterier fordelt på seks hovedgrupper: natur/kulturtilstand, produktivitet, økologisk variasjon i vegetasjonen, vegetasjon, flora og grad av påvirkning/ inngrep. For de tre sistnevnte gruppene vektlegges mangfold, representativitet og særegenhet. Ved vektlegging av kriteriene skiller Rien/Hyllingen (A) og Feragen/Hådalen (C) seg ut av delområdene med generelt høgt sluttverdi. Innen Rien/Hyllingen har spesielt områdene Øversjøen, Rien og Hyllingen høge sluttverdier. Ekstremrikmyrer mellom Rien og Hyllingen (Finnfloen) og ned mot Aursunden (Sølandet) er blant de rikeste i fjellstrøk i Norden. Disse myrene vil imidlertid bare i mindre grad bli direkte berørt av den foreslåtte utbyggingen. Rapporten konkluderer med at den foreslåtte utbyggingen berører en rekke botaniske verneverdier på internasjonalt, nasjonalt og regionalt nivå, i et område med overvekt av produktiv og meget mangfoldig vegetasjon og en uvanlig mangfoldig flora. Konsekvensene vurderes som alvorlige, og en merkbar del av de botaniske verdiene i regionen vil forsvinne eller bli skadd. Av de foreslåtte prosjektene vurderes Rien/Hyllingen-delen som det mest skadegjørende, både direkte og ved sannsynlige sekundære virkninger i Aursunden.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulentene i Midt-Norge i samarbeid med viltnevnene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Finnfloen er registrert som verneverdig naturområde av høgt prioritet. Myrområdet er av stor botanisk verdi. Området ligger dessuten i et område med viltinteresser.

Gustafson, L. 1987. Nytt fra Rørosviddas eldste historie. *Spor - Fritidsnytt fra Midt-Norge* 2: 32-33.

Nøkkelord: ^{14}C -dateringen, boplasser i Rørostraktene, eldre steinalder, "kvartsittboplasser".

Sammendrag: Boplasser med mye kvartsitt og andre lokale bergarter, og minimalt med flint, er svært vanlige i de indre deler av Norge og Sverige. Spesielt mange boplasser i Rørostraktene er kjent: ved Rien, Aursunden, og særlig Feragen, i tillegg til rundt Femunden (artikkelen inneholder et kart). Mangelen på flint tyder på at disse folkene har holdt seg i skogs- og fjelltraktene i innlandet, og hatt liten kystkontakt. Det er ved kysten flinten er å finne. Kontaktveien har snarere gått mot øst, til skogs- og fjellområdene i Norrland, hvor det er kjent tusenvis av slike "kvartsittboplasser". De fleste av disse funnene synes å skrive seg fra den yngre del av steinbrukende tid, dvs. sein yngre steinalder (fra ca. 1800 f. Kr.), bronsealder og muligens inn i eldre jernalder. Artikkelen beskriver et funn fra Storhåen av kullflekker fra et bål ^{14}C -datert til 5190-4850 f. Kr. ^{14}C -dateringen fra Storhåen gir et sikkert belegg for at bruken av dette området, og bruken av den lokale kvartsitten har tradisjon tilbake til eldre steinalder.

Habberstad, J. & A. Mobæk. 1984. *Samlet Plan for vassdrag. Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Vassdragsrapport*. ISBN 82-7243-202-1. 192 s.

Nøkkelord: brukerinteresser, konsekvensutredning, prosjektdata, vannkraftprosjekt, regionaløkonomi.

Sammendrag: Denne vassdragsrapporten er utarbeidet som en del av Samlet Plan-arbeidet i Hedmark og Sør-Trøndelag fylke. Rapporten redegjør for mulige vannkraftplaner i vassdraget, beskriver brukerinteresser i området og vurderer konsekvensene ved en eventuell utbygging av prosjektet. Foreliggende utbyggingsplan går ut på å utnytte øvre deler av Glomma med sidevassdrag til ytterligere kraftproduksjon. To av fire alternativer omfatter Rien kraftverk. Naturverninteressene er knyttet til stor biotop-/ naturtypevariasjon og tildels høy biologisk produksjon, forekomst av flere truede/ sårbare dyre- og fuglearter, samt skjeldne planter, interessante områder i dyre- og plantegeografisk sammenheng, og høy referanseverdi. Rapporten konkluderer bl.a. med at reguleringen i Rien står i stor konflikt med naturfaglige og landskapsestetiske verdier. For viltet blir konsekvensene trolig størst for den rike våtmarksfaunaen, som er spesielt godt utviklet i Rien/Hyllingen-området.

Habberstad, J. & A. Mobæk. 1986. *Samlet Plan for vassdrag. Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Videreføringsprosjekt for 00463 Øvre Glomma. Vassdragsrapport*, Miljøverndepartementet. ISBN 82-7243-636-1. 122 s.

Nøkkelord: brukerinteresser, konsekvensutredning, prosjektdata, vannkraftprosjekt, regionaløkonomi.

Sammendrag: Denne vassdragsrapporten er utarbeidet som en del av Samlet Plan-arbeidet i Hedmark og Sør-Trøndelag fylke. Utbyggingsplaner for Øvre Glomma har tidligere vært behandlet innen Samlet plan-prosjektet (Habberstad & Mobæk, 1984), og konklusjonene fra konfliktvurderingene her har senere inngått i St.meld. 63 (1984-1985). På grunn av kraftforsyningens tildels sterke misnøye med den opprinnelige vassdragsrapporten for Øvre Glomma og videre på grunn av behov for å rette opp en del misforståelser og mangler, ble det i løpet av 1985 vedtatt at det skal utarbeides en ny vassdragsrapport for dette prosjektet.

Konklusjonen fra Habberstad og Mobæk (1984) opprettholdes: reguleringen i Rien står i stor konflikt med naturfaglige og landskapsestetiske verdier.

Hansen, J.-H. 1989. Viltkartlegging i Røros. *Røros kommune rapport 1-1989*: 1-69.

Nøkkelord: forvaltning viltressurser, konflikter, naturgrunnlag, sjeldne arter, status fauna, særlig viktige viltområder, sårbare arter, truede arter.

Sammendrag: Denne rapporten inngår i en miljørapportserie utgitt av hovedutvalget for natur- og miljøvern i Røros kommune. Rapporten gir informasjon om et viltkartleggingsarbeid gjennomført i kommunen i 1989. Målsettinga med rapporten og et nytt viltkart for kommunen er å framskaffe et dokument som er i harmoni med intensjonene i viltloven og som kan bidra til at viltinteressene blir sidestilt med andre interesser i kommunens samlede ressurs forvaltning, dessuten å gjøre opp status for den viltlevende fauna i kommunen, og å bidra til å høyne kunnskapsnivået om den viltlevende fauna og de ulike artenes miljøbetingelser hos folk flest. I rapporten er Finnfloen nevnt som et av flere våtmarksområder i Røros kommune av spesiell betydning som raste- og produksjonsområde for ulike arter av våtmarksfugl.

Lunde, Ø. 1974. *Hyllingsdalen* (rapport til Miljøverndep. v/ Landsplanen for verneverdige områder og forekomster), 12 s. (stensiltrykk).

Sammendrag: (mangler dette stensiltrykket; finnes ikke hos Miljøverndep.).

Miljøverndepartementet. 1984. *Samlet Plan for vassdrag. Del II. Fylkesvise prosjektomtaler. Sør-Trøndelag*. ISBN 82-7243-541-1. 173 s.

Nøkkelord: fagklassifisering, høringsuttalelser, prosjektdata, prosjektklassifisering, regionaløkonomi, tilråding.

Sammendrag: Denne rapporten presenterer resultatet fra utredningen om Samlet plan for vassdrag i Sør-Trøndelag. Den inneholder en oversikt over vannkraftsituasjonen i fylket, Samlet Plan-prosjektenes økonomi- og konsekvensklasser, og konsekvensene av den nasjonale gruppevise prioriteringen for prosjektene i Sør-Trøndelag. Hovedinnholdet er omtaler av de enkelte prosjekter. Det er redegjort for utbyggingsplaner, konsekvenser, høringsuttalelser og prosjektadministrasjonens tilråding om den gruppevise prioriteringen. Utbyggingsplanene for 00463 Øvre Glomma går ut på å utnytte øvre deler av Glomma med sidevassdrag til ytterligere kraftproduksjon. Faglig dekkende og utfyllende omtale av utbyggingsplaner og konsekvenser er gitt i Habberstad og Mobæk (1984, 1986). I høringsuttalelser vil Røros kommune absolutt ikke kunne gå inn for utbygging av Øvre Glomma etter noen av alternativene. Glommens og Laagens Brukseierforening har det hovedinntrykk at prosjektet er konsekvensvurdert uten at det er tatt tilstrekkelig hensyn til de tiltak som er prosjektert, og at konfliktgraden derved blir større enn det er saklig grunnlag for. Det konsesjonssøkte prosjektet som omfatter regulering av Rien vil gi meget sterke konsekvenser for en lang rekke brukerinteresser. Dette understrekes ikke minst av de kommunale uttalelser. Prosjektadministrasjonen mener foreløpig at merknadene fra Brukseierforeningen, som ikke deler denne vurderingen, ikke berettiger til endret vurdering av det totale konsekvensomfang. Merknadene vil bli mer detaljert vurdert i forbindelse med Stortingsdokumentet. Selv om konsekvensklassifiseringen for noen brukerinteresser skulle settes lågere, ville prosjektet fortsatt gi svært store konflikter.

Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer.* Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: myrenes hydrotopografi, myrreservatplanarbeid i Sør-Trøndelag, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten, med Miljøverndepartementet som oppdragsgiver, omhandler undersøkelser utført i årene 1969-1975 av myrene i Sør-Trøndelag i forbindelse med landsplan for myrundersøkelser. Rapporten inkluderer 50 lokaliteter, deriblant Finnfloen. Finnfloen er, i tillegg til verneverdig av landsdelsinteresse, funnet særlig verneverdig nasjonalt. Finnfloen, beliggende 750-760 m.o.h., er dominert av flatmyrer, med bakkemyr i kantene. Ombrotrof vegetasjon i tuver på små arealer, fattig vegetasjon dominerer, men også rikere forekommer.

Moen, A. 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 4:* 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Som tillegg til Sølendet naturreservat har Finnfloen størst verdi i Røros. Finnfloen er et stort myrkompleks i brei dalbunn med vekslende mellom flatmyr, kantplanmyr, øyblandingsmyr og strengmyr. I kantene er det bakkemyr med helling opp til 12°. Kilder fins. De ombrotrofe parti har tuevegetasjon der rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*) dominerer i bunnen. Rypebær (*Arctostaphylos alpina*) fins på tuetopper. Fattigmyrvegetasjon dekker mest, men også de øvrige rikhetstyper er ganske vanlige. Den rike vegetasjonen fins hovedsakelig i kantene. Sentrale deler av myra har i N store areal med blystarr (*Carex livida*)-løsbunn.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991.* Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslisterarkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslisterdata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke.* Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.*

1983 4: 1-138). Finnfloen er vurdert særlig verneverdig nasjonalt (verneverdig av landsdelsinteresse), og et 1.53 km² stort område er foreslått vernet som naturreservat med formål å bevare et stort variert myrsystem i Rørosregionen, med et rikt plante- og dyreliv. Finnfloen ligger i et stort flatt myrområde i dalgangen mellom Rien og Hylingen. Området er omgitt av bjørkeskog og snaufjellsområder av typisk Røros-karakter. Hogst av bjørk til ved kan være aktuelt i kantene av sjølve myrflata. Ellers ingen skjøtselstiltak de nærmeste ti år. Myra veksler mellom flatmyr, kantplanmyr, øyblandingsmyr og strengmyr. I kantene er det bakkemyrer med helling opp til 12°. Kilder finnes. Myra har store fuktige partier og en del mindre tjern. Fattigmyrvegetasjon dekker mest, men alle rikhetstyper er representert, innbefattet større, ombrotrofe partier. År om annet blir det høstet store mengder multer her. Myrområdet har et rikt og variert fugleliv, og det hekker flere skjeldne arter innafor området. Hyllingsdalen er tilholdssted for flere rovfuglarter, og området er også foreslått som verneområde i Nasjonalparkutredningen.

Singsaas, S. 1990. Botaniske undersøkelser i vassdrag i Trøndelag for Verneplan IV. *Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Rapp. Bot. Ser. 1990* 1: 1-101.

Nøkkelord: botanisk verneverdi, vassdrag, Øvre Glåma nedbørsfelt.

Sammendrag: I alt 16 vassdrag er botanisk dokumentert og vurdert i forbindelse med Verneplan for vassdrag IV, deriblant Øvre Glåma. Ved en prioritering av de 16 vassdragene er Øvre Glåma gitt stor verneverdi (***; 4-delt skala). Det er et mindre og forholdsvis høgtliggende delvassdrag i mellomboreal til mellomalpin region. I området er det påvist store botaniske verdier. Det har en stor variasjon fra fattig til rik og med en stor arealdel av rike typer. Sølendet naturreservat inngår som et rikt slåttemyrområde av enestående størrelse. Hyllingsdalen, som utgjør en vesentlig del av nedbørsfeltet, er svært lite påvirket og er foreslått i den nye planen for nasjonalparker. Beskrivelse av vegetasjon og flora i nedbørsfeltet til Øvre Glåma bygger på tidligere botaniske undersøkelser. De største sammenhengende myrområdene innen nedbørsfeltet er Sølendet og Finnfloen, begge vernet som naturreservat.

Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: mangfold, produktivitet, verneinteresser, verneverdi.

Sammendrag: En summarisk kommunevis oversikt over 692 områder er presentert i rapporten. Materialet for de forskjellige kommunene i fylket er svært varierende når det gjelder dekningsgrad og fordeling av de ulike verneinteressene. Rapporten er derfor å betrakte som foreløpig. Hyllingsdalen er registrert som et område av interesse for friluftaktiviteter og av naturverninteresse. Hyllingsdalen er beskrevet som et utfartsterreng med et vakkert landskap, området har videre geologiske verdier, rik flora og fauna.

Suul, J. 1977. Fuglefaunaen og en del våtmarker av ornitologisk betydning i Fjellregionen, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser. 1977* 5: 1-81.

Nøkkelord: områdebeskrivelse, ornitologiske forhold, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten gir en oversikt over det en hittil har tilgjengelig av ornitologiske data fra Fjellregionen, som omfatter kommunene Selbu, Tydal, Midtre Gauldal, Holtålen og Røros. Videre gis det en kort oversikt over hva våtmarksbegrepet innebærer, og dessuten forklares noe av bakgrunnen for verdisettingen som blir foretatt. Rapporten omtaler i alt 25

områder, deriblant Hyllingen-Finnfloen. Området som er beskrevet i Hyllingen-Finnfloen består av selve Hyllingsdalen og de flater myrområdene/heiene Finnfloen-Ryane. Biotopkategorier i Hyllingen-Finnfloen er myrområder, grunne, stillestående og permanente vannsamlinger, og grunt, rennende vann. Områdets skiftende naturforhold er gunstig for fuglelivet, og deler av dalen har en meget rik fuglefauna både når det gjelder artsantall og individantall/ tetthet. Området er av landsdelsmessig verneverdi. Det presenterte materialet er et hjelpemiddel under oversiktsplanleggingen innen regionen og for de sentrale naturvernmyndigheter.

Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1979, 120 s.

Nøkkelord: klassifisering, lokalitetsbeskrivelse, våtmarkenes betydning, vern.

Sammendrag: Arbeidet med "Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag" startet i januar 1978. Planen er et ledd i Miljøverndepartementets serie av verneplaner for ulike naturtyper. Verneplanen blir utarbeidet fylkesvis og i regi av fylkesmannen. Planen omfatter de våtmarksområdene i Sør-Trøndelag som er av størst betydning for fuglelivet. Området "Hyllingen m.m." i Røros kommune er blant ca. 200 områder som er vurdert i sammenheng med våtmarksarbeidet i Sør-Trøndelag. Dette området er klassifisert som våtmark på fastland, med innslag av myr, elver/bekker, næringsfattige vann og innsjøer, og myrvann. Området har funksjon som hekkeplass og hvile-/rasteplass for vannfugler i trekketidene. Andre verneinteresser i dette området er botaniske, geologiske, kulturhistoriske, landskapsestetiske og naturtypeinteresser. Området er gitt prioritering nasjonal verneverdi. Et utvalg av våtmarker, i alt 20, foreslås som de viktigste/høgest prioriterte områdene, vernet i medhold til lov om naturvern av 1970. I tillegg nevnes ni andre prioriterte områder som av ulike årsaker ikke er foreslått vernet i samband med våtmarksplanen for Sør-Trøndelag, deriblant Hyllingen m.m. Både Havmyran på Hitra og Hyllingsdalen i Brekken, Røros er store naturområder med betydelige samlede verneinteresser. Vesentlige våtmarksinteresser inngår i disse. En vil foreslå at vern av disse områdene blir fremmet som enkeltsaker.

Thingstad, P.G. 1990. Oversikt over fuglefaunaen og de ornitologiske verneinteressene i trønderske verneplan IV-vassdrag. *Notat fra Zoologisk avdeling, Univ. Trondheim, Vitenskapsmuseet 1990-1*: 1-93.

Nøkkelord: ornitologiske forhold, vassdrag, ornitologisk verdivurdering.

Sammendrag: Dette notatet presenterer resultatene fra de ornitologiske befaringsene av Verneplan IV-vassdrag i Trøndelag sommeren 1989. Eldre opplysninger fra de aktuelle objektene er også forsøkt innarbeidet. I tillegg er vassdrag fra tidligere verneplaner, som det foreligger ornitologiske undersøkelser fra, trukket inn i den endelige evalueringen av de ornitologiske verneinteressene. Arbeidet er utført på oppdrag fra NVE, Vassdragsdirektoratet. Nedbørsfeltet Øvre Glomma er på omlag 385 km² og ligger stort sett innenfor Røros kommune i Sør-Trøndelag. Dette vassdraget ble ikke befart sommeren 1989, men det foreligger en god oversikt fra forundersøkelsene av Øvre Glomma sommeren 1983 (Bekken, 1984). I tillegg er det innhentet opplysninger fra Georg Bangjord fra vassdraget. I alt foreligger det opplysninger om forekomst av 117 arter, derav mange "truede". Storlom, smålom, havelle, svartand, myrhauk, trane og fjellmyrløper er konstantert hekkende, mens bergand, hønsehauk, kongeørn (eksakt hekkekode ukjent), jaktfalk (eksakt hekkekode ukjent), dobbeltbekkasin, hubro og snøugle (for de to sistnevnte er nærmere hekkekode ukjent) alle er sannsynlige/mulige hekkfugler i nedbørsfeltet. I tillegg er hvitryggspett observert. Hekkefunn

av fjellerke er en annen observasjon som er verd å trekke fram (denne arten burde vel inngå blant de med truet status). Nedbørfeltet har ellers en relativ god bestand av boltit, noe som sammen med observasjonene av fjellerke, snøugle, fjelljo, fjæreplytt, fjellrype og snøspurv med flere avspeiler den alpine karakteren av området. En del spesielt fuglerike lokaliteter er nevnt av Bekken (1984), blant annet Finnfloen der omtrent alle regionens vadefugler er representert. Vassdragene er evaluert ved hjelp av ti kriterier som tar hensyn til ornitologisk funksjon, diversitet og produktivitet, sjeldenhet, typeområde, naturvitenskaplig egenverdi, referanseområde, klassisk område, forskningsverdi, pedagogisk verdi og tilstand. På dette grunnlag finner en at Øvre Glomma har 1. prioritet (stor landsdels- eller nasjonal verdi).

15.3 FLORA

15.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Finnfloen naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

- - arter registrert av Arild Lindgaard 25.09.1992.

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
•Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Lappvier	<i>Salix lapponum</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>
<u>Lyng</u>	
Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Rypebær	<i>Arctostaphylos alpinus</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Fjellkreking	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
•Blålyng	<i>Phyllodoce caerulea</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
<u>Urter, bregner</u>	
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla</i> sp.
Kvann	<i>Angelica archangelica</i>
Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>
Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
Soleihov	<i>Caltha palustris</i>
Myrtistel	<i>Cirsium palustre</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Myrmjølke	<i>Epilobium palustre</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
•Skavgras	<i>Equisetum hyemale</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Sjuskjære (skogstorkenebb)	<i>Geranium sylvaticum</i>
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>

Norsk**Latin**

•Setergråurt
 Stormarimjelle
 Bukkeblad
 Jåblom
 Vanleg myrklegg
 Tettegras
 Harerug
 Tepperot
 Myrhatt
 Molte
 Engsyre
 Fjelltistel
 Sevblom
 Dvergjamne
 •Gullris
 Blåknapp
 Blåsprett (fjellfrøstjerne)
 Bjønnbrodd
 Myrfiol

Gnaphalium norvegicum
Melampyrum pratense
Menyanthes trifoliata
Parnassia palustris
Pedicularis palustris
Pinguicula vulgaris
Polygonum viviparum
Potentilla erecta
Potentilla palustris
Rubus chamaemorus
Rumex acetosa
Saussurea alpina
Scheuchzeria palustris
Selaginella selaginoides
Solidago virgaurea
Succisa pratensis
Thalictrum alpinum
Tofieldia pusilla
Viola palustris

Grasvekster

Engkvein
 Skog-røyrkvein
 Tranestorr (-starr)
 Klubbstorr
 Gråstorr
 Strengstorr
 Tvibustorr
 Stjernestorr
 Gulstorr
 Trådstorr
 Dystorr
 Blystorr
 Slåttstorr
 Kornstorr
 •Smalstorr
 Sveltstorr
 Flaskestorr
 •Vierstorr
 Sølvbunke
 Smyle
 Småsevaks
 Duskull
 Breiull
 •Snøull
 Torvull
 Engfrytle
 Blåtopp
 Bjønnskjegg
 Sveltull

Agrostis capillaris
Calamagrostis purpurea
Carex adelostoma
Carex buxbaumii
Carex canescens
Carex chordorrhiza
Carex dioica
Carex echinata
Carex flava
Carex lasiocarpa
Carex limosa
Carex livida
Carex nigra
Carex panicea
Carex parallela
Carex pauciflora
Carex rostrata
Carex stenolepis
Deschampsia caespitosa
Deschampsia flexuosa
Eleocharis quinqueflora
Eriophorum angustifolium
Eriophorum latifolium
Eriophorum scheuchzeri
Eriophorum vaginatum
Luzula multiflora
Molinia caerulea
Scirpus cespitosus ssp. *cespitosus*
Scirpus hudsonianus

15.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Finnfloen naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>
Vrangklo	<i>Drepanocladus exannulatus</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Gullsilkemose	<i>Homalothecium nitens</i>
Teppekjeldemose	<i>Philonotis fontana</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Svelttorvmose	<i>Sphagnum balticum</i>
Fururtorvmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Tvaretorvmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Lapptorvmose	<i>Sphagnum subfulvum</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitetorvmose	<i>Sphagnum teres</i>
Rosetorvmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

Levermoser

Fettmose	<i>Aneura pinguis</i>
----------	-----------------------

15.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Finnfloen naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk	Latin
Gulskinn	<i>Cetraria nivalis</i>
Kvitkrull	<i>Cladina stellaris</i>
	<i>Ichmadophila ericetorum</i>

15.4 FAUNA

15.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Norsk

Latin

SOMMERFUGLER, ORDEN LEPIDOPTERA

• Admiral	<i>Vanessa atalanta L.</i>
• Stor kålsommerfugl	<i>Pieris brassicae</i>
-

• **Kommentarer til artslista**

- **Admiral**; et individ observert 11.09.1992 like utenfor reservatgrensen (GB).
- **Stor kålsommerfugl**; et individ observert 11.09.1992 (GB).

15.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Samlet artsliste er basert på observasjoner av Georg Bangjord med feltarbeid utført 08.06.1994 (jfr. takseringsløype fig. 15.2), i tillegg til 19.06.1985, 11.09.1992 og 25.09.1992. Opplysninger om områdets fuglefauna er også basert på observasjoner av Jon Suul gjort i Fjellregionen, Sør-Trøndelag, 31.05.1976, 14 dager i juni 1976, samt 4 dager i juli 1976, samt observasjoner av Jon Bekken (1984), med feltarbeide utført i perioden 23.04-09.07.1983.

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere
- ‡ - spontan tilfeldig gjest

- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
- ++ - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
LOMFAMILIEN, GAVIIDAE			
•Smålom, <i>Gavia stellata</i>	Hx [H]	++	2
[•Storlom, <i>Gavia arctica</i>	[H]	++	2]
ANDEFAMILIEN, ANATIDAE			
•Gravand, <i>Tadorna tadorna</i>	‡	+	1
•Krikkand, <i>Anas crecca</i>	h[H]	++	1
•Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	h[H]	++	1
[•Havelle, <i>Clangula hyemalis</i>	[th]	+	]
[•Svartand, <i>Melanitta nigra</i>	[h]	++	]
[•Sjørørre, <i>Melanitta fusca</i>	[h]	++	]
•Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	S[h]	++	1
[•Siland, <i>Mergus serrator</i>	[H]	++	]
[•Laksand, <i>Mergus merganser</i>	[h]	++	]
HAUKEFAMILIEN, ACCIPITRIDAE			
•Myrhauk, <i>Circus cyaneus</i>	S	+	1
•Hønsehauk, <i>Accipiter gentilis</i>	S	+	1
•Fjellvåk, <i>Buteo lagopus</i>	S[H]T	++	
Kongeørn, <i>Aquila chrysaetos</i>	S	+	

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
FALKEFAMILIEN, FALCONIDAE			
•Dvergfork, <i>Falco columbarius</i>	hT	++	1
SKOGSHØNSFAMILIEN, TETRAONIDAE			
•Lirype, <i>Lagopus lagopus</i>	H	++	5-7
[•Fjellrype, <i>Lagopus mutus</i>	S	+	]
•Storfugl, <i>Tetrao urogallus</i>	H	+	
TRANEFAMILIEN, GRUIDAE			
•Trane, <i>Grus grus</i>	H	++	2
LOFAMILIEN, CHARADRIIDAE			
•Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	H	++	6
•Vipe, <i>Vanellus vanellus</i>	H	++	13
SNIFEFAMILIEN, SCOLOPACIDAE			
•Fjellmyrløper, <i>Limicola falcinellus</i>	H	++	10-12
•Brushane, <i>Philomachus pugnax</i>	H	++	4
•Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	HT	++(+)	4
•Rugde, <i>Scolopax rusticola</i>	h	++	1
•Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	H	+++	8
•Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	H	++	6
•Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>	H	++	3
•Grønnstilk, <i>Tringa glareola</i>	H	++(+)	8
•Strandsnipe, <i>Actitis hypoleucos</i>	h[H]	++	2
•Svømmesnipe, <i>Phalaropus lobatus</i>	H	++	3
JOFAMILIEN, STERCORARIIDAE			
•Fjelljo, <i>Stercorarius longicaudus</i>	[h]	+	1
MÅKEFAMILIEN, LARIDAE			
•Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	H	++	4
[•Sildemåke, <i>Larus fuscus</i>	S	+	]
TERNEFAMILIEN, STERNIDAE			
•Rødnebbterne, <i>Sterna paradisaea</i>	h[H]	++	4
DUEFAMILIEN, COLUMBIDAE			
[Ringdue, <i>Columba palumbus</i>	S	+(+)	]
GJØKFAMILIEN, CUCULIDAE			
•Gjøk, <i>Cuculus canorus</i>	h	++	4
UGLEFAMILIEN, STRIGIDAE			
•Jordugle, <i>Asio flammeus</i>	h	+(+)	1
[•Haukugle, <i>Surnia uluata</i>	[H]	+	]
SPETTEFAMILIEN, PICIDAE			
[•Tretåspett, <i>Picoides tridactylus</i>	[h]	+	]
ERLEFAMILIEN, MOTACILLIDAE			
•Trepierke, <i>Anthus trivialis</i>	h	+	1
•Heipierke, <i>Anthus pratensis</i>	H	+++	16
•Gulerle, <i>Motacilla flava</i>	H	++	5

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
[Linerle, <i>Motacilla alba</i>	[H]	+(+)	]
FOSSEKALLFAMILIEN, CINCLIDAE			
[•Fossefall, <i>Cinclus cinclus</i>	S	++	]
JERNSPURVFAMILIEN, PRUNELLIDAE			
[Jernspurv, <i>Prunella modularis</i>	th	+	]
TROSTEFAMILIEN, TURDIAE			
[Rødstrupe, <i>Erithacus rubecula</i>	th	+	]
•Blåstrupe, <i>Luscinia svecica</i>	H	++(+)	4
•Rødstjert, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	h	++	2
[Buskskvett, <i>Saxicola rubetra</i>	h	+	]
[•Steinskvett, <i>Oenanthe oenanthe</i>	[H]	++	]
•Gråtrost, <i>Turdus pilaris</i>	H	+++	14
[Måltrost, <i>Turdus philomelos</i>	[H]	++	]
•Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	H	+++	5
SANGERFAMILIEN, SYLVIIDAE			
•Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	H	+++	8
[•Fuglekonge, <i>Regulus regulus</i>	t	+	]
KRÅKEFAMILIEN, CORVIDAE			
Kråke, <i>Corvus corone</i>	S	++	
Ravn, <i>Corvus corax</i>	S	++	
FINKEFAMILIEN, FRINGILLIDAE			
•Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	H	++(+)	4
•Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	ht	+	1
•Gråsisik, <i>Carduelis flammea</i>	HT	++(+)	70
Dompap, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	t	+	
BUSKSPURVFAMILIEN, EMBERIZIDAE			
[•Lappspurv, <i>Calcarius lapponicus</i>	t	+	]
•Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	H	++(+)	7

• Kommentarer til artslista

- **Smålom**; myra var tidligere (før 1950) betydelig våtere, og det hekket årlig smålom ved to tjønner innen reservatet (11.09.1992; pers. med. grunneier Jon K. Lien til GB). Arten er spesielt nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). To unger observert i tjern 778 m.o.h. nord for Finnfloen 06.07.1983 (Bekken, 1984). Ett individ ruget ved samme tjern (ett egg i reiret og ett egg knust, hakket istykker 0.5 m fra reiret) 19.06.1985 (GB). Tre par ruget ved forskjellige tjern nord for reservatgrensen 19.06.1985 (GB).
- **Storlom**; arten opptrer fast, regelmessig i alle de større sjøene i Røros og flere hekkeplasser er kjent, m.a. Hyllingsdalen (Lunde, 1974). Under registreringen i 1976 ble arten observert en rekke steder (Erling Vikan, Jon Suul). Ett individ observert i

Flatatjørn ved Finnfloen 06.07.1983 av Gunnar Halvorsen (Bekken, 1984). Ett par hekket ved Røsjøen (nord for Finnfloen) 19.06.1985 (GB).

- **Gravand**; ett individ observert i tjern mellom Rien og Hyllingen i mai 1975 av Asgeir Kvikne (Suul, 1977).
- **Krikkand**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). En hann observert 08.06.1994 (GB).
- **Stokkand**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977).
- **Havelle**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Ett par observert i fjellområdet nord for reservatet 19.06.1985 (GB).
- **Svartand**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett par og to hanner observert i Svartbekktjern, en hunn (konstantert hekking) i vann 922 m.o.h. nord for reservatet, og ett par observert i Hyllingen 19.06.1985 (GB).
- **Sjørre**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Ett par funnet hekkende i Hyllingsdalen i 1976 (Jon Suul). Arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977).
- **Kvinand**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). En hunn observert i N-enden av Finnfloen 19.06.1985 (GB).
- **Siland**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Ett reir ble funnet ved Glomma nedenfor Hyllingen i juni 1976 (Jon Suul). Arten er spesielt nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977).
- **Laksand**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Ett reir ble funnet ovenfor Hyllingen i juni 1976 hvor også flere fugler ble sett (Jon Suul). Arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). I DKNVS, Museets samlinger finnes to hunner fra Rien-Langenområdet fra 18.09.1959.
- **Myrhauk**; en hunn ble observert 08.06.1994 flyvende over reservatet mot SV-siden av Rien (GB).
- **Hønsehauk**; ett individ fløy lågt over myra 11.09.1992 (GB).
- **Fjellvåk**; fire individ (to engstelige) observert rett nord for reservatet 19.06.1985 (GB).
- **Dvergalk**; ett par hekket i vierkratt ved Røsjøen 19.06.1985 (GB). Ett individ observert på Finnfloen 11.09.1992 (GB). En hunn observert utenfor reservatgrensen (mot Hyllingen) 25.09.1992 (GB).
- **Lirype**; fem-syv individ (kull) observert 25.09.1992 (GB). En hann observert i reservatets østre del 08.06.1994 (GB).
- **Fjellrype**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. En hann observert nord for reservatet 19.06.1985 (GB).
- **Storfugl**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Arten fantes i området tidligere (før 1950), er nå kommet igjen og hekking er registrert senere år (11.09.1992; pers. med. grunneier Jon K. Lien til GB).
- **Trane**; myra var tidligere (før 1950) betydelig våtere, og det hekket årlig trane innen reservatet (11.09.1992; pers. med. grunneier Jon K. Lien til GB). Arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977), men ble ikke sett under feltarbeidet i 1983 (Bekken, 1983). Ett par med unge observert nord for Rien, og flokk på syv individ observert i samme område 05.07.1983 (Bekken, 1984). Ett individ med hekkeadferd observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB).
- **Heilo**; ett engstelig individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Ett par observert på grensen og tre individ

- (ett engstelig) observert i reservatets østre del, ett syngende og ett engstelig individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Vipe**; arten er spesielt nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett engstelig par observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). To engstelige par og ett par med reir med ett egg, to unger og en nyklekket unge observert i reservatets østre del 08.06.1994; to par (ett engstelig) observert ved dam rett vest av grensepkt. 5 (GB).
 - **Fjellmyrløper**; minst tre varslende par i området juli 1983 (Bekken, 1984). Funnet hekkende på Finnfloen (Hansen, 1989). Totalt 10-12 individ registrert 08.06.1994; trolig 5-7 par (GB).
 - **Brushane**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Spillplasser på Finnfloen (Lunde 1974). Minst fire engstelige høner observert på Finnfloen 06.07.1983 (Bekken, 1984). To hanner og en hunn observert 08.06.1994 ved dam rett vest av grensepkt. 5 (GB).
 - **Enkeltbekkasin**, arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). To individ observert 11.09.1992 (GB). Ett individ observert 25.09.1992 (GB). Ett syngende individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Fire individ (to syngende) registrert i reservatets østre del 08.06.1994 (GB).
 - **Rugde**; ett individ observert ved reservatgrense 19.06.1985 (GB).
 - **Småspove**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett syngende individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Ett engstelig par og tre individ (to engstelige) observert 08.06.1994 i reservatets østre del; ett individ (jaget fiskemåke) og ett engstelig par observert ved dam rett vest av grensepkt.5 (GB).
 - **Rødstilk**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Fire individ (ett engstelig) observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Fire individ observert 08.06.1994 i reservatets østre del og to engstelige individ observert ved dam rett vest av grensepkt. 5 (GB).
 - **Gluttsnipe**; ett engstelig par observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). To individ observert i reservatets østre del og ett engstelig individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
 - **Grønnstilk**; arten er registrert med adferd som tyder på hekking (Suul, 1977). Tre varslende par observert i Finnfloenområdet 06.07.1983 (Bekken, 1984). To syngende individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Seks individ (ett syngende) observert 08.06.1994 i reservatets østre del og to syngende individ observert ved dam rett vest av grensepkt. 5 (GB).
 - **Strandsnipe**; arten er registrert med adferd som tyder på hekking (Suul, 1977). To individ (ett med reir med to egg) observert ved Rødbekktun 19.06.1985 (GB).
 - **Svømmesnipe**; arten ble registrert på tre lokaliteter i Hyllingsdalen (ett reirfunn) i juni 1976 (Jon Suul). Arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Tre individ observert i småtjern på Finnfloen 06.07.1983 (Bekken, 1984). Ett engstelig individ observert ved vann nær reservatgrense 19.06.1985 (GB). To engstelige individ (den ene fløy av reir) observert ved dam rett vest av grensepkt. 5 08.06.1994 (GB).
 - **Fjelljo**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Ett individ observert 19.06.1985 nord for reservatet (GB).

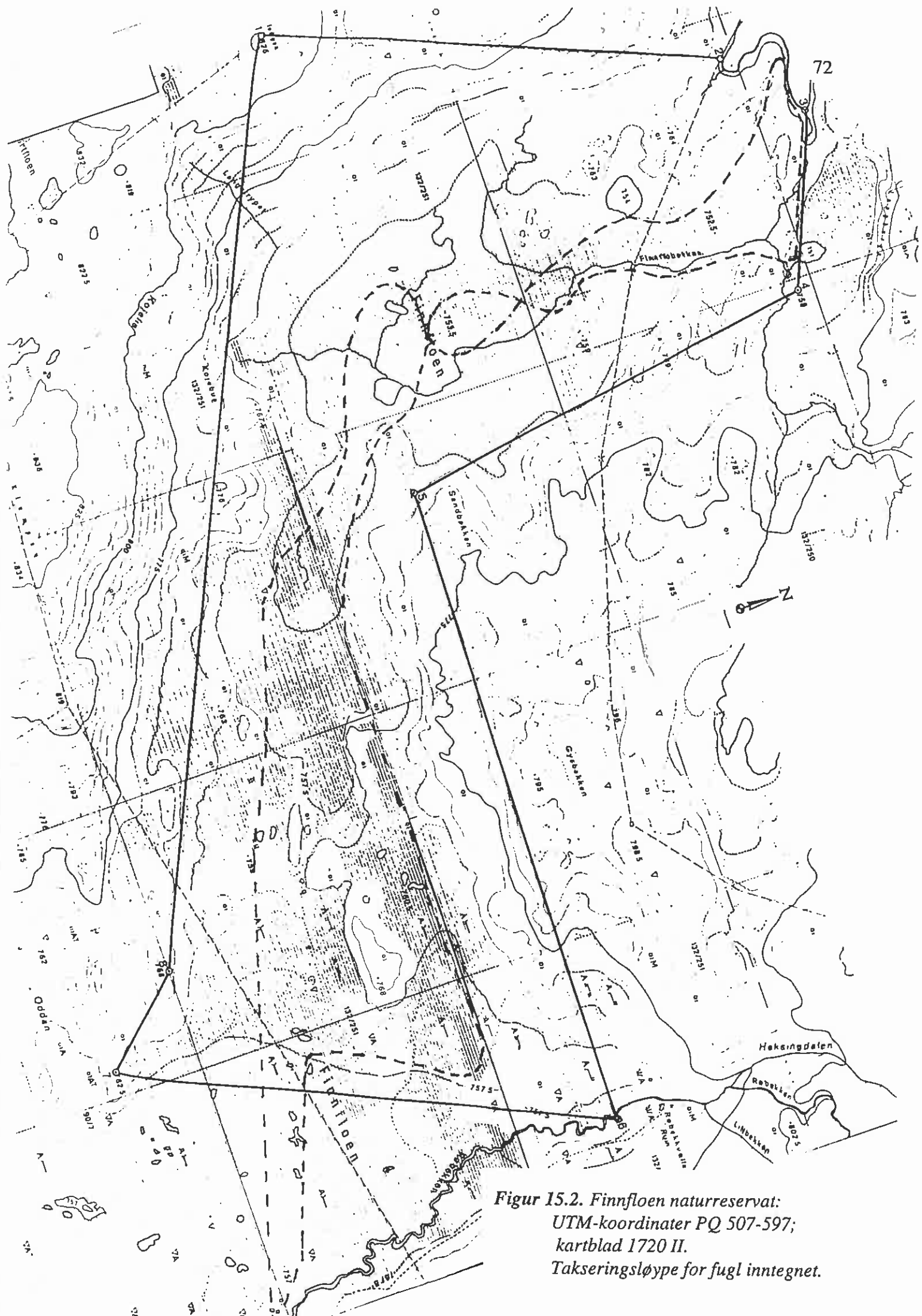
- **Fiskemåke**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett hekkende par (påvist sikker hekking) og to individ observert i reservatets vestre del, pluss fire individ nær reservatet over Rien 08.06.1994 (GB).
- **Sildemåke**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. To individ ved Djuptjønn nordøst for Rien (Suul, 1977).
- **Rødnebbterne**; arten er registrert med adferd som tyder på hekking i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Fire individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994, trolig hekking nær reservatet ved Rien(GB).
- **Gjøk**; ett syngende individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Ett syngende individ observert i reservatets østre del og tre syngende individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Jordugle**; ett "spillende" individ observert ved reservatgrense 19.06.1985 (GB).
- **Haukugle**; ett svært engstelig par observert ved Hyllingen 19.06.1985 (GB).
- **Tretåspett**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. En hann observert utenfor reservatgrensen (mot Hyllingen) 25.09.1992 (GB).
- **Trepplerke**; ett individ observert i lia nord for reservatet 19.06.1985 (GB).
- **Heipplerke**; seksten individ observert 11.09.1992 (GB). Fire individ (to syngende) observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Syv individ observert i reservatets østre del og ni individ (ett engstelig og to syngende) observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Gulerle**; (sålerle) arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Ett engstelig individ observert i reservatets østre del og fire individ (ett engstelig og ett syngende) observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Fossekall**; arten er registrert med adferd som tyder på hekking i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977).
- **Blåstrupe**; arten er spesielt nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Suul, 1977). Ett syngende individ observert 08.06.1994 mellom Rødbekktun og reservatgrense utenfor grensepkt.7 (GB). Fire syngende individ observert i reservatets østre del 08.06.1994 (GB).
- **Rødstjert**; ett syngende individ observert 08.06.1994 ved Rødbekktun (GB). Ett syngende individ observert i reservatets østre del og ett syngende individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Steinskvett**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. To hanner (begge engstelige) observert 19.06.1985 i fjellområdet nord for reservatet (GB).
- **Gråtrost**; ett individ observert i reservatets østre del og tretten individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Rødvingetrost**; ti individ observert 25.09.1992 (GB). To individ (ett syngende) observert i reservatets østre del og tre syngende individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Løvsanger**; to syngende individ observert 08.06.1994 ved Rødbekktun (GB). Tre syngende individ observert i reservatets østre del og fem individ (fire syngende) observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Fuglekonge**; to individ observert utenfor reservatgrensen (mot Hyllingen) 25.09.1992 (GB).
- **Granmeis**; fem individ observert 25.09.1992 (GB).
- **Bjørkefink**; ett par observert i reservatets østre del og to syngende individ observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).
- **Grønnsisik**; ett individ observert 19.06.1985 (GB).

- **Gråsisik**; to individ observert 11.09.1992 (GB). Omkring 20 og 50 individ i flokk observert 25.09.1992 (GB).
- **Lappspurv**; ingen konkrete registreringer innenfor reservatet. Arten er registrert 19.06.1985 i fjellområdet nord for reservatet, flere individ engstelige og syngende (GB).
- **Sivspurv**; arten er nevnt som hekkefugl i Hyllingen-Finnfloen (Saul, 1977). Ett individ observert 11.09.1992 og ett individ observert 25.09.1992 (GB). To individ (ett syngende) observert 08.06.1994 ved Rødbekktun (GB). To syngende individ observert i reservatets østre del og fem individ (en hunn, en hann, ett syngende) observert i reservatets vestre del 08.06.1994 (GB).

15.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foretatt av Georg Bangjord 08.06.1994 (jfr. takseringsløype fig.15.2). Reservatet deles i østre og vestre del mellom grensepunkt 5 og sør til høyde 776.

Arter	Finnfloen Reservatets vestre del	Finnfloen Reservatets østre del	Fra Rødbekktun til reservat- grensepkt. 7	Total
Krikkand, <i>Anas crecca</i>	1	0	0	1
Lirype, <i>Lagopus lagopus</i>	0	1	0	1
Trane, <i>Grus grus</i>	0	0	1	1
Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	2	5	1	8
Vipe, <i>Vanellus vanellus</i>	4	9	2	15
Fjellmyrløper, <i>Limicola falcinellus</i>	4	6-8	0	10-12
Brushane, <i>Philomachus pugnax</i>	3	0	0	3
Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	0	4	1	5
Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	3	5	1	9
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	2	4	4	10
Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>	1	2	1	4
Grønnstilk, <i>Tringa glareola</i>	2	6	2	10
Svømmesnipe, <i>Phalaropus lobatus</i>	3	0	0	3
Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	4	0	0	4
Rødnebbterne, <i>Sterna paradisaea</i>	4	0	0	4
Gjøk, <i>Cuculus canorus</i>	3	1	1	5
Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	9	7	4	20
Gulerle, <i>Motacilla flava</i>	4	1	1	6
Blåstrupe, <i>Luscinia svecica</i>	0	4	1	5
Rødstjert, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	1	1	3
Gråtrost, <i>Turdus pilaris</i>	13	1	0	14
Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	3	2	0	5
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	5	3	2	8
Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	2	2	0	4
Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	5	2	2	9

Figur 15.2. Finnfloen naturreservat:
 UTM-koordinater PQ 507-597;
 kartblad 1720 II.
 Takseringsløype for fugl inntegnet.

15.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Generelt er grunnlaget for sette opp statusliste for amfibier, krypdyr og pattedyr på Finnfloen dårlig. For pattedyr er grunnlaget spesielt dårlig for smågnagere og spissmus. Listen er basert på observasjoner av Georg Bangjord (her: GB). Noen opplysninger om dyrelivet i Rien-Hyllingen er funnet i Domaas (1986).

- H - opptrer til alle årstider og ynglig er påvist
- h - opptrer trolig årlig
- S - streifdyr/noen få registreringer
- ? - usikker status

- + - sjelden, mindre enn ti kjente funn
- ++ - regelmessig (årlig forekomst), men fåtallig
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst
AMFIBIER, AMPHIBIA		
•Frosk, <i>Rana temporaria</i>	h	++
KRYPDYR, PEPTILIA		
•Firfisle, <i>Lecerta viviparia</i>	h	++
HAREDYR, LAGOMORPHA		
•Hare, <i>Lepus timidus</i>	H	+++
GNAGERE, RODENTIA		
•Bever, <i>Castor fiber</i>	H	++
Lemen, <i>Lemmus lemmus</i>	H	++(+)
ROVDYR, CARNIVORA		
•Rødrev, <i>Vulpes vulpes</i>	H	++
HJORTEDYR, ARTIODACTYLA		
•Elg, <i>Alces alces</i>	H	+++
•Rådyr, <i>Capreolus capreolus</i>	S	++
•Rein, <i>Rangifer tarandus</i>	h	+++

• Kommentarer til artslista

- **Frosk**; to individ observert ved reservatgrensen 19.06.1985 (GB).
- **Firfisle**; et individ observert ved reservatgrensen 19.06.1985 (GB).
- **Hare**; området Rien-Hyllingen har en meget god harebestand (Domaas, 1986).
- **Bever**, ferske sportegn observert 11.09.1992 (GB). I følge grunneier Jon K. Lien kom beveren til Finnfloen omkring midten av 1980-tallet, og finnes i alle vassdrag omkring.

- **Rødrev;** bestanden i området Rien-Hyllingen i 1986 liten i forhold til tidligere år, det er fortsatt skabbrev å se (Domaas, 1986). Mye ekskrementer fra rev observert 08.06.1994 (GB)
- **Elg;** bestanden i Hyllingsdalen er svært god (Domaas, 1986).
- **Rådyr;** bestanden i området Rien-Hyllingen er varierende (Domaas, 1986).
- **Rein;** tam (Domaas, 1986). Fem individ observert 25.09.1992 (GB).

15.5 KART

15.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Finnfloen naturreservat er ikke utarbeidet.

15.5.2 NATURTYPEKART

Et naturtypekart over Gaulas nedbørsfelt er utarbeidet av:

Sæther, B. & H. Taagvold. 1979. *Naturtypekart 1 : 250 000 Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim, 1 kart.

15.5.3 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Hovedutvalget for natur og miljøvern. 1990. *Viltområdekart Røros kommune M 1 : 75 000*. Røros kommune. 1 kart.

Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Vilt*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.

15.5.4 GEOLOGISKE KART

Rui, I.J. 1981. *Brekken, berggrunnsgeologisk kart 1720 II - M 1 : 50 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

15.5.5 ANDRE KART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Friluftsliv*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.

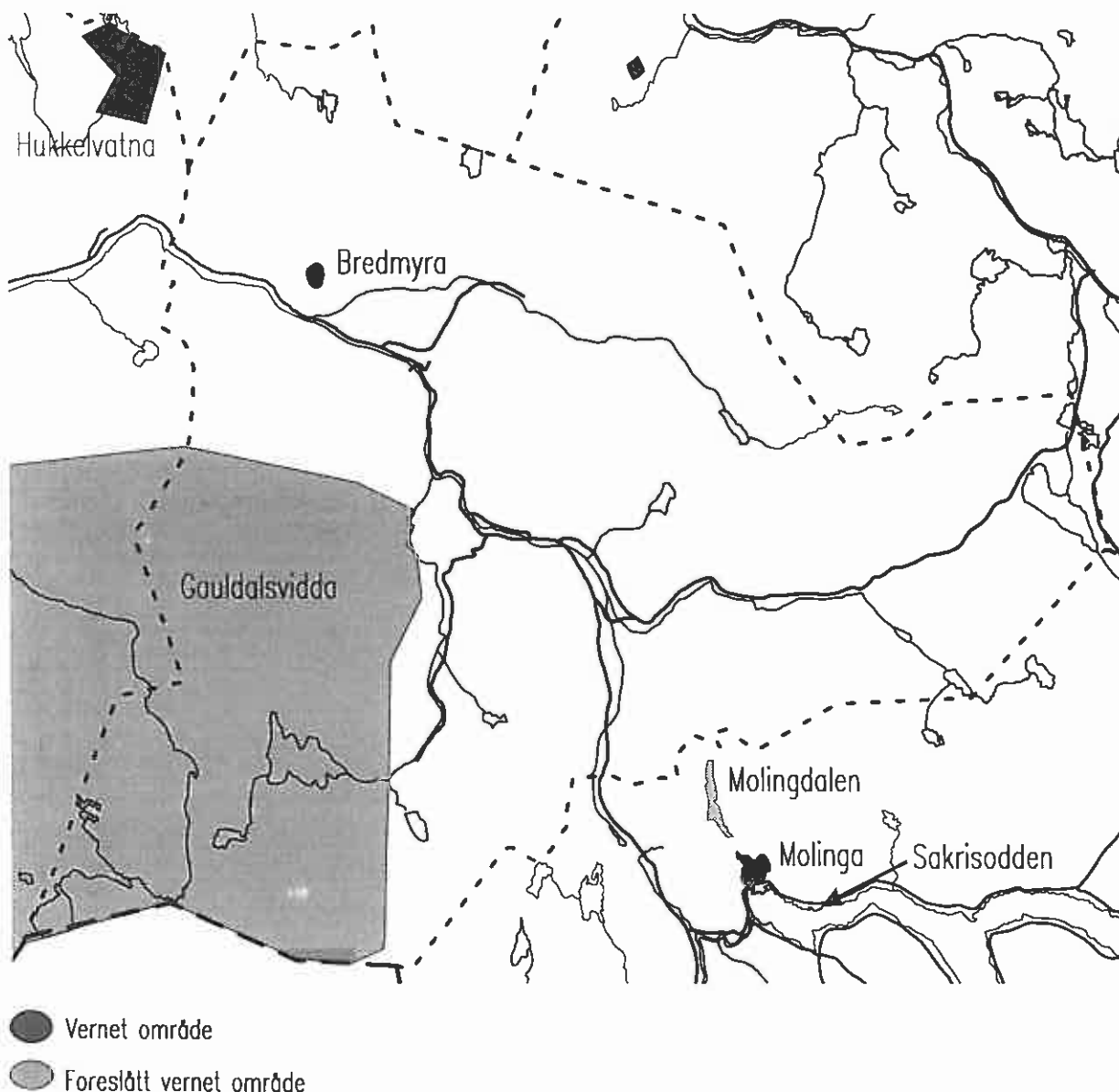
Samlet Plan for vassdrag. 1984. *Øvre Glomma. 004 Glomma og Lågen. Prosjekt 004.63/69/70. Kartbilag Naturvern*. Vassdragsrapport. ISBN 82-7243-202-1.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1640 Røros, M 1 : 75 000*, 1 kart.

16 BREDMYRA NATURRESERVAT, HOLTÅLEN

16.1 INNLEDNING

Bredmyra ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et av de største ombrotrofe myrkompleksene i det indre av Trøndelags dalganger (jfr. fig. 16.1 og 16.2). Reservatet dekker et areal på 691 daa (mål).

Figur 16.1. Oversikt over naturvernområder i Holtålen kommune (figurframstilling: Berit Myren). Bredmyra naturreservat: UTM-koordinater PQ 057-828; kartblad 1620 I. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd., august 1993).

16.2 LITTERATUR

16.2.1 LITTERATURLISTE

- Flatberg, K.I. 1979. *Botaniske verneområder i Holtålen kommune, Sør-Trøndelag. Rapport i forbindelse med fjellregionplanen for Sør-Trøndelag*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, Bot. avd., 26 s. (stensiltrykk).
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1644 Holtålen, M 1 : 75 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Holtålen kommune*. 10 s. (36 registrerte områder).
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).
- Sæther, B. & H. Taagvold. 1979. *Naturtypekart 1 : 250 000 Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim, 1 kart.

16.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Flatberg, K.I. 1979. *Botaniske verneområder i Holtålen kommune, Sør-Trøndelag. Rapport i forbindelse med fjellregionplanen for Sør-Trøndelag*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, Bot. avd., 26 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: aktuelle verneområder, fjell, flora, myr, skog, vann, vegetasjon.

Sammendrag: Holtålen er den innerste kommunen i Gauldalen og grenser mot kommunene Selbu, Tydal, Røros, Os og Midtre Gauldal. Elva Gaula har sine kilder i kommunen og er et sentralt landskapselement. Plantegeografisk er Holtålen kommune interessant, da den ligger i grenseområder for flere floraelementer, som kystplanter, østlige og sørøstlige planter, varmekjære planter og fjellplanter. Breimyra er trolig den største av de gjenværende, mer typiske nedbørsmyrer i kommunen. Nedbørsmyrer avtar sterkt i hyppighet når en går innover i Gauldalen, og det er derfor viktig å få bevart noen av de mest typiske for belysning av regionale forskjeller i flora og vegetasjon.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltneimndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Breimyra er registrert som verneverdig naturområde. Myrområdet har botanisk verdi. Området ligger dessuten i et område med viltinteresser.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983* 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Breimyra, Holtålen kommune er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. De sentrale delene av myra er dominert av planmyr som har markerte strukturer og erosjon. Planmyra går diffust over i bakkemyr med økende helling, og utformingen har likhetstrekk med terrengdekkende myr. Flatmyr inngår. De ombrotrofe partiene har omtrent lik fordeling mellom tue og høljer. Høljene har mest fastmattevegetasjon med bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus*) - stivtorvmose (*Sphagnum compactum*) - dvergtorvmose (*S. tenellum*) -samfunn. Løsbunn er også vanlig. Tuevegetasjonen domineres av rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*), *Cladonia* spp. og furumose (*Pleurozium schreberii*), mens heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) er svært vanlig på

høge tuer. Ombrotrof vegetasjon dominerer, men også intermediær myr er vanlig. De øvrige rikhetstyper dekker lite. Av inngrep nevnes rester av stakkstenger i bakkemyrene.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Bredmyra er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. Et 740 da stort område er foreslått vernet som naturreservat med formål å bevare et av de største ombrotrofe myrkompleksene i det indre av Trøndelags dalganger. Bredmyra er ei typisk "skogsmyr" i de høgereliggende delene av fylket (540 m.o.h.). Størstedelen utgjøres av et flatt parti, som i nord og sør begrenses av skogdekt fastmark, og i sør og øst går over i fallende bakkemyrer. Sentralt er området dominert av planmyr som diffust går over i bakkemyr med økende helling. Utformingen har likhetstrekk med terrengdekkende myr. Ombrotrof vegetasjon dominerer, men også intermediær myr er vanlig. De øvrige rikhetstyper dekker lite. Ingen tekniske inngrep er foretatt. Myra har vært slått i tidligere tider.

Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: mangfold, produktivitet, verneinteresser, verneverdi.

Sammendrag: En summarisk kommunevis oversikt over 692 områder er presentert i rapporten. Materialet for de forskjellige kommunene i fylket er svært varierende når det gjelder dekningsgrad og fordeling av de ulike verneinteressene. Rapporten er derfor å betrakte som foreløpig. Breimyra, Holtålen kommune er registrert som et område av naturverninteresse. Myrområdet har botanisk verdi.

16.3 FLORA

16.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Bredmyra naturreservat (Moen, 1983). Kryssliste fra området foreligger ikke.

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
<u>Lyng</u>	
<u>Urter, bregner</u>	
Engmarihand	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
<u>Grasvekster</u>	
Blystorr (-starr)	<i>Carex livida</i>
Bjønnskjegg	<i>Scirpus cespitosus</i>

16.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Bredmyra naturreservat (Moen, 1983).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Furumose	<i>Pleurozium schreberii</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>

16.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Bredmyra naturreservat (Moen, 1983).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk	Latin
	<i>Cladonia</i> spp.

16.4 FAUNA

16.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

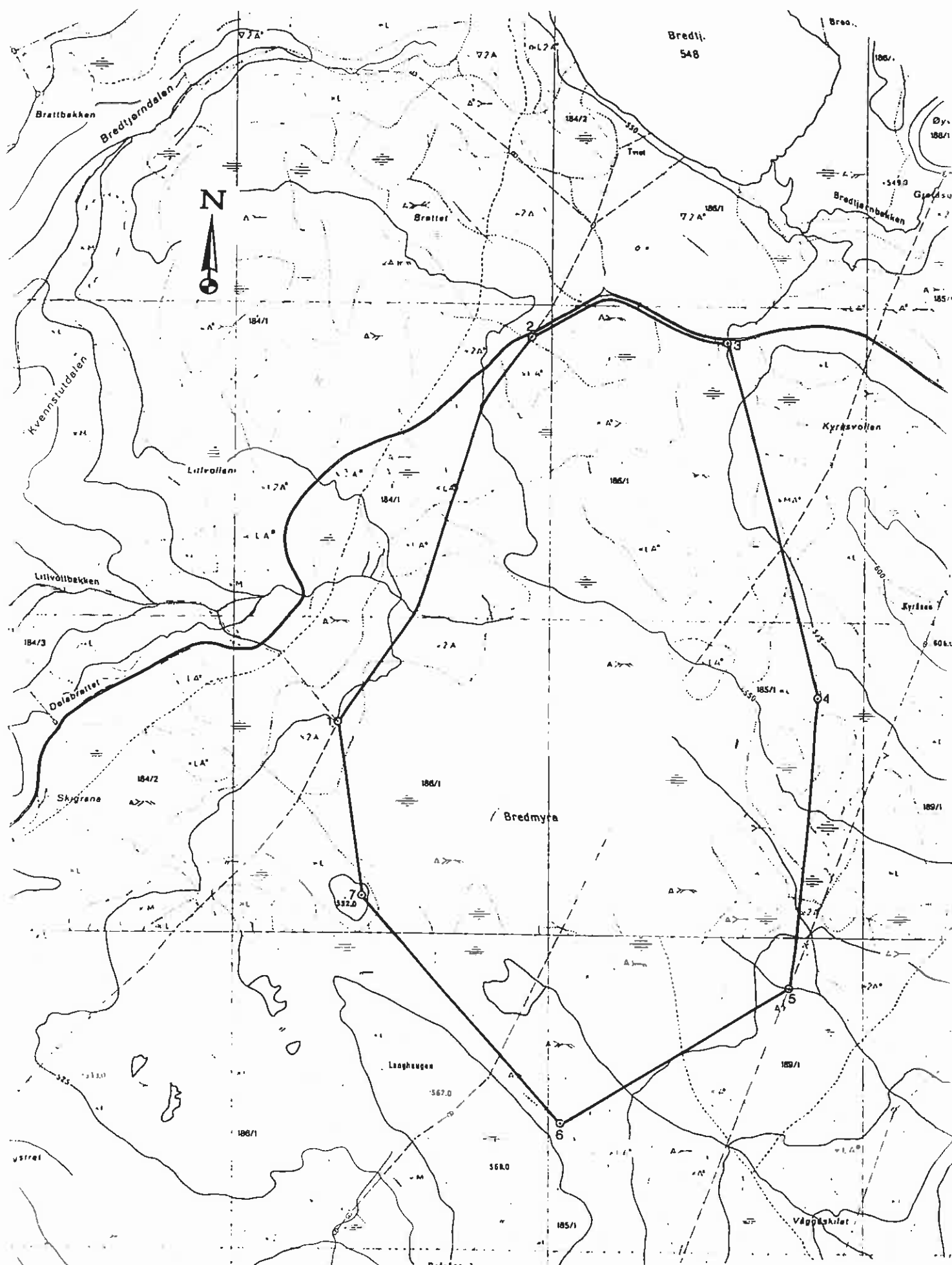
Status for insekter foreligger ikke.

16.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Status for fuglefaunaen foreligger ikke.

15.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke.

Figur 16.2. Bredmyra naturreservat: UTM-koordinater PQ 057-828; kartblad 1620 I.
Takseringsløype for fugl er foreløpig ikke inntegnet.

16.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Status for amfibier, krypdyr og pattedyr foreligger ikke.

16.5 KART

16.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Bredmyra naturreservat er ikke utarbeidet.

16.5.2 NATURTYPEKART

Et naturtypekart over Gaulas nedbørsfelt er utarbeidet av:

Sæther, B. & H. Taagvold. 1979. *Naturtypekart 1 : 250 000 Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim, 1 kart.

16.5.3 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

16.5.4 GEOLOGISKE KART

Berggrunnsgeologisk kart er ikke utarbeidet for kartblad 1620 I.

16.5.5 ANDRE KART

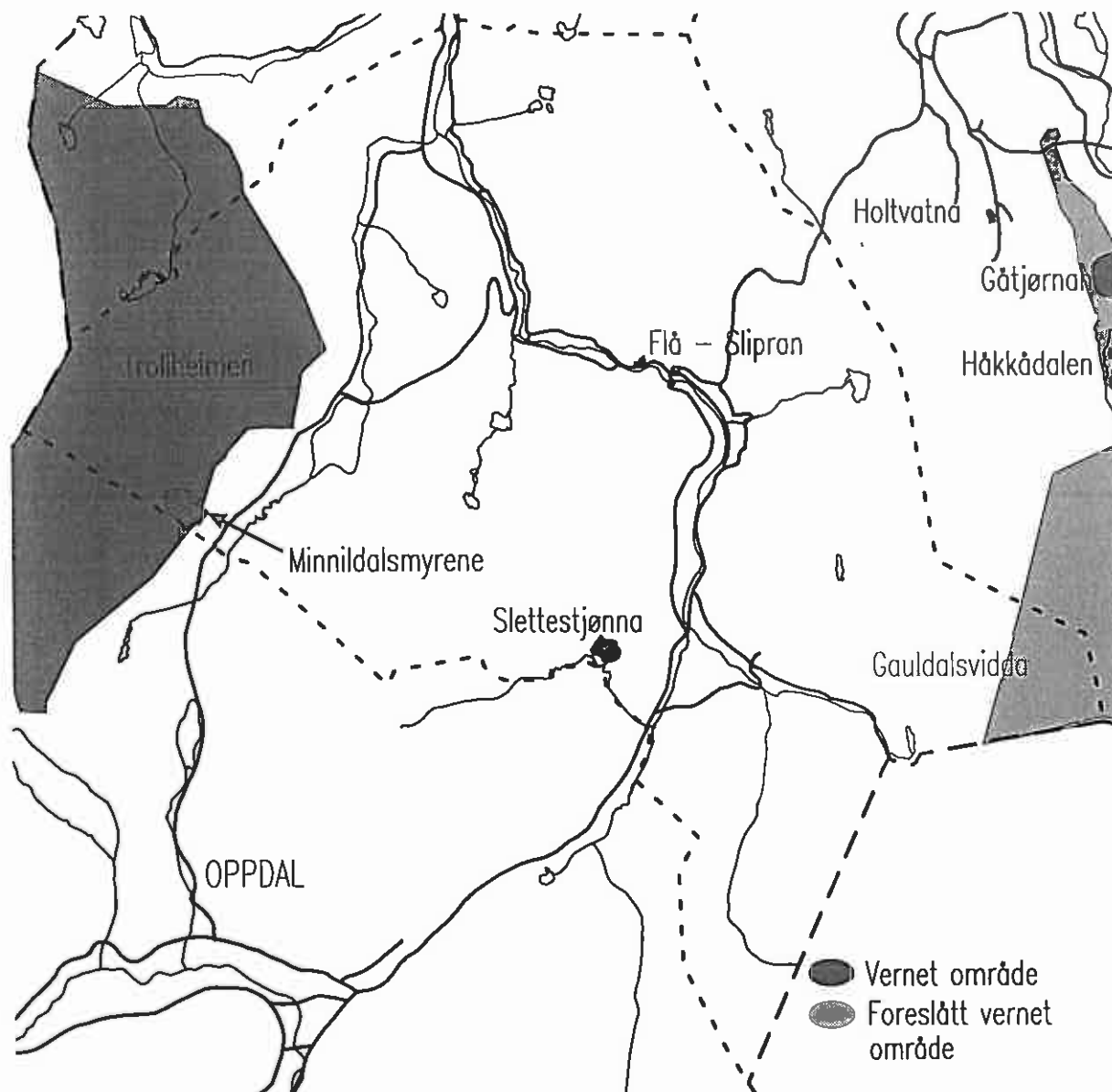
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1644 Holtålen, M 1 : 75 000*, 1 kart.

17 MINILLDALSMYRENE NATURRESERVAT, OPPDAL OG RENNEBU

17.1 INNLEDNING

Minilldalsmyrene ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et stort, uvanlig myrområde i denne naturgeografiske regionen, samt å bevare et vakkert landskap og en rik fuglebiotop (jfr. fig. 17.1 og 17.2). Reservatet dekker et areal på 1878 daa (mål). Området har funksjon som friluftsområde.

Figur 17.1. Oversikt over naturvernområder i Rennebu kommune (figurframstilling: Berit Myren). Minilldalsmyrene naturreservat: UTM-koordinater NQ 285-616; kartblad 1520 IV. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv., august 1993).

17.2 LITTERATUR

17.2.1 LITTERATURLISTE

- Eklid, R. & M. Grendal. 1991. *Viltet i Rennebu kommune*. Rennebu Viltnemnd, 54 s. 4 temakart, 1 viltområdekart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1634 Oppdal, M 1 : 75 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Oppdal kommune*. 10 s. (45 registrerte områder).
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1635 Rennebu, M 1 : 75 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Rennebu kommune*. 10 s. (33 registrerte områder).
- Gjærevoll, O. 1979. Oversikt over flora og vegetasjon i Trollheimen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1980 2: 1-42.
- Grendal, M. 1991. *Rennebu kommune viltområdekart - M 1 : 125 000*.
- Moen, A. 1972. *Vegetasjonsundersøkelser med vegetasjonskart over et område på Nerskogen, Rennebu, Sør-Trøndelag. Foreløpig rapport i forbindelse med Grana-undersøkelsene*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 25 s. (stensiltrykk), 3 pl.
- Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
- Moen, A. 1979. *Verneverdige myrområder i Øst-Trollheimen. Notat til Trollheimenutvalget*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd., 17 s (stensiltrykk).
- Moen, A. 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.
- Moen, A. & B.F. Moen. 1975. *Vegetasjonskart som hjelpemiddel i arealplanlegging på Nerskogen, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1975 5: 1-168. 1 kart.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1979, 120 s.

17.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Eklid, R. & M. Grendal. 1991. *Viltet i Rennebu kommune*. Rennebu Viltnemnd, 54 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: konfliktområder, naturgrunnlag, områdeinndeling, status registrerte viltarter, temakart, viltområdekart.

Sammendrag: Viltkart for Rennebu ble første gang utarbeidet i 1960-åra og er senere kommet i revidert utgave. Arbeidet med et nytt viltkart ble satt i gang etter start av "skogplanlegging med flerbrukshensyn" i 1988, samtidig med revisjon av kommuneplana. Minildalsmyrene naturreservat er sammen med ni andre områder i kommunen vurdert som en *særlig viktig viltbiotop*. Rundt våtmarksområdet er det hovedsaklig fjellbjørkeskog. Minilla slynger seg her i store svinger, omgitt av myrer. Området har en meget høy tetthet av ulike arter våtmarksfugl, bl.a. gluttsnipe, enkeltbekkasin og rødstilk. Den spesielle landskapskarakteren med rikmyr og den meanderende elva, utgjør tilsammen en meget god viltbiotop. Sytten områder er vurdert som *viktige viltbiotoper*.

En statusrapport over alle arter registrert i kommunen følger viltområdekartet. Det komplette viltkartverket oppbevares av viltnemnda i kommunen og av fylkesmannens miljøvernavdeling.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltnemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Minildalsmyran er registrert som verneverdig naturområde av høy prioritet. Myrområdet er av stor botanisk interesse.

Gjærevoll, O. 1979. Oversikt over flora og vegetasjon i Trollheimen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1980 2: 1-42.

Nøkkelord: grensevurdering, landskapsvernområde, plantegeografisk oversikt, vegetasjonsforhold.

Sammendrag: I forbindelse med forslaget om vern av Trollheimen gis her en oversikt over flora og vegetasjon innen planleggingsområdet og en vurdering av de botaniske verneverdiene. Trollheimen er av flere grunner et spesielt interessant fjellområde. De vestlige deler er sterkt oseanisk influert. Dette gir seg tydelig utslag såvel i flora som i vegetasjon, idet kystplanter trenger langt inn i området. De sentrale deler av Trollheimen som er bygget opp av baserike lettforvitrelige skiferbergarter, er et av de aller rikeste fjellområder i Skandinavia

floristisk sett. Forekomster av en rekke plantegeografisk sett meget interessante arter, bl.a. mange nordlige amfiatlantiske arter, gjør Trollheimen til et nøkkelområde for studier av vår fjellfloras alder og innvandringshistorie og dens relasjoner til siste istid. De sentrale deler av Trollheimen er i vitenskaplig sammenheng så verdifulle at de må ansees som internasjonalt verneverdige. I oversikten er det gitt en anbefaling av de grenser verneområdet bør ha ut fra hensyn til flora, vegetasjon og landskapstyper. Med disse grenser vil verneområdet få en variasjon i naturtyper som ingen verneområder i Norge kan framvise.

Moen, A. 1972. *Vegetasjonsundersøkelser med vegetasjonskart over et område på Nerskogen, Rennebu, Sør-Trøndelag. Foreløpig rapport i forbindelse med Grana-undersøkelsene*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 25 s. (stensiltrykk), 3 pl.

Nøkkelord: arealplanlegging, vegetasjonsenheter, vegetasjonskart.

Sammendrag: I forbindelse med planlagt utbygging av Grana i Rennebu har Trondheim Elektrisitetsverk gitt økonomisk støtte til vegetasjonskartlegging. På det prøvekartet som nå foreligger inngår også Minilldalsmyrene. Det areal som dekkes av vegetasjonskartet (ca. 3 km²) utgjør ca. halvparten av det som er planlagt neddemt i forbindelse med Grana-utbyggingen. Vegetasjonsundersøkelser ble utført høsten 1971. Rapporten gir en beskrivelse av vegetasjonsenhetene med antydning om bruksverdi. I tillegg inngår en fordeling av en del arter i de ulike vegetasjonstypene.

Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: myrenes hydrotopografi, myrreservatplanarbeid i Sør-Trøndelag, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten, med Miljøverndepartementet som oppdragsgiver, omhandler undersøkelser utført i årene 1969-1975 av myrene i Sør-Trøndelag i forbindelse med landsplan for myrundersøkelser. Rapporten inkluderer 50 lokaliteter, deriblant Minilldalsmyran. Minilldalsmyran er funnet verneverdig av landsdelsinteresse. Minilldalsmyran, beliggende 800 m.o.h., er dominert av flatmyrer, med bakkemyr i kantene. Noe tuveblandingsmyr. Dominerende fattig vegetasjon, men og en god del rikmyr.

Moen, A. 1979. *Verneverdige myrområder i Øst-Trollheimen. Notat til Trollheimenutvalget*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd., 17 s (stensiltrykk).

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Foreliggende notat legger fram et foreløpig materiale fra arbeidet med landsplan for myrreservater (jfr. Moen, 1983). Det aktuelle området i Øst-Trollheimen omfatter 15 myrlokaliteter, deriblant Minilldalsmyran. Minilldalsmyran er sammen med fem andre myrer i området vurdert til høyest verneverdi i myrreservatplansammenheng. Notatet konkluderer med at det er viktig å prøve å sikre naturtyper som er representert i Trollheimen-området i ett stort verneområde. Forslag til grense for verneområde i Trollheimen inngår i notatet.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Minilldalsmyran er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse (særlig verneverdig nasjonalt; typeområde). Flatmyr dominerer Minilldalsmyran, med bakkemyr i kantene. Minerotrof strengmyr, strengblandingsmyr og øyblandingsmyr er vanlige. Ombrotrof planmyr uten egentlige høljer fins vanlig. Kilder fins i kanten i S. Stor variasjon i myrvegetasjon med innslag av høgstarrsump og vierdominert myr gir ganske rik myrflora. Fattig vegetasjon dominerer, men også noe rikmyr. Vierdominert myr og overgangstyper mot vierfukteng opptrer vanlig. Fattigmyrene har store mykmatte- og løsbunnsamfunn med artsfattig, triviell vegetasjon. Rapporten nevner flere inngrep på Minilldalsmyran. Det er knyttet klare verneinteresser til myrlandskapene omkring Minilla, og området foreslås vernet sammen med et større verneområde i Trollheimen. Lignende store flatmyrer fins ikke i det aktuelle Trollheimen-området.

Moen, A. & B.F. Moen. 1975. Vegetasjonsskart som hjelpemiddel i arealplanlegging på Nerskogen, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1975* 5: 1-168. 1 kart.

Nøkkelord: arealplanlegging, flora, vegetasjonsenheter, vegetasjonsskartlegging, verneverdier.

Sammendrag: Undersøkelsesområdet på Nerskogen utgjør 56 km², og det er framstilt vegetasjonsskart over dette området i målestokk 1 : 10 000. Det foreligger konsesjonssøknad for utbygging av vassdragene, og oppretting av to kunstige magasiner, Nerskogmagasinet på 6.6 km² og Minillamagasinet på 2.9 km². Innen området er det registrert 363 plantearter, og som helhet er Nerskogen, både floristisk og vegetasjonsmessig, rikt og variert. Blåbær/småbregne-bjørkeskog er vanligste vegetasjonsenhet og dekker 26% av totalarealet. Engbjørkeskogene utgjør 16%, mens myrene tilsammen utgjør 37%, og av dette dekker rike myrenheter 23%. Nerskogmagasinet som ligger under 650 m.o.h., har et noe større innslag av rike naturtyper som er godt egnet for landbruksproduksjon, enn gjennomsnittet for hele området. Minillamagasinet som er planlagt med høgste vann-nivå 812 m.o.h., har et større innslag av fattige naturtyper enn undersøkelsesområdet forøvrig. De vestre deler av undersøkelsesområdet foreslås innlemmet i et naturfreda område i Trollheimen, noe som forutsetter at Minillamagasinet ikke opprettes.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslistedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Minilldalsmyrene er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse (særlig verneverdig nasjonalt). Minilldalsmyrene er et stort myrområde omkring meanderne i elva Minilla. Myrene er omgitt av lauvskogslier og lengre opp snaufjell. Det store flate landskapet er helt egenartet i Trollheimen-sammenheng. Arealene ligger innenfor grensa til det planlagte landskapsvernområdet i Trollheimen. Flatmyr dominerer med bakkemyr i kantene. Minerotrof strengmyr, strengblandingsmyr og øyblandingsmyr er vanlig. Ombrotrof planmyr finnes. Fattige vegetasjonstyper opptre hyppigst, men også andre rikhetsgrader finnes. Vierdominert myr og overgangstyper mot vierfukteng opptre vanlig. Minilldalsmyrene har et svært rikt fugleliv, spesielt med ender, vadere og rovfugl. Innen området fins gamle setervoller. Ingen tekniske inngrep er foretatt innenfor verneområdet, og ingen inngrep er planlagt. Tidligere er området foreslått som magasin for Orkla/ Grana-utbyggingen.

Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1979, 120 s.

Nøkkelord: klassifisering, lokalitetsbeskrivelse, våtmarkenes betydning, vern.

Sammendrag: Arbeidet med "Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag" startet i januar 1978. Planen er et ledd i Miljøverndepartementets serie av verneplaner for ulike naturtyper. Verneplanen blir utarbeidet fylkesvis og i regi av fylkesmannen. Planen omfatter de våtmarksområdene i Sør-Trøndelag som er av størst betydning for fuglelivet. Minilldalsmyra i Rennebu og Oppdal kommuner er blant ca. 200 områder som er vurdert i sammenheng med våtmarksarbeidet i Sør-Trøndelag. Dette området er klassifisert som våtmark på fastland, med innslag av myr og myrvann. Området har funksjon som hekkeplass for vannfugler. Andre verneinteresser i dette området er botaniske, landskapsestetiske og naturtypeinteresser. Området er gitt prioritering regional/ lokal? verneverdi. Et utvalg av våtmarker, i alt 20, foreslås som de viktigste/høgest prioriterte områdene, vernet i medhold til lov om naturvern av 1970. I tillegg nevnes ni andre prioriterte områder som av ulike årsaker ikke er foreslått vernet i samband med våtmarksplanen for Sør-Trøndelag. Minilldalsmyra er ikke blant disse.

17.3 FLORA

17.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTEFLORAEN

Karplanter som vokser på Minilldalsmyrene naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Ullvier	<i>Salix lanata</i>
Lappvier	<i>Salix lapponum</i>
Myrtevier	<i>Salix myrsinites</i>
Svartvier	<i>Salix nigricans</i>
Istervier	<i>Salix pentandra</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
<u>Lyng</u>	
Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Rypebær	<i>Arctostaphylos alpinus</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>
Fjellkrekleng	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Greplyng	<i>Loiseleuria procumbens</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
<u>Urter, bregner</u>	
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla</i> sp.
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
Soleihov	<i>Caltha palustris</i>
Engkarse	<i>Cardamine pratensis</i>
Kvitbladtistel	<i>Cirsium helenioides</i>
Grønkurle	<i>Coeloglossum viride</i>
Korallrot	<i>Corallorhiza trifida</i>
Sumphaukeskjegg	<i>Crepis paludosa</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>
Kjeldemjølke	<i>Epilobium alsinifolium</i>
Setermjølke	<i>Epilobium hornemannii</i>
Åkersnelle	<i>Equisetum arvense</i>

Norsk**Latin**

Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Fjellsnelle	<i>Equisetum variegatum</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Dvergmaure	<i>Galium trifidum</i>
Sjuskjære (skogstorkenebb)	<i>Geranium sylvaticum</i>
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Fugleteig	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Hesterumpe	<i>Hippuris vulgaris</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Stortviblad (-tveblad)	<i>Listera ovata</i>
Maiblom	<i>Maianthemum bifolium</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Nikkevintergrøn	<i>Orthilia secunda</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Fjellsyre	<i>Oxyria digyna</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Bleikmyrklegg	<i>Pedicularis lapponica</i>
Gullmyrklegg	<i>Pedicularis oederi</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Fjellpestrot	<i>Petasites frigidus</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Perlevintergrøn	<i>Pyrola minor</i>
Lækjevintergrøn (legevintergrønn)	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Tunarve	<i>Sagina procumbens</i>
Gulsildre	<i>Saxifraga aizoides</i>
Stjernesildre	<i>Saxifraga stellaris</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
Fjellstjerneblom	<i>Stellaria calycantha</i>
Skogstjerneblom	<i>Stellaria nemorum</i>
Blåsprett (fjellfrøstjerne)	<i>Thalictrum alpinum</i>
Bjønbrodd	<i>Tofieldia pusilla</i>
Myrsaulauk	<i>Triglochin palustris</i>
Gytjebærerot	<i>Utricularia intermedia</i>
Småblærerot	<i>Utricularia minor</i>
Fjellveronika	<i>Veronica alpina</i>
Snauveronika (glatt-)	<i>Veronica serpyllifolia</i>
Fjellfiol	<i>Viola biflora</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>

Grasvekster

Engkvein

Agrostis capillaris

Krypkvein

Agrostis stolonifera

Norsk**Latin**

Knereverumpe	<i>Alopecurus geniculatus</i>
Skog-røyrkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Smårøyrkvein	<i>Calamagrostis stricta</i>
Nordlandsstorr (-starr)	<i>Carex aquatilis</i>
Nordlandsstorr x stivstorr	<i>Carex aquatilis x Carex bigelowii</i>
Svartstorr	<i>Carex atrata</i>
Sotstorr	<i>Carex atrofusca</i>
Stivstorr	<i>Carex bigelowii</i>
Klubbstorr	<i>Carex buxbaumii</i>
Gråstorr	<i>Carex canescens</i>
Hårstorr	<i>Carex capillaris</i>
Strengstorr	<i>Carex chordorrhiza</i>
Tvibustorr	<i>Carex dioica</i>
Stjernestorr	<i>Carex echinata</i>
Gulstorr	<i>Carex flava</i>
Trådstorr	<i>Carex lasiocarpa</i>
Dystorr	<i>Carex limosa</i>
Frynsestorr	<i>Carex magellanica</i>
Slåtestorr	<i>Carex nigra</i>
Kornstorr	<i>Carex panicea</i>
Sveltstorr	<i>Carex pauciflora</i>
Snipestorr	<i>Carex rariflora</i>
Flakestorr	<i>Carex rostrata</i>
Slirestorr	<i>Carex vaginata</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia caespitosa</i>
Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Småsevaks	<i>Eleocharis quinqueflora</i>
Duskull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Breiull	<i>Eriophorum latifolium</i>
Torvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Raudsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Skogsev	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>
Finnmarkssev	<i>Juncus arcticus</i>
Kastanjesev	<i>Juncus castaneus</i>
Trådsev	<i>Juncus filiformis</i>
Trillingsev	<i>Juncus triglumis</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora</i>
Myrfrytle	<i>Luzula sudetica</i>
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>
Finnskjegg	<i>Nardus stricta</i>
Fjellrapp	<i>Poa alpina</i>
Vanleg tjønnaks	<i>Potamogeton natans</i>
Bjønnskjegg	<i>Scirpus cespitosus ssp. cespitosus</i>
Sveltull	<i>Scirpus hudsonianus</i>
Fjell-piggknopp	<i>Sparganium hyperboreum</i>

17.3.2 ARTSLISTE FOR MOSEFLORAEN

Moser som vokser på Minilldalsmyrene naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmose

Bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>
Kjeldevrangmose	<i>Bryum weigelii</i>
Stauttjønnmose	<i>Calliergon giganteum</i>
Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Navartjønnmose	<i>Calliergon trifarium</i>
Myrstjernmose	<i>Campylium stellatum</i>
Myrgittermose	<i>Cinclidium stygium</i>
Stortuffmose	<i>Cratoneuron commutatum</i>
Fjærtuffmose	<i>Cratoneuron decipiens</i>
Pjusksigd	<i>Dicranum bonjeanii</i>
Stuttklo	<i>Drepanocladus badius</i>
Vrangklo	<i>Drepanocladus exannulatus</i>
Vassklo	<i>Drepanocladus fluitans</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Bleikklo	<i>Drepanocladus uncinatus</i>
Saglommemose	<i>Fissidens adianthoides</i>
Gullsilkemose	<i>Homalothecium nitens</i>
Myrsprike	<i>Oncophorus virens</i>
Piperensemose	<i>Paludella squarrosa</i>
Teppekjeldemose	<i>Philonotis fontana</i>
Kalkfagermose	<i>Plagiomnium elatum</i>
Kaldnikkemose	<i>Pohlia wahlenbergii</i>
Fjellrundmose	<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Pisktorvmose	<i>Sphagnum annulatum coll.</i>
Svelttorvmose	<i>Sphagnum balticum</i>
Furutorvmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Kratt-torvmose	<i>Sphagnum centrale</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Vritorvmose	<i>Sphagnum contortum</i>
Rustorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Grantorvmose	<i>Sphagnum girgensohnii</i>
Bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Lurvtorvmose	<i>Sphagnum majus</i>
Skeitorvmose	<i>Sphagnum platyphyllum</i>
Skartorvmose	<i>Sphagnum riparium</i>
Tvaretorvmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitetorvmose	<i>Sphagnum teres</i>
Rosetorvmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

Norsk**Latin**

Levermoser

Fettmose

Aneura pinguis

Kjeldesleivmose

Jungermannia exsertifolia

Kjeldeflik

Lophozia bantriensis

Brunflik

Lophozia borealis

Praktflik

Lophozia rutheana

Kjeldetvebladmose

Scapania uliginosa

17.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Minilldalsmyrene naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk	Latin
Islandslav	<i>Cetraria islandica</i> <i>Ichmadophila ericetorum</i>

17.4 FAUNA

17.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Artsliste for insekter foreligger ikke.

17.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Artslisten er basert på Eklid & Grendal (1991). I følge Rohde (1986) har området et svært rikt fugleliv, spesielt med ender, vadere og rovfugl.

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere
- ‡ - spontan tilfeldig gjest

- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
- ++ - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

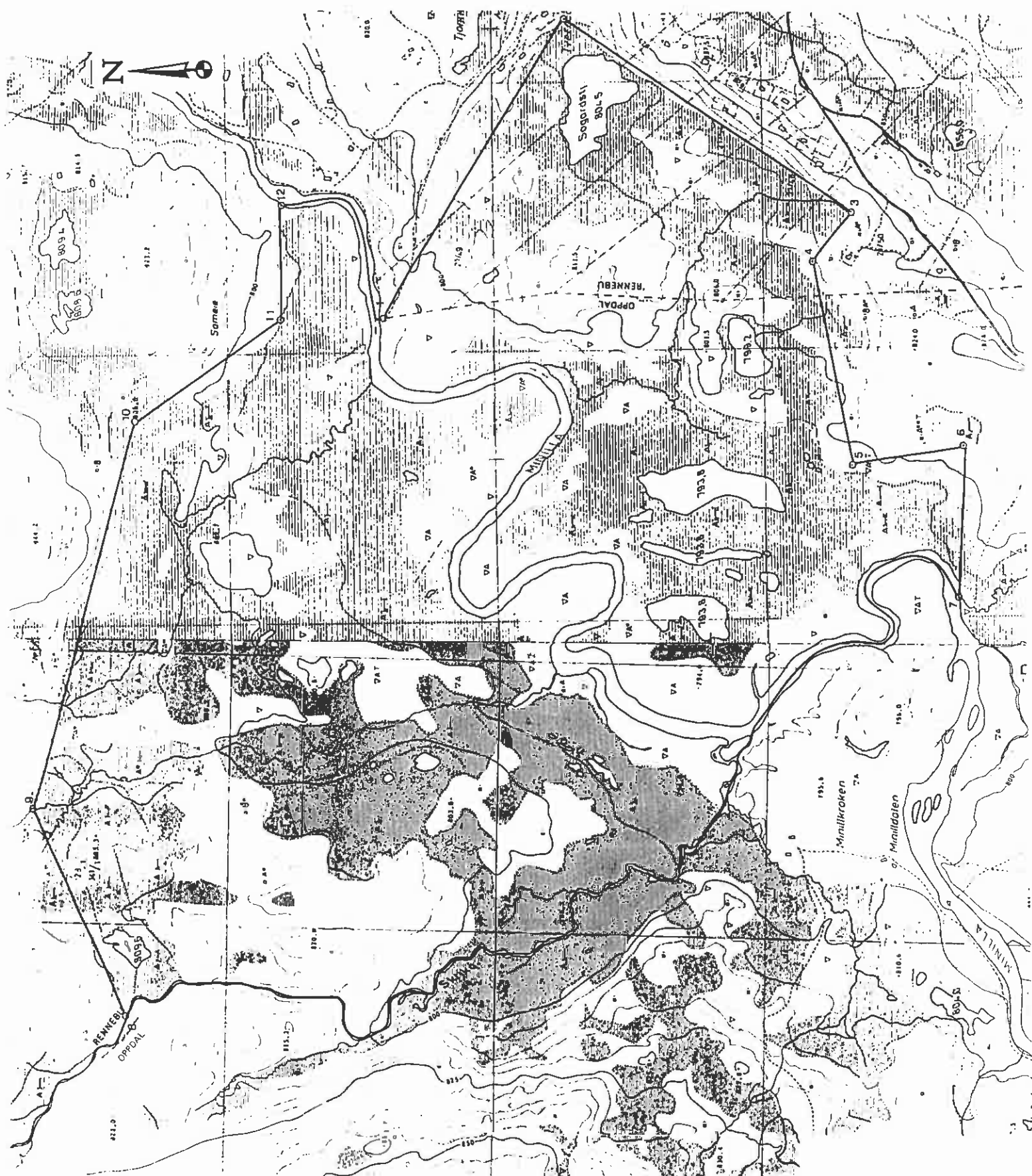
ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
Enkeltebekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	H		1
•Sotsnipe, <i>Tringa erythropus</i>			
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	H		
Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>	H		

• Kommentarer til artslista

- **Sotsnipe**; en hunn observert 19.-20.06.1976 (Suul, J. 1979. *Trøndersk Natur 1979 1*: 20-29).

15.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke

Figur 17.2. Minilddalsmyrene naturreservat: UTM-koordinater NQ 285-616; kartblad 1520 IV. Takseringsløype for fugl foreløpig ikke inntegnet.

17.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Grunnlaget for å sette opp statusliste for amfibier, krypdyr og pattedyr på Minilldalsmyrene er for dårlig.

I følge Eklid & Grendal (1991) forekommer elg og rådyr i trekketidene.

17.5 KART

17.5.1 VEGETASJONSKART

Moen, A. 1974. *Vegetasjonskart Nerskogen, Sør-Trøndelag*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim, 1 kart.

17.5.2 VILTKART

Grendal, M. 1991. *Rennebu kommune viltområdekart - M 1 : 125 000*.

17.5.3 GEOLOGISKE KART

Berggrunnsgeologisk kart er ikke utarbeidet for kartblad 1520 IV.

17.5.4 ANDRE KART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

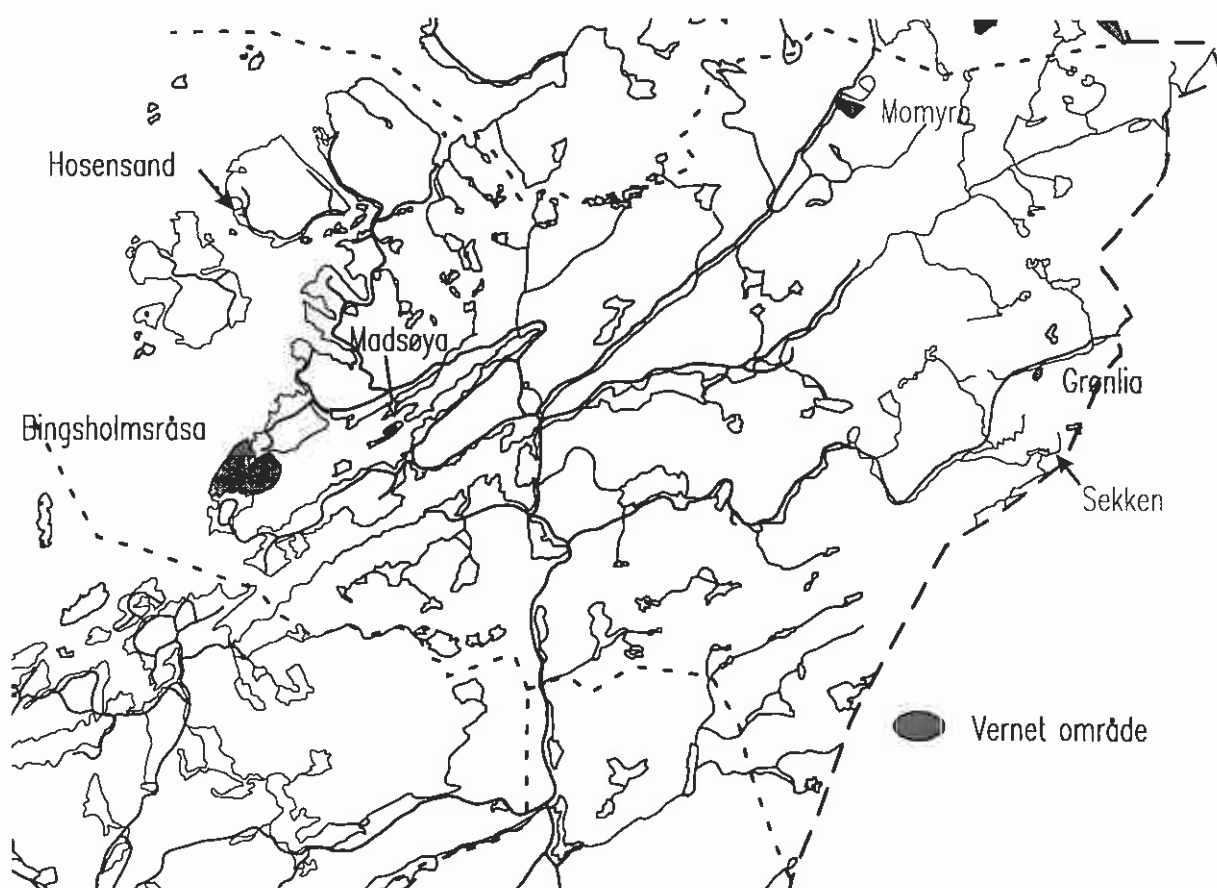
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1634 Oppdal, M 1 : 75 000*, 1 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1635 Rennebu, M 1 : 75 000*, 1 kart.

18 GRØNLIA NATURRESERVAT, ÅFJORD

18.1 INNLEDNING

Grønlia ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et typisk og intakt bakkemyrområde i overgangen skog/fjell på Fosen (jfr. fig. 18.1 og 18.2). Reservatet dekker et areal på 169 daa (mål).

Figur 18.1. Oversikt over naturvernområder i Åfjord kommune (figurframstilling: Berit Myren). Grønlia naturreservat: UTM-koordinater NR 830-959; kartblad 1622 IV. (Kilde: Kart over naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd., august 1993).

18.2 LITTERATUR

18.2.1 LITTERATURLISTE

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1630 Åfjord, M 1 : 50 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Åfjord kommune*. 10 s. (56 registrerte områder).
- Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart.
- Lindgaard, A. 1991. *Vilt i Åfjord. Rapport fra viltområdekartleggings-prosjektet 1990*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 70 s.
- Lindgaard, A. 1992. *Status for dyrelivet i Åfjord*. Åfjord kommune, Avd. miljø og tekniske tjenester, 38 s.
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).
- Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

18.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltnevnene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Grønli grenser mot Storfjellet i Åfjord kommune. Storfjellet er registrert som friluftsområde og verneverdig naturområde med botaniske interesser og viltinteresser.

Lindgaard, A. 1991. *Vilt i Åfjord. Rapport fra viltområdekartleggings-prosjektet 1990*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 70 s.

Nøkkelord: forvaltning av viltressursene, konfliktområder, temakart sårbare opplysninger, viltkart.

Sammendrag: Åfjord kommune har i samarbeid med Fylkesmannens miljøvernavdeling i Sør-Trøndelag revidert eksisterende viltkartverk i kommunen. Som basis for et nytt viltkart ble fire artsgruppe-kart lagt til grunn. I tillegg til kartene er det laget en følgerapport, med bl.a. en statusliste over alle viltarter som er registrert i kommunen. En arbeidsgruppe, med representanter fra viltnevnene, kommuneadministrasjonen, skogbruksetaten og Fylkesmannens miljøvernavdeling, har i samarbeid med viltkartlegger Arild Lindgaard prioritert 17 områder som *særlig viktige viltområder*. Områdene har høge og viktige kvaliteter for viltet, samtidig som de også representerer et tverrsnitt av kommunens natur og fauna. Disse områdene må tillegges stor verdi i plansammenheng, da alle former for inngrep her vil kunne virke negativt på viltet. 41 områder er prioritert som *viktige viltområder*. Disse har også stor betydning for viltet, men er ikke så sårbare pga. størrelsen og kvalitet. De prioriterte områdene er vist på et viltområdekart (Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart). I tillegg foreligger det også temakart med sårbare opplysninger, som spillplasser for skogsfugl og hekke-/yngleområder for truede og sårbare arter. Grønli er ikke prioritert som et viktig viltområde. En trekkvei for hjortevilt går gjennom området.

I rapporten diskuteres en forsvarlig forvaltning av viltressursene i kommunen mot konfliktområder som skogbruk, jordbruk, oppdrettsnæring, friluftsliv/ferdsel, fritidsbebyggelse, kraftutbygging, veibygging og andre tekniske inngrep. Intensjonene med rapporten er at den skal bidra til planlegging, undervisning, næringsutvikling og økte opplevelseskvaliteter i kommunen.

Lindgaard, A. 1992. *Status for dyrelivet i Åfjord*. Åfjord kommune, Avd. miljø og tekniske tjenester, 38 s.

Nøkkelord: amfibier, fugl, krypdyr, pattedyr, status.

Sammendrag: I Åfjord er det registrert 38 pattedyrarter, 168 fuglearter og fire krypdyr/amfibier. Av disse er en del sett kun et fåtall ganger, mens andre er her regelmessig, enten hele eller deler av året. Flere av disse er også trua/ sårbare i landssammenheng.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Grønlia, myra vest for Skansen, øst for Bårdlia, er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. Grønlia består hovedsaklig av bakkemyr, og det fins bratte partier (opptil 20°). Flatmyr, svake strengmyrer og små ombrotrofe parti (planmyr) fins i dalbunnen. Suboseaniske arter er vanlige bl.a.: klokkeling (*Erica tetralix*), glasstorf (mose) (*Sphagnum angermanicum*). Ellers inngår flere næringskrevende arter: engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), klubbstarr (*Carex buxbaumii*), hårstarr (*C. capillaris*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), *Lophozia borealis*, *L. rutheana*. Fattigmyr dominerer, og særlig dekker fastmatter store areal. Dominerende arter: rome (*Narthecium*), bjønnskjepp (*Scirpus cespitosus*), stivtorvmose (*Sphagnum compactum*), vortetorf (mose) (*S. papillosum*), dvergtorf (mose) (*S. tenellum*). Ombrotrof vegetasjon hovedsaklig som tuesamfunn der bl.a. heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) og rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*) er vanlige. Det går en kalkåre gjennom området. Rikmyr dekker små areal, men fins flere steder.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslistedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.*

1983 4: 1-138). Grønlia er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. Grønlia, beliggende på sørsida av Skanseelva i skog/ fjellterreng opp mot Storfjellet, består av bakkemyr med bratte partier opptil 20°. Flatmyr, svake strengmyrer og små ombrotrofe partier (planmyr) finnes i dalbunnen. Fattige myrer dominerer, og særlig dekker fastmatter store arealer. Det går en kalkåre gjennom området, og rikmyr finnes. Det er foreslått vernet et ca. 170 daa stort område som naturreservat. Formålet med vern er å bevare et typisk og inntakt bakkemyrområde i overgangen skog/ fjell på Fosen. Ingen tekniske inngrep er foretatt i området.

Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: mangfold, produktivitet, verneinteresser, verneverdi.

Sammendrag: En summarisk kommunevis oversikt over 692 områder er presentert i rapporten. Materialet for de forskjellige kommunene i fylket er svært varierende når det gjelder dekningsgrad og fordeling av de ulike verneinteressene. Rapporten er derfor å betrakte som foreløpig. Grønlia grenser mot Storfjellet i Åfjord kommune. Storfjellet er registrert som et område med naturverninteresser og av interesse for friluftaktiviteter. Storfjellet har botaniske interesser.

Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

Nøkkelord: berggrunnsgeologi, botanikk, kvartærgeologi, kvartærtid, nåtid, urtid.

Sammendrag: En beskrivelse av det geologiske kartet er laget for den som ikke er sakkyndig på området. Kartet viser utbredelsen av forskjellige bergarter, og løsmasser hvor disse er tykke. Der hvor løsmassene er tynne, er berggrunnen vist. Et tverrsnitt viser hvordan berartene ligger i dypet, langs snittlinjen som er avmerket på kartet. I avsnittene "Geologien i Åfjord, fra urtiden til kvartærtiden" og "kvartærtiden til nåtiden" omhandler de viktigste geologiske hendelsene, fra tidenes morgen til i dag. I et avsnitt "Botanikk og geologi" er sammenhengen mellom geologi og planteliv behandlet. I "Geologiske turforslag" er det gitt noen stedbeskrivelser hvor en kan se det som er beskrevet i teksten. Avsnittet "Hvordan dannes bergarter og løsmasser, og hvordan gjenkjenner vi dem?" viser hvordan man kan bestemme mineraler, og sier mer om hvordan bergarter og løsmasser blir til.

18.3 FLORA

18.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Grønlia naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norsk navn (bokmål i parentes) etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Øyrevier	<i>Salix aurita</i>
<u>Lyng</u>	
Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Klokkelyng	<i>Erica tetralix</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
<u>Urter, bregner</u>	
Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>
Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>
Engmarihand	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Lusegras	<i>Huperzia selago</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>

Norsk**Latin**

Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>
Bjønnebrodd	<i>Tofieldia pusilla</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>

Grasvekster

Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Skog-røyrkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Klubbstorr (-starr)	<i>Carex buxbaumii</i>
Gråstorr	<i>Carex canescens</i>
Hårstorr	<i>Carex capillaris</i>
Strengstorr	<i>Carex chordorrhiza</i>
Tvibustorr	<i>Carex dioica</i>
Stjernestorr	<i>Carex echinata</i>
Gulstorr	<i>Carex flava</i>
Trådstorr	<i>Carex lasiocarpa</i>
Dystorr	<i>Carex limosa</i>
Frynsestorr	<i>Carex magellanica</i>
Slåttestorr	<i>Carex nigra</i>
Kornstorr	<i>Carex panicea</i>
Sveltstorr	<i>Carex pauciflora</i>
Flaskestorr	<i>Carex rostrata</i>
Slirestorr	<i>Carex vaginata</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Duskull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Breiull	<i>Eriophorum latifolium</i>
Torvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Krypsev	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>
Trådsev	<i>Juncus bulbosus</i>
Engfrytle	<i>Juncus filiformis</i>
Blåtopp	<i>Luzula multiflora</i>
Takrøyr	<i>Molinia caerulea</i>
Brunskjene	<i>Phragmites australis</i>
Bjønnskjegg	<i>Schoenus ferrugineus</i>
Sveltull	<i>Scirpus cespitosus</i> ssp. <i>cespitosus</i>
	<i>Scirpus hudsonianus</i>

18.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Grønlia naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmose

Bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>
Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>
Myrgittermose	<i>Cinclidium stygium</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
	<i>Lophozia borealis</i>
	<i>Lophozia rutheana</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Glasstørmose	<i>Sphagnum angermanicum</i>
Piskstørmose	<i>Sphagnum annulatum coll.</i>
Svelttørmose	<i>Sphagnum balticum</i>
Furustørmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Stivtørmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Vrøttørmose	<i>Sphagnum contortum</i>
Røstørmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Bjørnetørmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-tørmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Vørtørmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
Fagertørmose	<i>Sphagnum pulchrum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødtørmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Tværtørmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Blanktørmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Krøttørmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Krøttørmose	<i>Sphagnum subsecundum</i>
Dvergørmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitørmose	<i>Sphagnum teres</i>
Røstørmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

18.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Artsliste for lav foreligger ikke.

18.4 FAUNA

18.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

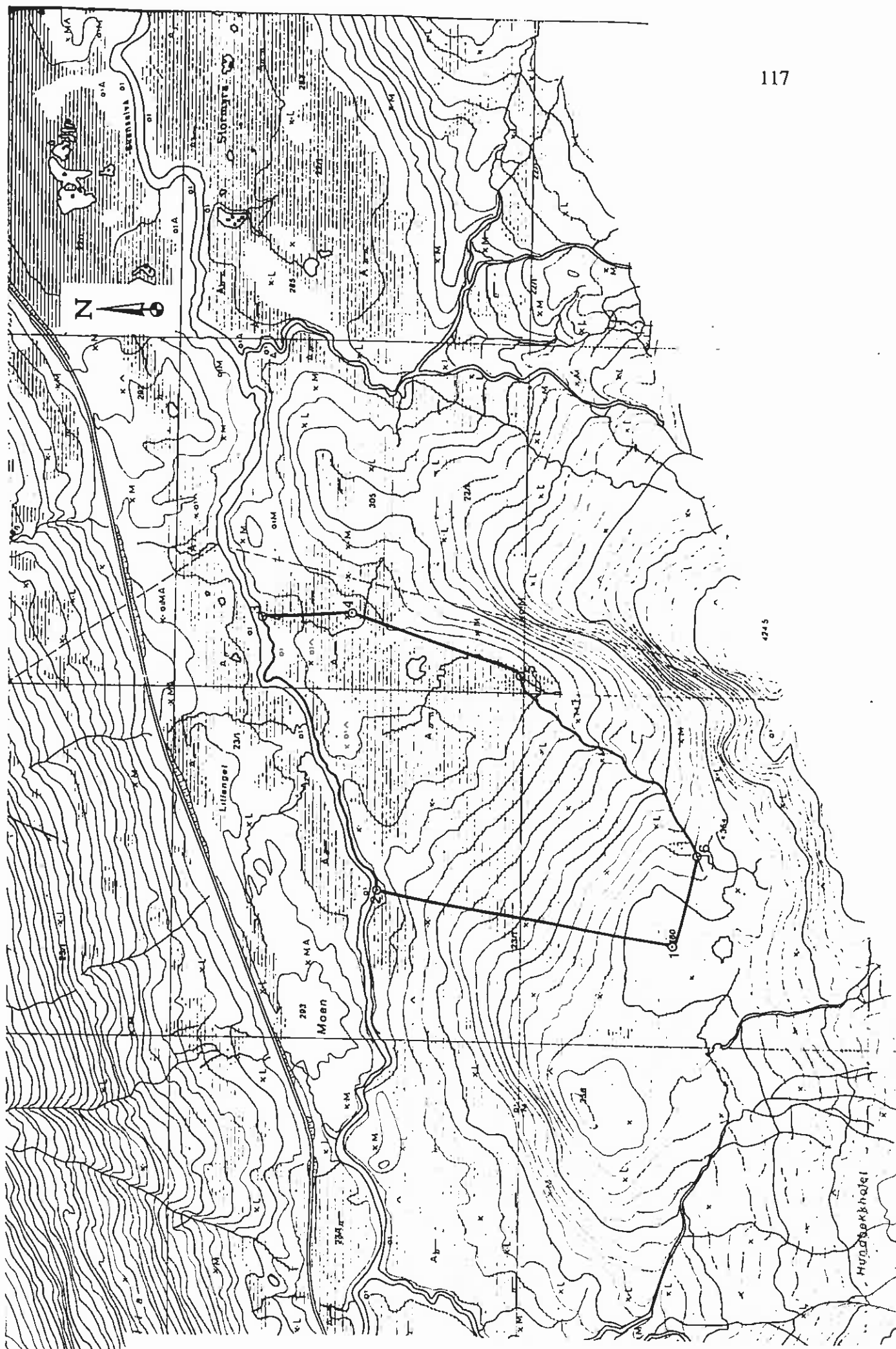
Artsliste for insekter foreligger ikke.

18.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Status for fuglefaunaen foreligger ikke.

18.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke.

Figur 18.2. Grønlia naturreservat: UTM-koodinater NR 830-959; kartblad 1622 IV. Takseringsløype for fugl er foreløpig ikke inntegnet.

18.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Grunnlaget for å sette opp statusliste for amfibier, krypdyr og pattedyr på Grønlia er dårlig. Opplysninger om områdets status er basert på Lindgaard (1992).

H - opptrer til alle årstider og ynglig er påvist

h - opptrer trolig årlig

() - yngler/har ynglet nær området

S - streifdyr/noen få registreringer

? - usikker status

+ - sjelden, mindre enn 10 kjente funn

++ - regelmessig (årlig forekomst), men fåtallig

+++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

• - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst
AMFIBIER, AMPHIBIA		
Frosk, <i>Rana temporaria</i>	h?	
KRYPDYR, PEPTILIA		
Firfisle, <i>Lecerta viviparia</i>	h?	
Hoggorm, <i>Vipera berus</i>	h?	
INSEKTETERE, INSECTIVORA		
Vanlig spissmus, <i>Sorex araneus</i>	h?	
HAREDYR, LAGOMORPHA		
Hare, <i>Lepus timidus</i>	h?	
GNAGERE, RODENTIA		
Lemen, <i>Lemmus lemmus</i>	h	
ROVDYR, CARNIVORA		
Røyskatt, <i>Mustela erminea</i>	h?	
Snømus, <i>Mustela nivalis</i>	h?	
Mink, <i>Mustela vison</i>	h?	
Mår, <i>Martes martes</i>	h?	++
Gaupe, <i>Felis lynx</i>	S	
HJORTEDYR, ARTIODACTYLA		
•Hjort, <i>Cervus elaphus</i>	h	
•Elg, <i>Alces alces</i>	h	
•Rådyr, <i>Capreolus capreolus</i>	h	

- **Kommentarer til artslista**

- **Hjort, elg, rådyr**; en trekkvei for hjortevilt går gjennom området (Lindgaard, 1991).

18.5 KART

18.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Grønlia naturreservat er ikke utarbeidet.

18.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart.

18.5.3 GEOLOGISKE KART

Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

18.5.4 ANDRE KART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

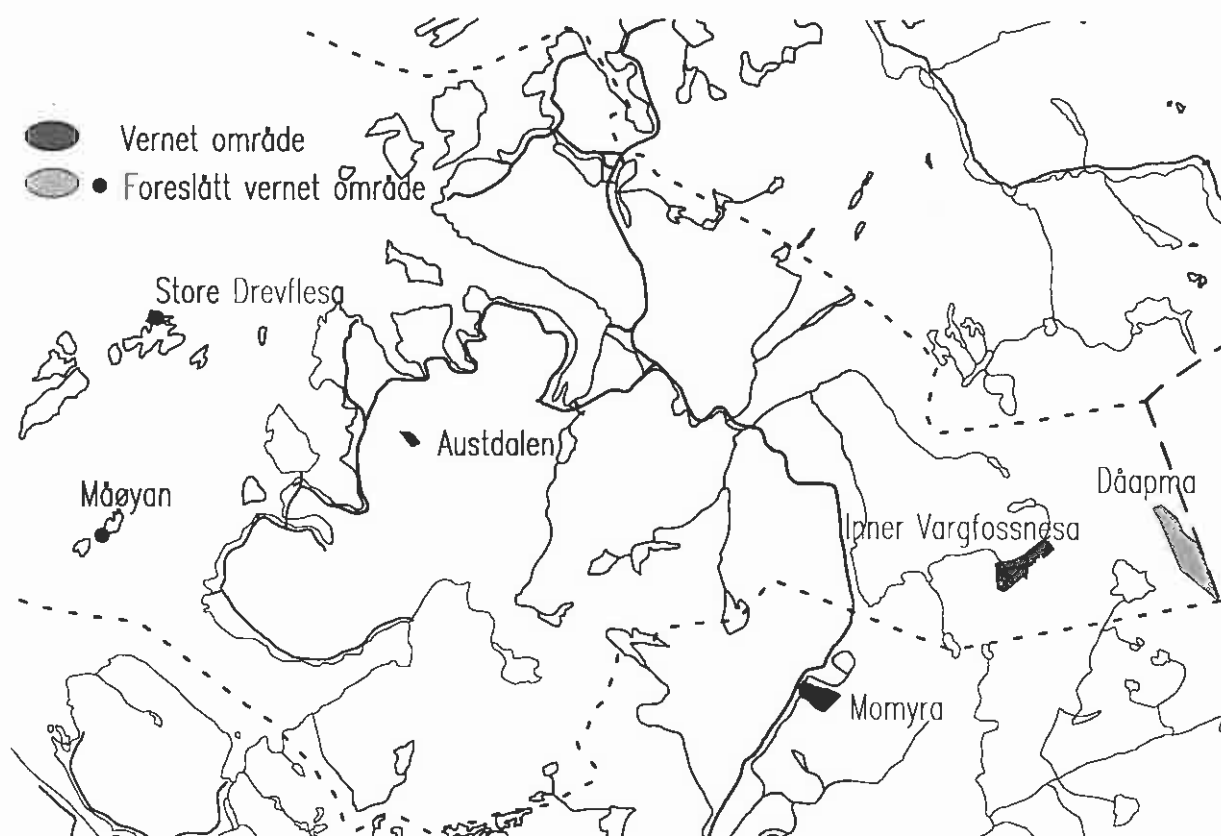
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1630 Åfjord, M 1 : 50 000*, 1 kart.

19 INNER VARGFOSSNESA NATURRESERVAT, ROAN

19.1 INNLEDNING

Inner Vargfossnesa ble fredet som naturreservat i 1990 for å bevare et stort, variert og typisk myrlandskap, samt å verne om et vakkert landskap (jfr. fig. 19.1 og 19.2). Reservatet dekker et areal på 1201 daa (mål), og er et viktig våtmarksområde for vann- og vadefugl (Bangjord, G. 1992. *Status og fremdriftsplan for verneområdene i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, 157 s. (internt skriv)).

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, har utarbeidet en informasjonsplakat om reservatet. En plakat er plassert på informasjonstavle ved parkeringsplass ved Inner Hallen.

Figur 19.1. Oversikt over naturvernomsråder i Roan kommune (figurframstilling: Berit Myren). Inner Vargfossnesa naturreservat: UTM-koordinater NS 808-124; kartblad 1623 III. (Kilde: Kart over naturvernomsråder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd., august 1993).

19.2 LITTERATUR

19.2.1 LITTERATURLISTE

- Fossen, H., H. Bank & C. Möller. 1988. *Roan, berggrunnsgeologisk kart 1623 III - M 1 : 50000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1632Roan, M 1 : 50 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Roan kommune*. 10 s. (28 registrerte områder).
- Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
- 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 4: 1-138.*
- Moen, A. & M. Selnes. 1979. *Botaniske undersøkelser på Nord-Fosen, med vegetasjonskart. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1979 4: 1-96.*
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. *Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982 6: 1-113*. 3 kart.
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Sletvold, J.A. 1994. *Viltkart Osen og Roan kommuner. M 1 : 80000*. Roan kommune, 1 kart.
- Sletvold, J.A. 1994. *Viltet i Roan kommune*. Roan kommune, 80 s.

19.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltneemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Inner Vargfossnesa ligg i Lundelvdalen. Lundelvdalen- Kjøllåkran er registrert som et verneverdig naturområde av høg prioritet (våtmarksområde).

Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: myrenes hydrotopografi, myrreservatplanarbeid i Sør-Trøndelag, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten, med Miljøverndepartementet som oppdragsgiver, omhandler undersøkelser utført i årene 1969-1975 av myrene i Sør-Trøndelag i forbindelse med landsplan for myrundersøkelser. Rapporten inkluderer 50 lokaliteter, deriblant myrer ved Lundeelva, NØ for Pissbekkvatn (Inner Vargfossnesa).

Inner Vargfossnesa er funnet verneverdig landsdelsinteresse. Beliggende 300 m.o.h., består Inner Vargfossnesa av bakkemyrer, flatmyrer, ombrotrofe myrer (dels terrengdekkende elementer) i mosaikk. Fattig vegetasjon dominerer, men også rikere vegetasjon forekommer.

Moen, A. 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 4: 1-138.*

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Myrer ved Lundeelva, NØ for Pissbekkvatn (Inner Vargfossnesa) er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. Inner Vargfossnesa består av bakkemyr, flatmyr, strengmyr (flere utforminger) og terrengdekkende myr (to fine hauger like N for Øvre Pissbekkvatn). På myra vokser suboseaniske arter som klokkelyg (Erica tetralix), rome (Narthecium), grønnstarr (Carex tumidicarpa), ryllsiv (Juncus articulatus), knappsiv (J. conglomeratus), heisiv (J. squarrosus), og glasstorvmose (Sphagnum angermanicum). Ellers nevnes: svarttopp (Bartsia), klubbstarr (Carex buxbaumii), gulstarr (C. flava), breimyrull (Eriophorum latifolium), stortuffmose (Cratoneuron commutatum), fjærtuffmose (C. decipiens), pyttlav (Siphula ceratites). Fattig fastmatte dominerer, men det finns også betydelige areal med

løsbunn (dels erosjon, dels i flarker) og tuevegetasjon. Det meste av den ombrotrofe vegetasjonen er tuedominert. Rike flekker fins bl.a. ved Pissbekkvatn.

Moen, A. & M. Selnes. 1979. Botaniske undersøkelser på Nord-Fosen, med vegetasjonskart. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1979 4: 1-96.

Nøkkelord: arealutnytting, botaniske verdier, flora, områdebeskrivelse, vegetasjonskart, vernverdige lokaliteter.

Sammendrag: Undersøkelsesområdet kalles Nord-Fosenområdet og omfatter et planlagt skytefelt på 520 km². Vegetasjonskart i målestokk 1 : 50 000 dekker hele undersøkelsesområdet, og i tillegg 171 km² av tilgrensende areal. Undersøkelsesområdet ligger mellom 103 m.o.h. og 675 m.o.h., og det domineres av områder med fattig vegetasjon og flora. Men det finns også små areal med rikere og mer variert planteliv. 311 karplantearter er registrert, og 16 av de mer sjeldne artene har egne prikkart. Åpen heivegetasjon dekker halvparten av arealet, og myrene og skogene dekker hver for seg over 20%. Granskogene dekker 15% av hele området, og særlig dekker skogene store areal i øst.

Målsettingen for dette arbeidet i nord-Fosenområdet er å legge fram et materiale som kan medvirke til en fornuftig arealdisponering i området. Naturressurser og verneverdier er belyst ved kartlegging av flora og vegetasjon. I rapporten tilrådes det at de høproduktive naturtypene skånes mot nedbygging. Dette gjelder i første rekke engskogene, men også de lågereliggende heiskogene. Eventuell utbygging bør så langt mulig skje innen de fattige vegetasjonstypene som dominerer området. Stordalen, Heggdalslimyr, Kongsmyran og et område omkring Lundeelvdalen (øvre del av Lundelvdalen med Kjølåkran) har fredningsverdi. De øverste delene av Hofstaddalsvassdraget, øst for Øvre Pissbekkvatn ligger 300 m.o.h. Her fins store løsavleiringer, og på en morenerygg like øst for Øvre Pissbekkvatn fins ei fint utvikla terrengdekkende myr. Lenger øst fins store flatmyrer og strengmyrer på nordsida av Lundeelva. De nordvendte liene opp mot Storheia er dominert av bjørkeskog, og det fins bjørkeskog langs Lundeelva. Ellers dominerer granskog. Fattige vegetasjonstyper dominerer, men det fins også små rikmyrer og engskoger. Myrene i Lundeelvdalen, øst for Øvre Pissbekkvatn og Kjølåkran øverst i vassdraget, dekker store areal og dekker et vidt spekter av myrtyper. Det er aktuelt å ta med myrene i landsplan for vern av myr. Dalen har også et variert innslag av skogtyper, og ettersom vassdraget synes å bli varig vernet er det aktuelt å verne hele nedbørsfeltet som et typeområde/ referanseområde.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslistedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. *Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982* 6: 1-113. 3 kart.

Nøkkelord: områdebeskrivelse, rekreasjonsområde, verneverdier, viltbiologisk referanseområde, viltbiologisk typeområde, viltområdekart, viltproduksjonsområde, vilttakseringer.

Sammendrag: I anledning et planlagt skytefelt på Nord-Fosen har DVF-

Reguleringsundersøkelsene på oppdrag for Forsvarets Bygningstjeneste gjennomført en viltbiologisk kartlegging og brukerundersøkelse blant jegere og fiskere.

Undersøkelsesområdet kalles Nord-Fosenområdet og omfatter det planlagte skytefeltet på 520 km². Viltområdekart i målestokk 1 : 50 000 dekker hele undersøkelsesområdet, og i tillegg noe tilgrensende areal. Faunaen i Nord-Fosenområdet er i stor grad preget av en blanding av østlige arter og fjellarter. Østlige arter er f.eks. gaupe, jerv, spurveugle, svartspett og skogsnipe. Andre arter knyttet til barskog og som finnes i området er elg, ringdue og et stort antall spurvefuglfamilier. Fjellfaunaen er i stor grad preget av nordlige og nordøstlige arter, f.eks. fjæreplytt, snøspurv, fjelljo, fjellrype, svartand og lemen. Mange typiske fjellarter mangler i Nord-Fosentraktene. Rapporten gir en oversikt over artenes bestandstørrelse og utbredelse i hele undersøkelsesområdet. Viltområdekartet og en faunatabell over artenes status danner grunnlaget for en vurdering av undersøkelsesområdets verdi for dyrelivet. Rapporten konkluderer med at de planlagte inngrep og aktiviteter på Nord-Fosen vil medføre en rekke skadevirkninger på viltbestander og viltområder, samt utøvelse av jakt. Utøvelsen av fisket vil få små skadevirkninger totalt sett. Tiltak for å redusere skadevirkningene ved eventuell utbygging er diskutert.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Inner Vargfossnesa er vurdert verneverdig av landsdelsinteresse. Inner Vargfossnesa er et stort myrområde i et vakkert landskap langs den varig vernede Hofstadelva (Lonelva). Myrene er delvis grunne, og små tjern finnes utover myra. Bakkemyr, flatmyr, strengmyrer og terrengdekkende myrer finnes. Fattig fastmatte dominerer, men det finnes også betydelige areal med løsbunn og tuevegetasjon. To fine terrengdekkende hauger ved Pissbekkvatnet. Rike flekker finnes også. Av artsinventaret nevnes klokkeling (*Erica tetralix*), rome (*Narthecium*), gulstarr (*Carex flava*), breimyrull (*Eriophorum latifolium*) og svarttopp (*Bartsia*). Lonelva bukte seg utover myr- og skogområdene, og er kranst av bjørkeskog. Området er omgitt av blandingsskog opp mot snaufjellet både i nordvest og sørøst. Myra ligger innenfor det foreslåtte Nord-Fosen skytefelt.

Det foreslått vernet et ca. 1260 daa stort område som naturreservat. Formålet med vern er å bevare et stort, variert og typisk myrlandskap for denne naturgeografiske regionen, samt å verne om et vakkert landskap. Ingen tekniske inngrep er foretatt i området.

Sletvold, J.A. 1994. *Viltet i Roan kommune*. Roan kommune, 80 s.

Nøkkelord: forvaltning av viltressursene, status vilt, temakart sårbare opplysninger, viktige viltbiotoper, viltkart.

Sammendrag: Roan kommune har i samarbeid med Fylkesmannens miljøvernnavdeling i Sør-Trøndelag revidert eksisterende viltkartverk i kommunen. Som basis for et nytt viltkart ble tre artsgruppe-kart lagt til grunn. I tillegg til kartene er det laget en følgerapport, med bl.a. en statusliste over alle viltarter som er registrert i kommunen. En arbeidsgruppe, med representanter fra viltnemnda, kommuneadministrasjonen, landbruksetaten og Fylkesmannens miljøvernnavdeling, har i samarbeid med viltkartlegger Jan Arild Sletvold prioritert fire områder som *særlig viktige viltområder*. Områdene har høge og viktige kvaliteter for viltet, samtidig som de også representerer et tverrsnitt av kommunens natur og fauna. Disse områdene må tillegges stor verdi i plansammenheng, da alle former for inngrep her vil kunne virke negativt på viltet. 22 områder er prioritert som *viktige viltområder*. Disse har også stor betydning for viltet, men er ikke så sårbare pga. størrelsen og kvalitet. Inner Vargfossnesa er ikke prioritert som *særlig viktig* eller *viktig viltområde*. Vargfossnesa står derimot nevnt som en viktig viltbiotop (våtmark). De prioriterte områdene er vist på et viltområdekart (Sletvold, J.A. 1994. *Viltkart Osen og Roan kommuner*. M 1 : 80 000. Roan kommune, 1 kart). I tillegg foreligger det også temakart med sårbare opplysninger, som spillplasser for skogsfugl og hekke-/ yngleområder for truede og sårbare arter. Roan kommune har faste bestander av truede og sårbare arter, særlig av havørn, kongeørn, hubro, hønsehauk, vandrefalk, åkerrikse, svartspett og oter, samt våtmarksarter som smålom og toppskarv. Opplysningene, som er undratt offentlighet, foreligger hos miljøvernkonsulenten og viltnemnda i kommunen, og hos Fylkesmannens miljøvernnavdeling. I rapporten diskuteres en forsvarlig forvaltning av viltressursene i kommunen mot konfliktområder som skogbruk, jordbruk, oppdrettsnæring, friluftsliv/ ferdsel, fritidsbebyggelse, kraftutbygging, veibygging og andre tekniske inngrep. Intensjonene med rapporten er at den skal bidra til at viltinteressene blir sidestilt med andre interesser i kommunens samlede arealforvaltning, i tillegg til å øke kunnskapen og interessen for viltressursene og naturforståelsen generelt.

19.3 FLORA

19.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Inner Vargfossnesa naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

- - arter registrert av Arild Lindgaard 11.08.1994.

Norsk navn (bokmål i parentes) etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk	Latin
<u>Tre og busker</u>	
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Øyrevier	<i>Salix aurita</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Lappvier	<i>Salix lapponum</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
<u>Lyng</u>	
Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Rypebær	<i>Arctostaphylos alpina</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Klokkelyng	<i>Erica tetralix</i>
Greplyng	<i>Loiseleuria procumbens</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkbær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
<u>Urter, bregner</u>	
Kvitsymre (hvitveis)	<i>Anemone nemorosa</i>
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla</i> sp.
Svarttopp	<i>Bartsia alpina</i>
Soleihov	<i>Caltha palustris</i>
Kvitbladtistel	<i>Cirsium helenioides</i>
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>
Sumphaukeskjegg	<i>Crepis paludosa</i>
Flekkmarihand	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>

Norsk**Latin**

Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>
Myrmjølke	<i>Epilobium palustre</i>
Åkersnelle	<i>Equisetum arvense</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Myrmaure	<i>Galium palustre</i>
Sjuskjære (skogstorkenebb)	<i>Geranium sylvaticum</i>
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Fugletelg	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Marigras	<i>Hierochloa odorata</i>
Lusegras	<i>Huperzia selago</i>
Strid kråkefot	<i>Lycopodium annotinum</i>
Maiblom	<i>Maianthemum bifolium</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
•Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
Nikkevintergrøn	<i>Orthilia secunda</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Harerug	<i>Polygonum viviparum</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>
Hengjeveng	<i>Thelypteris phegopteris</i>
Bjønnbrodd	<i>Tofieldia pusilla</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>
Hestehov	<i>Tussilago farfara</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Fjellfiol	<i>Viola biflora</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>

Grasvekster

Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Skog-røyrkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Stivstorr (-starr)	<i>Carex bigelowii</i>
Klubbstorr	<i>Carex buxbaumii</i>
Gråstorr	<i>Carex canescens</i>
Tvibustorr	<i>Carex dioica</i>
Stjernestorr	<i>Carex echinata</i>

Norsk	Latin
Gulstorr	<i>Carex flava</i>
Trådstorr	<i>Carex lasiocarpa</i>
•Dystorr	<i>Carex limosa</i>
Frynsestorr	<i>Carex magellanica</i>
Slåttstorr	<i>Carex nigra</i>
Bleikstorr	<i>Carex pallescens</i>
Kornstorr	<i>Carex panicea</i>
Sveltstorr	<i>Carex pauciflora</i>
Flaskstorr	<i>Carex rostrata</i>
Grønstorr	<i>Carex tumidicarpa</i>
Slirestorr	<i>Carex vaginata</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Duskull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Breiull	<i>Eriophorum latifolium</i>
Torvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Raudsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Geitsvingel	<i>Festuca vivipara</i>
Ryllsev	<i>Juncus articulatus</i>
Paddsev	<i>Juncus bufonius</i>
Krypsev	<i>Juncus bulbosus</i>
Knappsev	<i>Juncus conglomeratus</i>
Trådsev	<i>Juncus filiformis</i>
Heisev	<i>Juncus squarrosus</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora</i>
Hengjeaks	<i>Melica nutans</i>
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>
Takrøyr	<i>Phragmites australis</i>
Vanleg tjønnaks	<i>Potamogeton natans</i>
•Bjønnskjegg	<i>Scirpus cespitosus</i>
Piggknopp sp.	<i>Sparganium</i> sp.

19.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Inner Vargfossnesa naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmose

Bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>
Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Myrstjernmose	<i>Campylium stellatum</i>
Stortuffmose	<i>Cratoneuron commutatum</i>
Fjærtuffmose	<i>Cratoneuron decipiens</i>
Akssigd	<i>Dicranum leioneuron</i>
Stuttklo	<i>Drepanocladus badius</i>
Vrangklo	<i>Drepanocladus exannulatus</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Teppekjeldemose	<i>Philonotis fontana</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Glasstørmose	<i>Sphagnum angermanicum</i>
Horntørmose	<i>Sphagnum auriculatum</i>
Furørtørmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Stivørtørmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Rustørmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Grantørmose	<i>Sphagnum girgensohnii</i>
Bjørnetørmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-tørmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Lurvtørmose	<i>Sphagnum majus</i>
Vørtørmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
Fagertørmose	<i>Sphagnum pulchrum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødtørmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Tværtørmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Sprikertørmose	<i>Sphagnum squarrosum</i>
Blanktørmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktørmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Dvergtørmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Beitertørmose	<i>Sphagnum teres</i>

19.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Inner Vargfossnesa naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk	Latin
Pyttlav	<i>Siphula ceratites</i>

19.4 FAUNA

19.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Artsliste for insekter foreligger ikke.

19.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Artslisten er basert på observasjoner av Georg Bangjord med feltarbeid 13.08.1991, 25.05.1994 og 11.08.1994.

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere

- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
- ++ - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
ANDEFAMILIEN, ANATIDAE			
•Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	th	+(+)	2
SNIFEFAMILIEN, SCOLOPACIDAE			
•Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	H	++	1
•Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	H	++	1
•Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	H	++	7
•Strandsnipe, <i>Actitis hypoleucos</i>	H	++	1
MÅKEFAMILIEN, LARIDAE			
•Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	H	++	2
ERLEFAMILIEN, MOTACILLIDAE			
•Trepiplerke, <i>Anthus trivialis</i>	h	++	1
•Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	H	++	30
TROSTEFAMILIEN, TURDIAE			
•Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	h	++	1
SANGERFAMILIEN, SYLVIIDAE			
•Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	h	++	1
MEISFAMILIEN, PARIDAE			
•Granmeis, <i>Parus montanus</i>	h	++	1

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
KRÅKEFAMILIEN, CORVIDAE			
• Kråke, <i>Corvus corone</i>	h	++	1
• Ravn, <i>Corvus corax</i>	tS	++	
FINKEFAMILIEN, FRINGILLIDAE			
• Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	h	++	7
• Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	t	++	2
• Gråsisik, <i>Carduelis flammea</i>	h	++	6
BUSKSPURVFAMILIEN, EMBERIZIDAE			
• Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	h	++	3

• **Kommentarer til artslista**

- **Stokkand**; to hanner observert 25.05.1994.
- **Enkeltbekkasin**; ett individ observert 25.05.1994.
- **Småspove**; ett syngende individ observert 25.05.1994.
- **Rødstilk**; syv individ (ett engstelig par, ett engstelig individ) observert 25.05.1994 .
- **Strandsnipe**; ett individ observert i elva 25.05.1994.
- **Fiskemåke**; konstantert hekking, ett par observert 25.05.1994.
- **Heipiplerke**; observert 13.08.1991. Tretti individ (tolv og åtte på trekk) observert 25.05.1994.
- **Rødvingetrost**; ett syngende individ observert 25.05.1994.
- **Løvsanger**; ett individ observert 25.05.1994. To individ observert 11.08.1994.
- **Granmeis**; ett individ observert 25.05.1994.
- **Kråke**; ett engstelig individ observert 25.05.1994.
- **Ravn**; observert 13.08.1991.
- **Bjørkefink**; observert 13.08.1991. Syv individ (to syngende, en hunn, en hann) observert 25.05.1994. Ett individ observert 11.08.1994.
- **Grønnsisik**; to individ observert 25.05.1994. To individ observert 11.08.1994.
- **Gråsisik**; seks individ observert 25.05.1994.
- **Sivspurv**; tre individ (en hann) observert 25.05.1994.

19.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foretatt av Georg Bangjord 25.5.1994 (jfr. takseringsløype fig.19.2).

Takseringsløypa går fra parkeringsplassen over til Øvre Pissbekkvatn, deretter på sørsiden av elva til reservatgrensen, videre inn om alla vatna på myra tilbake til parkeringen.

Arter	Antall registreringer
Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	2
Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	1
Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	1
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	7
Strandsnipe, <i>Actitis hypoleucos</i>	1
Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	2
Trepiplerke, <i>Anthus trivialis</i>	1
Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	30
Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	1
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	1
Granmeis, <i>Parus montanus</i>	1
Kråke, <i>Corvus corone</i>	1
Ravn, <i>Corvus corax</i>	
Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	7
Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	2
Gråsisik, <i>Carduelis flammea</i>	6
Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	3

Figur 19.2. Inner Vargfossnesa naturreservat: UTM-koordinater NS 808-124; kartblad 1623 III. Takseringsløype for fugl inntegnet.

19.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Grunnlaget for å sette opp statusliste for amfibier, krypdyr og pattedyr på Inner Vargfossnesa er dårlig. Opplysninger om områdets status er basert på Sletvold (1994).

H - opptrer til alle årstider og ynglig er påvist
 h - opptrer trolig årlig
 () - yngler/har ynglet nær området
 S - streifdyr/noen få registreringer
 ? - usikker status

+ - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
 ++ - regelmessig (årlig forekomst), men fåtallig
 +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

• - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst
AMFIBIER, AMPHIBIA		
•Frosk, <i>Rana temporaria</i>	H	++(+)
KRYPDYR, PEPTILIA		
Firfisle, <i>Lecerta viviparia</i>	h?	
Hoggorm, <i>Vipera berus</i>	h?	
INSEKTETERE, INSECTIVORA		
Vanlig spissmus, <i>Sorex araneus</i>	h?	
HAREDYR, LAGOMORPHA		
•Hare, <i>Lepus timidus</i>	h	
GNAGERE, RODENTIA		
Lemen, <i>Lemmus lemmus</i>	h	
ROVDYR, CARNIVORA		
•Rødrev, <i>Vulpes vulpes</i>	h?	
•Bjørn, <i>Ursus arctos</i>	?	
Røyskatt, <i>Mustela erminea</i>	h?	
Snømus, <i>Mustela nivalis</i>	h?	
Mink, <i>Mustela vison</i>	h?	
Mår, <i>Martes martes</i>	h?	
Gaupe, <i>Felis lynx</i>	S	
HJORTEDYR, ARTIODACTYLA		
Hjort, <i>Cervus elaphus</i>	h?	
•Elg, <i>Alces alces</i>	h	
Rådyr, <i>Capreolus capreolus</i>	h?	

▪ **Kommentarer til artslista**

- **Frosk**; mye frosk (store individ) observert 13.08.1991 (Georg Bangjord).
- **Hare**; ekskrementer registrert 25.05.1994 (Georg Bangjord).
- **Rødrev**; vanlig over hele kommunen. Reven har hatt en låg bestand siden vinteren 1976/77 da skabben inntraff (Sletvold, 1994).
- **Bjørn**; siste registrering av bjørn i Roan var i 1986, da ett dyr oppholdt seg i østlige deler av kommunen (pers.medd. Jon Ove Scheie).
- **Elg**; sportegn registrert 25.05.1994 (Georg Bangjord).

19.5 KART

19.5.1 VEGETASJONSKART

Moen, A. & M. Selnes. 1979. *Vegetasjonskart Nord-Fosen i målestokk 1 : 50 000*. Universitetet i Trondheim, Det kgl. Norske Vidensskabers Selskab, Museet, Botanisk avdeling, Trondheim, 1 kart.

19.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. Viltområdekart for Nord-Fosenområdet. Målestokk 1 : 50 000. I: Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. *Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982 6*: 1-113.

Sletvold, J.A. 1994. *Viltkart Osen og Roan kommuner*. M 1 : 80 000. Roan kommune, 1 kart.

19.5.3 GEOLOGISKE KART

Fossen, H., H. Bank & C. Möller. 1988. *Roan, berggrunnsgeologisk kart 1623 III - M 1 : 50 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

19.5.4 ANDRE KART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1632Roan, M 1 : 50 000*, 1 kart.

20 SØLENDET NATURRESERVAT, RØROS

Utgitt som egen rapport:

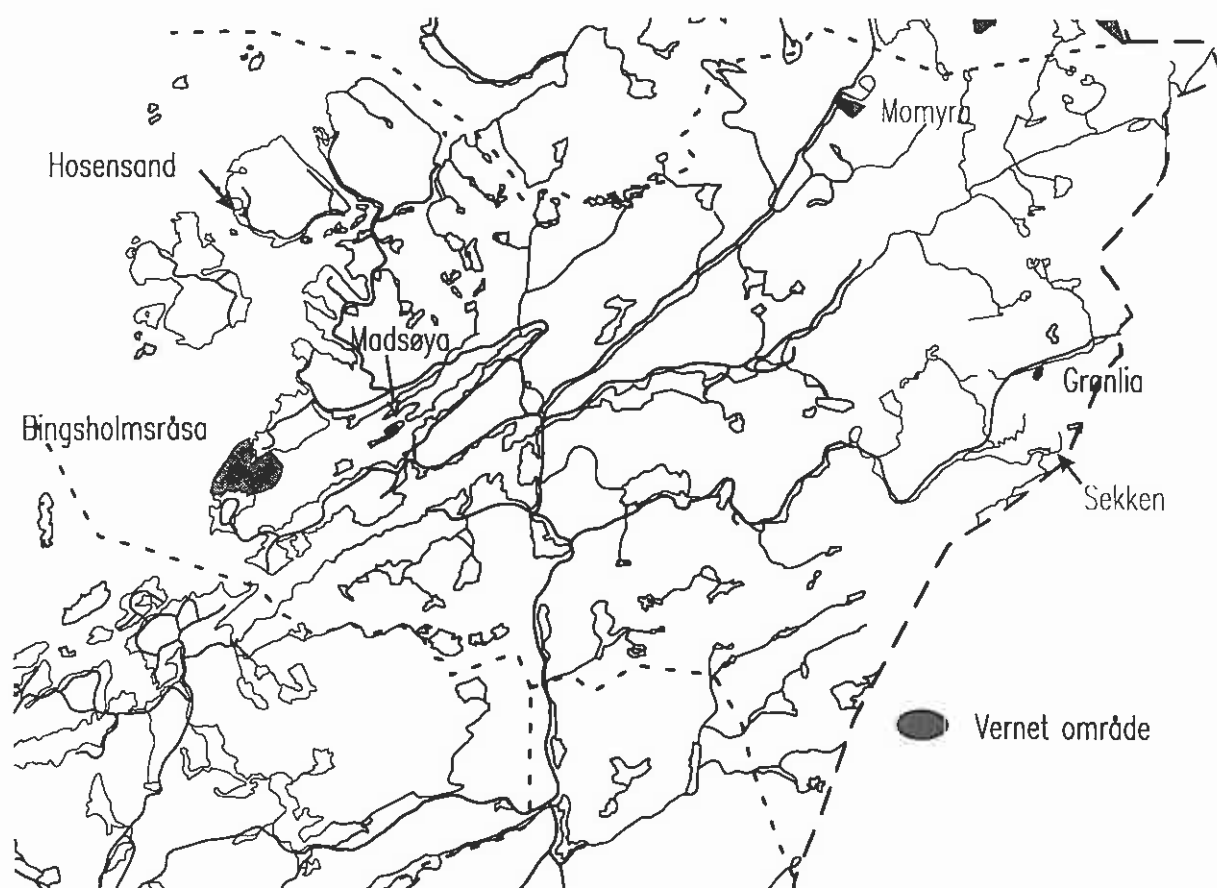
Gjengedal, E. 1994. Vern av biologisk mangfold. Tema: Myrreservatene. Oversikt over naturfaglig kunnskap III. Sølendet naturreservat, Røros kommune. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1994 9*: 1-64.

21 MOMYRA NATURRESERVAT, ÅFJORD

21.1 INNLEDNING

Momyra ble fredet som naturreservat i 1986 for å bevare en uberørt del av Midt-Norges fineste terrengdekkende myrkompleks, en særpreget landskapsform (drumlin), samt et tjern som er i suksesjon fra tjern til sump/myr (jfr. fig. 21.1 og 21.2). Reservatet dekker et areal på 679 daa (mål), og er et viktig våtmarksområde for vann- og vadefugl. Momyrvatnet ligger like ved verneområdet. Andre verneinteresser i dette området er geologiske (drumliner) og landskapsestetiske. Området har funksjon som friluftsområde vinterstid.

Åfjord kommune har utarbeidet en informasjonsplakat om reservatet. Plakaten er satt opp ved Momyrstua i tilknytning til turstinettet.

Figur 21.1. Oversikt over naturvernomsråder i Åfjord kommune (figurframstilling: Berit Myren). Momyra naturreservat: UTM-koordinater 32W NS 7307, 75099; kartblad 1623 III. (Kilde: Kart over naturvernomsråder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavd., august 1993).

21.2 LITTERATUR

21.2.1 LITTERATURLISTE

- Bretten, S. 1975. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1975 2: 1-51.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1984. *Måmyra i Åfjord. Verneforslag*, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1630 Åfjord, M 1 : 50 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Åfjord kommune*. 10 s. (56 registrerte områder).
- Habberstad, J. 1988. Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier. Norddalselva. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1988* 8: 1-15, 1 kart.
- Lindgaard, A. 1989. *Ornitologisk registrering ved Momyrvatnet, Åfjord kommune 07.08.1989*, 2 s. (stensiltrykk, upubl.).
- Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart.
- Lindgaard, A. 1991. *Vilt i Åfjord. Rapport fra viltområdekartleggings-prosjektet 1990*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 70 s.
- Lindgaard, A. 1992. *Status for dyrelivet i Åfjord*. Åfjord kommune, Avd. miljø og tekniske tjenester, 38 s.
- Lindgaard, A. 1994. *Registrering av vegetasjonstyper og kryssliste for flora, Momyra naturreservat, Åfjord*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, 3 s. (stensiltrykk, upubl.).
- Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
- 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen*. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.
- Moen, A. & M. Selnes. 1979. Botaniske undersøkelser på Nord-Fosen, med vegetasjonskart. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1979 4: 1-96.
- Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).
- Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. *Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982* 6: 1-113. 3 kart.
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.
- Rygh, O. 1981. Ornitologiske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser.* 1981 9: 1-57.
- Selnes, M. 1982. *Flora og vegetasjon på Momyran, Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. En plantesosiologisk analyse av terrengdekkende myr*. Hovedfagsoppg. Univ. Trondheim, 140 s., 3 pls. (upubl.).

- Selnes, M. 1982. *Vegetasjonsanalyser i Nord-Fosenområdet. Rapport til Jordregistreringsinstituttet*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd., 40 s. (stensiltrykk).
- Sollid, J.L. & L. Sørbel. 1981. Kvartærgeologiske verneverdige områder i Midt-Norge. *Miljøverndepartementet, avd. naturvern og friluftsliv. Rapp. T 524*: 1-207, 1pl.
- Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).
- Sør-Trøndelag fylkeskommune 1985. *Natur på Nord-Fosen*. Plan- og næringsavd., 31 s.
- Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.
- Tollefsrud, J.I., E. Tørve & P. Hermansen. 1991. *Perler i Norsk natur - en veiviser*. Aschehoug, Oslo, s. ?.

21.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Bretten, S. 1975. Botaniske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1975 2: 1-51.

Nøkkelord: grenseforslag verneområde, områdebeskrivelse, terrengdekkende myr, verneverdi.

Sammendrag: Flora og vegetasjon i kommunen beskrives kort ut fra foreliggende materiale og egne feltundersøkelser sommeren 1974. En rekke vegetasjonstyper, deres egenskaper og potensielle anvendelsesmuligheter, er beskrevet slik at en håper dette materialet kan brukes i den langsiktige planlegging av bruken av kommunens arealressurser. I alt 31 områder gruppert etter verneverdi er spesielt omtalt.

Momyran, beliggende 240-280 m.o.h., er en usedvanlig velutviklet terrengdekkende myr som hvelver seg over to koller i landskapet. På toppen av kollene er det ombrotrof myr med tydelige eroderte dreneringsdråg som fortsetter ned i de minerotrofe delene av myrkomplekset. De minerotrofe delene omfatter fattigere bakkemyrer ned mot dreneringsdråkene som gjerne har intermediær eller rik myrvegetasjon. De få flekkene med rikmyr i området har innslag av arter som stjernemose (*Campylium* sp.), breimyrull (*Eriophorum latifolium*) og gulstarr (*Carex flava*). Lengst i nord er det en høgstarrsump dominert av elvesnelle (*Equisetum fluviatile*) og flaskestarr (*Carex rostrata*), i kanten en del trådstarr (*Carex lasiocarpa*). Sumpen og dreneringsdråken rundt er noe påvirket av gjødsling fra dyrka mark. Momyran synes å ha stor verneverdi selv i internasjonal sammenheng.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltneemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Momyra er registrert som et verneverdig naturområde av høy prioritet. Området er av spesiell naturtype, et myrkompleks av stor botanisk verdi. Momyrvatnet/ Momyrtjønna er registrert som verneverdige fuglelokaliteter og fiskevatn. Områdene har også viltinteresser.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. 1984. *Måmyra i Åfjord. Verneforslag*, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: forslag til vernebestemmelser, områdebeskrivelse, skjøtseltiltak, verneplan myr.

Sammendrag: Fylkesmannen har ansvaret for utarbeidelsen av verneplanene. Av 127 lokaliteter som er undersøkt (jfr. Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus.*

Rapp. Bot. Ser. 1983 4: 1-138), er 30 blitt befart i løpet av sommeren / høsten 1984. Sammen med Havmyrene på Hitra og Sølendet i Røros, er Måmyra det mest verdifulle myrområdet i Sør-Trøndelag. Myra har internasjonal verneverdi, og er foreslått som såkalt Telma-myr (Telma-planen er en global plan for vern av spesielt verdifulle myrer). I rapporten er det gitt en nærmere beskrivelse av Måmyra. Formålet med vern er å bevare en uberørt del av Midt-Norges fineste terrengdekkende myrkompleks, samt et tjern som er i suksessjon fra tjern til sump/ myr. Verneområdet viser også vegetasjonsgradienten fattig-rik, samt representerer et møtested for kystplanter og fjellplanter i denne regionen. Det eneste foretatte inngrep er oppgrøfting av Musdalsbekken ned mot Norddalselva. Inngrepet vurderes ikke å påvirke det aktuelle verneområdet i vesentlig grad. Kjente interessekonflikter er omtalt. Området foreslås vernet som naturreservat.

Habberstad, J. 1988. Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier. Norddalselva. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen 1988 8: 1-15*, 1 kart.

Nøkkelord: ferskvannsfisk, friluftsliv, naturvern, tekniske inngrep/ plansituasjoner, verneplan vassdrag, vilt.

Sammendrag: På oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning har Fylkesmannens miljøvernavdeling frambrakt opplysninger om fire vassdrag medtatt i Verneplan I og II; Grytelva i Hitra, Grytdalselva i Snillfjord, Oldenvassdraget i Bjugn, og Norddalselva i Åfjord. Opplysninger om naturvern, friluftsliv, vilt og ferskvannsfisk er samlet sammen med en generell beskrivelse av plansituasjonen i områdene.

Momyra naturreservat, øverst i nedslagsfeltet til Norddalselva, Åfjord kommune, vernet i medhold av naturvernloven, omfatter blant annet en av Midt-Norges fineste terrengdekkende myrer, særegne landskapsformer (drumliner), samt et tjern under utvikling til sump/myr. Momyra er vurdert å ha internasjonal verneverdi og er også foreslått vernet i Telmaplanen. Momyrvatnet har ornitologisk verdi som ett viktig våtmarksområde for ender og vadefugl, i tillegg til at det er et meget rikt fiskevatn. Som følge av det særpregede landskapet (drumliner) i denne delen av vassdraget er området også vurdert i verneplan for kvartærgeologi. I nedslagsfeltet finnes flere truede og sårbare dyrearter av nasjonal og internasjonal verdi. Her finnes gode bestander av elg og hjort, samt til tider betydelige mengde storfugl. Området har referanseverdi, og dets kvaliteter gjør det aktuelt som typevassdrag for denne kystregionen.

Lindgaard, A. 1989. *Ornitologisk registrering ved Momyrvatnet, Åfjord kommune 07.08.1989*, 2 s. (stensiltrykk, upubl.).

Nøkkelord: ornitologiske observasjoner.

Sammendrag: Liste over ornitologiske observasjoner ved Momyrvatnet, nord for Momyra naturreservat, 07.08.1989. Interessante hekkeregistreringer av bergand og svartand, utsatte arter i forvaltningssammenheng.

Lindgaard, A. 1991. *Vilt i Åfjord. Rapport fra viltområdekartleggings-prosjektet 1990*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 70 s.

Nøkkelord: forvaltning av viltressursene, konfliktområder, temakart sårbare opplysninger, viltkart.

Sammendrag: Åfjord kommune har i samarbeid med Fylkesmannens miljøvernavdeling i Sør-Trøndelag revidert eksisterende viltkartverk i kommunen. Som basis for et nytt viltkart ble fire artsgruppe-kart lagt til grunn. I tillegg til kartene er det laget en følgerapport, med bl.a.

en statusliste over alle viltarter som er registrert i kommunen. En arbeidsgruppe, med representanter fra viltnemnda, kommuneadministrasjonen, skogbruksetaten og Fylkesmannens miljøvernnavdeling, har i samarbeid med viltkartlegger Arild Lindgaard prioritert 17 områder som *særlig viktige viltområder*. Områdene har høge og viktige kvaliteter for viltet, samtidig som de også representerer et tverrsnitt av kommunens natur og fauna. Disse områdene må tillegges stor verdi i plansammenheng, da alle former for inngrep her vil kunne virke negativt på viltet. Momyrvatnet med omgivelser, nord for Momyra naturreservat, er prioritert som et særlig viktig viltområde. Momyrvatnet med omgivelser viser et stort mangfold av våtmarksarter, samt innslag av flere sårbare og skjeldne arter for Fosen. Lokaliteten synes å være av regional/ nasjonal verdi. 41 områder er prioritert som *viktige viltområder*. Disse har også stor betydning for viltet, men er ikke så sårbare pga. størrelsen og kvalitet. De prioriterte områdene er vist på et viltområdekart (Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart). I tillegg foreligger det også temakart med sårbare opplysninger, som spillplasser for skogsfugl og hekke-/ yngleområder for truede og sårbare arter. Åfjord kommune har faste bestander av truede og sårbare arter, særlig av vandrefalk, havørn, kongeørn, hubro, hønsehauk, svartspett, oter, gaupe og piggsvin, samt sjøfugl- og våtmarksarter som sildemåke (nordlig rase), smålom, storlom, svartand, teist, sangsvane og bergand. Opplysningene, som er undratt offentlighet, foreligger hos miljøvernkonsulenten og viltnemnda i kommunen, og hos Fylkesmannens miljøvernnavdeling. I rapporten diskuteres en forsvarlig forvaltning av viltressursene i kommunen mot konfliktområder som skogbruk, jordbruk, oppdrettsnæring, friluftsliv/ ferdsel, fritidsbebyggelse, kraftutbygging, veibygging og andre tekniske inngrep. Intensjonene med rapporten er at den skal bidra til planlegging, undervisning, næringsutvikling og økte opplevelseskvaliteter i kommunen.

Lindgaard, A. 1992. *Status for dyrelivet i Åfjord*. Åfjord kommune, Avd. miljø og tekniske tjenester, 38 s.

Nøkkelord: amfibier, fugl, krypdyr, pattedyr, status.

Sammendrag: I Åfjord er det registrert 38 pattedyrarter, 168 fuglearter og fire krypdyr/amfibier. Av disse er en del sett kun et fåtall ganger, mens andre er her regelmessig, enten hele eller deler av året. Flere av disse er også trua/ sårbare i landssammenheng.

Lindgaard, A. 1994. *Registrering av vegetasjonstyper og kryssliste for flora, Momyra naturreservat, Åfjord*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernnavdelingen, 3 s. (stensiltrykk, upubl.).

Nøkkelord: forekomst, vegetasjonstype, kryssliste flora.

Sammendrag: Liste over vegetasjonstyper, kryssliste og forekomst av arter som vokser på Momyra naturreservat, 11.08.1994.

Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: myrenes hydrotopografi, myrreservatplanarbeid i Sør-Trøndelag, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten, med Miljøverndepartementet som oppdragsgiver, omhandler undersøkelser utført i årene 1969-1975 av myrene i Sør-Trøndelag i forbindelse med landsplan for myrundersøkelser. Rapporten inkluderer 50 lokaliteter, deriblant Momyrn.

Momyran er funnet særlig verneverdig nasjonalt og internasjonalt. Beliggende 250-280 m.o.h., består Momyran av terrengdekkende myrer i særlig fin utforming. Også mindre flatmyrer og bakkemyrer, der fattig vegetasjon dominerer, inngår.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Måmyran er vurdert å ha de fineste terrengdekkende myrene i Trøndelag, og er foreslått særlig verneverdig internasjonalt (Telma-myr). Måmyran består av terrengdekkende myr, bakkemyr (med helling til mer enn 15°) og flatmyr i veksling innen et stort myrkompleks. Det inngår to fine terrengdekkende parti som ligger over slakke hauger (drumline). Erosjonsfurer i typiske mønster inngår. På myra vokser suboseaniske arter som klokkelyg (*Erica tetralix*), rome (*Narthecium*), grønnstarr (*Carex tumidicarpa*), glasstovmose (*Sphagnum angermanicum*). Skogkarse (*Cardamine flexuosa*) vokser i bekk. Fattigmyr (fastmatte og tue) dominerer, men det finns også store areal med ombrotrof tuevegetasjon (på toppen av haugene). Intermediær (og svak rikmyr) dekker små areal. Vegetasjonen representerer typiske, trivielle utforminger.

Moen, A. & M. Selnes. 1979. Botaniske undersøkelser på Nord-Fosen, med vegetasjonskart. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1979 4: 1-96.

Nøkkelord: arealutnytting, botaniske verdier, flora, områdebeskrivelse, vegetasjonskart, vernverdige lokaliteter.

Sammendrag: Undersøkelsesområdet kalles Nord-Fosenområdet og omfatter et planlagt skytefelt på 520 km². Vegetasjonskart i målestokk 1 : 50 000 dekker hele undersøkelsesområdet, og i tillegg 171 km² av tilgrensende areal. Undersøkelsesområdet ligger mellom 103 m.o.h. og 675 m.o.h., og det domineres av områder med fattig vegetasjon og flora. Men det finns også små areal med rikere og mer variert planteliv. 311 karplantearter er registrert, og 16 av de mer sjeldne artene har egne prikkart. Åpen heivegetasjon dekker halvparten av arealet, og myrene og skogene dekker hver for seg over 20%. Granskogene dekker 15% av hele området, og særlig dekker skogene store areal i øst.

Målsettingen for dette arbeidet i nord-Fosenområdet er å legge fram et materiale som kan medvirke til en fornuftig arealdisponering i området. Naturressurser og verneverdier er belyst ved kartlegging av flora og vegetasjon. I rapporten tilrådes det at de høproduktive naturtypene skånes mot nedbygging. Dette gjelder i første rekke engskogene, men også de lågereliggende heiskogene. Eventuell utbygging bør så langt mulig skje innen de fattige vegetasjonstypene som dominerer området. Stordalen, Heggdalslimyran, Kongsmyran og et område omkring Lundeelvdalen har fredningsverdi. Norddalselva i Åfjord er et varig verna vassdrag. Vassdraget har noen få km² av sitt nedbørfelt i vestkant av Nord-Fosenområdet i Åfjord kommune (øst for Momyra). Tekniske inngrep må hindres innen nedbørsfeltet om vassdraget skal fungere som skikkelig referansevassdrag slik det er meningen.

Moen, A. & B. Wilmann. 1992. *Prosjekt: Regionale studier og vern av myr i Norge. Årsrapport 1991*. Univ. Trondheim, Vitensk. mus. Bot. avd., 24 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: artsliste, myrlokaliteter Sør-Trøndelag, myrtyperegister, krysslistearkiv, utbredelseskart.

Sammendrag: Prosjektet startet i 1991, og tar sikte på å bearbeide tidligere innsamlet materiale fra myrreservatplanen, og å gi oversikt over myrflora, myrvegetasjon og myrtyper i Norge. Krysslisedata for ca. 200 lokaliteter i Midt-Norge er lagt inn på register. I rapporten inngår artsoversikt for 26 freda myrlokaliteter i Midt-Norge.

Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. *Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982 6*: 1-113. 3 kart.

Nøkkelord: områdebeskrivelse, rekreasjonsområde, verneverdier, viltbiologisk referanseområde, viltbiologisk typeområde, viltområdekart, viltproduksjonsområde, vilttakseringer.

Sammendrag: I anledning et planlagt skytefelt på Nord-Fosen har DVF-Reguleringsundersøkelsene på oppdrag for Forsvarets Bygningstjeneste gjennomført en viltbiologisk kartlegging og brukerundersøkelse blant jegere og fiskere. Undersøkelsesområdet kalles Nord-Fosenområdet og omfatter det planlagte skytefeltet på 520 km². Viltområdekart i målestokk 1 : 50 000 dekker hele undersøkelsesområdet, og i tillegg noe tilgrensende areal. Faunaen i Nord-Fosenområdet er i stor grad preget av en blanding av østlige arter og fjellarter. Østlige arter er f.eks. gaupe, jerv, spurveugle, svartspett og skogsnipe. Andre arter knyttet til barskog og som finnes i området er elg, ringdue og et stort antall spurvefuglfamilier. Fjellfaunaen er i stor grad preget av nordlige og nordøstlige arter, f.eks. fjæreplytt, snøspurv, fjelljo, fjellrype, svartand og lemen. Mange typiske fjellarter mangler i Nord-Fosentraktene. Rapporten gir en oversikt over artenes bestandstørrelse og utbredelse i hele undersøkelsesområdet. Viltområdekartet og en faunatabell over artenes status danner grunnlaget for en vurdering av undersøkelsesområdets verdi for dyrelivet. Rapporten konkluderer med at de planlagte inngrep og aktiviteter på Nord-Fosen vil medføre en rekke skadevirkninger på viltbestander og viltområder, samt utøvelse av jakt. Utøvelsen av fisket vil få små skadevirkninger totalt sett. Tiltak for å redusere skadevirkningene ved eventuell utbygging er diskutert.

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138). Måmyra i Åfjord var opprinnelig en del av verneplanen. På grunn av svært store næringsinteresser og myras særstilling som Midt-Norges fineste utformede terrengdekkende myr, ble den tatt ut av planen og behandlet som enkeltsak. Her er det foreslått vernet et ca. 700 daa stort område med terrengdekkende myr og bakkemyr.

Rygh, O. 1981. Ornitologiske undersøkelser i forbindelse med generalplanarbeidet i Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser. 1981* 9: 1-57.

Nøkkelord: områdebeskrivelse, ornitologiske verneverdier.

Sammendrag: Sommeren 1974 ble det foretatt ornitologiske registreringer i forbindelse med generalplanen i Åfjord kommune, Rapporten bygger vesentlig på dette materialet. 23 områder er behandlet spesielt men hensyn til beskrivelse og vurdering av verneverdi. Av de 23 områdene er fire vurdert som særlig verneverdige og seks som verneverdige. Disse ti områdene omfatter de fleste av kommunens dominerende naturtyper. De fire områdene som er vurdert særlig verneverdige, foreslås vernet, og grenser er i grove trekk inntegnet på kart. I alt er 158 fuglearter kjent fra kommunen, derav er 96 funnet hekkende og 16 sannsynligvis hekkende. Det forholdsvis høge artsantallet må sees i sammenheng med kommunens meget varierte natur.

Området Momyrvatnet med omgivelser ligger i Norddalen helt på grensa mot Roan (UTM: NS 74-76, 08-10) er vurdert som et særlig verneverdig område. Fuglelivet i og ved vatnet er usedvanlig rikt og ikke minst spesielt. Først og fremst må man trekke fram den meget store tettheten av hekkende andefugl, flere av dem sjeldne hekkefugler på Fosen. I 1979 ble det konstantert et absolutt minimum på syv andekull i vatnet, derav ett stokkandkull, ett toppandkull, ett bergandkull og hele fire svartandkull. Det bør nevnes at det kun ble gjort tilfeldige observasjoner, og noen grasandkull har nok unngått oppmerksomhet (i 1978) var det bl.a. to krikandkull her). Momyrvatnet er hittil den eneste kjente hekkelokalitet for bergand på Fosen, og svartanda har også, såvidt vites, sin eneste faste hekkplass her. Særlig bergand er sjelden også i andre deler av Trøndelag. Toppand er også lite kjent som hekkefugl på Fosen. Det er også ansamlinger av ikke-hekkende andefugl i vatnet av og til, særlig på ettersommeren. Utenom de nevnte andekull ble det observert 81 andre ender i vatnet 18.08.1979, herav 44 stokkand, 23 krikand, tre toppand, syv svartand og fire kvinand. Også brunnakke, havelle og siland er dessuten observert. Utenom vatnets kvaliteter som andelokalitet, øver det også stor tiltrekning på flere andre fuglearter. Av disse må spesielt nevnes at det på øya i østenden finnes en brushaneleik (opptil fem-seks individ observert i 1979). Samme sted er det også en fiskemåkekoloni på minst ti par. Det er dessuten sannsynlig at arten gulerle (rasen sårle) hekket i østenden av vatnet i 1979. Dette er såvidt vites den eneste hekkeindikasjon som er observert på Fosen av denne østlige arten. Tjørna i sørvest inneholder også ornitologiske kvaliteter som trekklokalitet for grasender (stokkand, krikand og brunnakke er observert), enkeltbekkasin og sivspurv. Muligens hekker noen av de samme artene her. På myrpartiene mellom Tjørna og Momyrvatnet er arter som heilo, småspove, enkeltbekkasin og heipiplerke observert.

Selnes, M. 1982. *Flora og vegetasjon på Momyran, Åfjord kommune, Sør-Trøndelag. En plantesosiologisk analyse av terrengdekkende myr*. Hovedfagsoppg. Univ. Trondheim, 140 s., 3 pls. (upubl.).

Nøkkelord: flora, gradientanalyser, klassifikasjon, naturgeografi, områdebeskrivelse, vegetasjonskart, økologiske målinger.

Sammendrag: Oppgaven beskriver vegetasjonen på ei terrengdekkende myr ut fra plantesosiologisk metode. Måmyran omfatter mange myrtyper, men undersøkelsene er konsentrert til Svartmyrbakken og Tjørnkolla som begge representerer terrengdekkende myr. Måmyran ligger i høgdelaget 240-280 m.o.h. og er omgitt av et smalt belte barskog som grenser opp til de omkringliggende fjellområdene. Myrene dekker seks slake åsrygger, drumliner, som består av bunnmorene. Klimaet i området er oseanisk og dette preger både vegetasjon og flora. Tradisjonell fennoskandisk metode ble benyttet under det

plantesososiologiske feltarbeidet. En lokaliseringsakse ble lagt ut i Svartmyrbakkens nordhelling, og de fleste bestand ble analysert langs denne akse. Analysematerialet omfatter 259 småruter fordelt på 38 bestand og 8 båndprofiler. Materialet beskriver vegetasjonen langs lokaliseringsaksen. Økologiske målinger som grunnvannshøgde, surhetsgrad (pH), ledningsevne (K) og omdanningsgrad for torva (Von Post-målinger) ble målt for hvert bestand og de fleste båndprofilene. Analysematerialet ble klassifisert med dataprogrammet STORTABORD. Terrengdekkende myrer viser i Europa en oseanisk utbredelse. I Trøndelag er myrtypen representert også i de østlige deler, og terrengdekkende myrer har dermed en sub-oseanisk utbredelse i Trøndelag. I Måmyr-området er det registrert 11 kystplanter og en rekke fjellplanter. planter med nordlig, sørlig eller østlig utbredelse er sparsomt representert. I oppgaven inngår et vegetasjonskart over Måmyran.

Selnes, M. 1982. *Vegetasjonsanalyser i Nord-Fosenområdet. Rapport til Jordregistreringsinstituttet*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd., 40 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: beitepotensiale, planlagte Nord-Fosen skyte- og øvingsfelt, vegetasjonsenheter.

Sammendrag: I forbindelse med planene om skytefelt på Nord-Fosen er det utarbeidet en rapport med vegetasjonskart (Moen, A. & M. Selnes. 1979. Botaniske undersøkelser på Nord-Fosen, med vegetasjonskart. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1979 4: 1-96). Det er videre oppnevnt et utvalg under NLVF (Norges Landbruksvitenskaplige forskningsråd) for å vurdere beitepotensialet i det planlagte Nord-Fosen skyte- og øvingsfelt. For å dokumentere vegetasjonsenheter på vegetasjonskartet med analyser, ble det i juni 1982 utført åtte dagsverk i felt. Notatene fra dette feltarbeidet samt notater fra tidligere feltarbeid og to hovedoppgaver fra området, danner grunnlaget for denne rapporten. Måmyran ligger utenfor Nord-Fosen-området, men analysene fra Måmyran synes representative for området. På og omkring Måmyran finnes nedbørsmyerer og fattige bakkemyrer. Skogene er hovedsaklig heigranskog og fattig furuskog. Langs Norddalselva finnes rike vegetasjonstyper.

Sollid, J.L. & L. Sørbel. 1981. Kvartærgeologiske verneverdige områder i Midt-Norge. *Miljøverndepartementet, avd. naturvern og friluftsliv. Rapp. T 524: 1-207*, 1 pl.

Nøkkelord: drumliner, kvartærgeologiske forekomster, verneverdi.

Sammendrag: Denne rapporten er ment å danne grunnlaget for verneplan for kvartærgeologiske forekomster i Midt-Norge. Det understrekes at rapporten utelukkende påviser verneverdige områder. Områder og avgrensninger som presenteres er ikke endelige. Forslagene er ikke vurdert ut fra andre interesser, og materialet må regnes som et tilfang for videre arbeid.

Et område ved Momyrvatnet har en rekke store velformede drumliner. Ryggene ligger tett inntil hverandre og utgjør en særpreget terrengtype i en region der overflata ellers er dominert av bart berg eller meget tynt løsmassedekke. Drumlinene ligger ca. fem km vest for endemorene fra Yngre Dryas, og er altså eldre enn disse. Området er gitt prioritetsgruppe III (av IV).

Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: mangfold, produktivitet, verneinteresser, verneverdi.

Sammendrag: En summarisk kommunevis oversikt over 692 områder er presentert i rapporten. Materialet for de forskjellige kommunene i fylket er svært varierende når det gjelder dekningsgrad og fordeling av de ulike verneinteressene. Rapporten er derfor å betrakte som foreløpig. Momyra er registrert som et høgt prioritert naturvernområde, spesiell naturtype, et myrkompleks av botanisk verdi.

Sør-Trøndelag fylkeskommune 1985. *Natur på Nord-Fosen*. Plan- og næringsavd., 31 s.

Nøkkelord: berggrunn, enkeltområder, fjell, klima, kulturpåvirkning, landskap, myr, reiseruter, skjærgård, skog, strender.

Sammendrag: I dette heftet presenteres Nord-Fosens usedvanlige og varierte natur og rike muligheter for fiske og annet friluftsliv. Heftet gir en generell bakgrunnsomtale av naturmiljøet på Nord-Fosen som helhet. Videre presenteres spesielle enkeltområder av særlig interesse. Sør-Trøndelags del av Nord-Fosen består av kommunene Åfjord, Roan og Osen. Momyrvatnet og Momyran, Åfjord kommune, er en av tretten enkeltlokaliteter presentert i heftet. Momyrvatnet har et usedvanlig rikt og spesielt fugleliv. Mest oppsiktsvekkende er den store tettheten av hekkende andefugler. Bl.a. stokkand, toppand, bergand og svartand ruger her. Momyrvatnet er eneste kjente hekkeplass for bergand på Fosen, og etter alt å dømme eneste faste hekkeplass for svartand. Øya i østenden har fiskemåkekoloni og brushaneleik. 1.5 km sørvest for vatnet ligger Momyran. Disse er vurdert som verneverdige i internasjonal målestokk pga. innslagene av den sjeldne myrtypen *terrengdekkende myr* - også kalt *teppemyr*. To av de terrengdekkende myrpartiene ligger over slake koller. På toppen av haugene er det nedbørsmyr med nøysomme plantearter, mens de lågtliggende dreneringsdrågene har rikere vegetasjon. De rikeste partiene, som forøvrig er nokså begrensede i areal, har innslag av rikmyrarter som stjernemose (*Campylium* sp.), breimyrull (*Eriophorum latifolium*) og gulstarr (*Carex flava*). En del av Momyran er fredet som naturreservat.

Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

Nøkkelord: berggrunnsgeologi, botanikk, kvartærgeologi, kvartærtid, nåtid, urtid.

Sammendrag: En beskrivelse av det geologiske kartet er laget for den som ikke er sakkyndig på området. Kartet viser utbredelsen av forskjellige bergarter, og løsmasser hvor disse er tykke. Der hvor løsmassene er tynne, er berggrunnen vist. Et tverrsnitt viser hvordan bergartene ligger i dypet, langs snittlinjen som er avmerket på kartet. I avsnittene "Geologien i Åfjord, fra urtiden til kvartærtiden" og "kvartærtiden til nåtiden" omhandler de viktigste geologiske hendelsene, fra tidenes morgen til i dag. I et avsnitt "Botanikk og geologi" er sammenhengen mellom geologi og planteliv behandlet. I "Geologiske turforslag" er det gitt noen stedbeskrivelser hvor en kan se det som er beskrevet i teksten. Avsnittet "Hvordan dannes bergarter og løsmasser, og hvordan gjenkjenner vi dem?" viser hvordan man kan bestemme mineraler, og sier mer om hvordan bergarter og løsmasser blir til.

21.3 FLORA

21.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Momyra naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

- † - arter registrert av Selnes (1982) (hovedoppgave); referansen inneholder artenes forekomst i reservatet og geografisk utbredelsesmønster.
- ‡ - arter registrert av Moen (1983).
- - arter registrert av Arild Lindgaard 25.05.1993; bjørkeskog ved tjern NØ i reservatet.
- * - arter registrert av Lindgaard (1994).

Norsk navn (bokmål i parentes) etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk

Latin

Tre og busker

Gråor	<i>Alnus incana</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>
Vanleg bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
*Osp	<i>Populus tremula</i>
Øyrevier	<i>Salix aurita</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Lappvier	<i>Salix lapponum</i>
Grønvier	<i>Salix phylicifolia</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>

Lyng

Kvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Rypebær	<i>Arctostaphylos alpina</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum hermaphroditum</i>
Krekling sp.	<i>Empetrum</i> sp.
Klokkelyng	<i>Erica tetralix</i>
Småtranebær	<i>Oxycoccus microcarpus</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Tytebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>

Urter, bregner

Marikåpe sp.	<i>Alchemilla</i> sp.
•Kvitsymre (hvitveis)	<i>Anemone nemorosa</i>
*Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>
Svartopp	<i>Bartsia alpina</i>
*Soleihov	<i>Caltha palustris</i>
‡Skogkarse	<i>Cardamine flexuosa</i>
*Vanleg arve	<i>Cerastium fontanum</i>

Norsk

Latin

•Kvitbladtistel	<i>Cirsium heterophyllum</i>
†Myrhatt	<i>Comarum palustre</i>
Skrubbær	<i>Cornus suecica</i>
Sumphaukeskjegg	<i>Crepis paludosa</i>
*Skjørlok	<i>Cystopteris fragilis</i>
Engmarihand	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Flekkmarihand	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Smalsoldogg	<i>Drosera anglica</i>
Rundsoldogg	<i>Drosera rotundifolia</i>
*Ormetelg	<i>Dryopteris filix-mas</i>
*Krattmjølke	<i>Epilobium montanum</i>
Myrmjølke	<i>Epilobium palustre</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviatile</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)	<i>Euphrasia frigida</i>
†Augnetrøst sp.	<i>Euphrasia</i> sp.
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Myrmaure	<i>Galium palustre</i>
*Sjuskjære (skogstorkenebb)	<i>Geranium sylvaticum</i>
*Skogsvæve	<i>Hieracium sylvaticum</i>
*Beitesvæve	<i>Hieracium vulgatum</i>
*Hesterumpe	<i>Hippuris vulgaris</i>
Lusegras	<i>Huperzia selago</i>
*Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>
•Sverdlilje	<i>Iris pseudacorus</i>
*Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>
Småtviblad (-tveblad)	<i>Listera cordata</i>
Strid kråkefot	<i>Lycopodium annotium</i>
†Lusegras	<i>Lycopodium selago</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
*Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
*Raud jonsokblom	<i>Melandrium rubrum</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Rome	<i>Narthecium ossifragum</i>
*Kvit nykkerose	<i>Nymphaea alba</i>
•Firblad	<i>Paris quadrifolia</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Vanleg myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
†Vanleg nattfiol	<i>Platanthera bifolia</i>
Harerug	<i>Polygonum viviparum</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
*Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
*Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
*Krushøymole	<i>Rumex crispus</i>
*Høymole	<i>Rumex longifolius</i>
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
*Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
*Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>

Norsk**Latin**

Blåknapp
 *Ugrasløvetann
 Bjønnbrodd
 Skogstjerne
 *Kvitkløver
 Gytjebærerrot
 *Vendelrot
 *Lækjeveronika (legeveronika)
 Myrfiol

Succisa pratensis
Taraxacum cordatum
Tofieldia pusilla
Trientalis europaea
Trifolium repens
Utricularia intermedia
Valeriana sambucifolia
Veronica officinalis
Viola palustris

Grasvekster

Engkvein
 Gulaks
 Skog-røyrkvein
 Stivstorr (starr)
 †Klubbstorr
 Gråstorr
 Strengstorr
 Tvibustorr
 Stjernestorr
 Gulstorr
 Trådstorr
 Dystorr
 Frynsestorr
 Slåtestorr
 †Bleikstorr
 Kornstorr
 Sveltstorr
 †Loppestorr
 Flaskestorr
 Grønstorr
 Slirestorr
 Sølvbunke
 Smyle
 Duskull
 Breiull
 Torvull
 *Engsvingel
 Geitsvingel
 *Nordleg skogsev
 Ryllsev
 Trådsev
 Engfrytle
 *Aksfrytle
 †Myrfrytle
 Blåtopp
 Finnskjegg
 *Takrøyr
 *Engrapp
 *Rusttjønnaks
 *Grastjønnaks
 *Vanleg tjønnaks
 Bjønnskjegg
 †Sveltull

Agrostis capillaris
Anthoxanthum odoratum
Calamagrostis purpurea
Carex bigelowii
Carex buxbaumii
Carex canescens
Carex chordorrhiza
Carex dioica
Carex echinata
Carex flava
Carex lasiocarpa
Carex limosa
Carex magellanica
Carex nigra
Carex pallescens
Carex panicea
Carex pauciflora
Carex pulicaris
Carex rostrata
Carex tumidicarpa
Carex vaginata
Deschampsia cespitosa
Deschampsia flexuosa
Eriophorum angustifolium
Eriophorum latifolium
Eriophorum vaginatum
Festuca pratensis
Festuca vivipara
Juncus alpinus ssp. *alpestris*
Juncus articulatus
Juncus filiformis
Luzula multiflora
Luzula spicata
Luzula sudetica
Molinia caerulea
Nardus stricta
Phragmites communis
Poa pratensis
Potamogeton alpinus
Potamogeton gramineus
Potamogeton natans
Scirpus cespitosus ssp. *cespitosus*
Scirpus hudsonianus

Norsk**Latin**

*Flotgras

Sparganium angustifolium

*Myrsaulauk

Triglochin palustre

21.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Momyra naturreservat (Moen & Wilmann, 1992).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Blodtjønnmose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>
Pjusksgd	<i>Dicranum bonjeanii</i>
Akssigd	<i>Dicranum leioneuron</i>
Stuttklo	<i>Drepanocladus badius</i>
Vrangklo	<i>Drepanocladus exannulatus</i>
Vassklo	<i>Drepanocladus fluitans</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Kystkransmose	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>
Glasstørmose	<i>Sphagnum angermanicum</i>
Furustørmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Stivstørmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Bleikstørmose	<i>Sphagnum flexuosum</i>
Ruststørmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Bjørnestørmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-størmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Lurustørmose	<i>Sphagnum majus</i>
Vortustørmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
Fagustørmose	<i>Sphagnum pulchrum</i>
	<i>Sphagnum recurvum coll.</i>
Rødstørmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Blankstørmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktørmose	<i>Sphagnum subsecundum coll.</i>
Kroktørmose	<i>Sphagnum subsecundum</i>
Dvergstørmose	<i>Sphagnum tenellum</i>
Røsetørmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

21.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Artsliste for lav foreligger ikke.

21.4 FAUNA

21.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Artsliste for insekter foreligger ikke.

21.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Samlet artsliste er basert på observasjoner av Reidar Hindrum og Odd Rygh (Rygh, 1981) med feltarbeid i tidsrommet 26.06.1974-09.07.1974, i tillegg til observasjoner av Georg Bangjord (GB) med feltarbeid 22.04.1990, 25.05.1993 og 25.05.1994 og Arild Lindgaard med feltarbeid 07.08.1989, 15.08.1990 og 28.04.1992 (AL).

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere

- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
- ++ - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
LOMFAMILIEN, GAVIIDAE			
[•Smålom, <i>Gavia stellata</i>			1]
[•Storlom, <i>Gavia arctica</i>			}
HEGREFAMILIEN, ARDEIDAE			
•Gråhegre, <i>Ardea cinerea</i>	(H)S	++	5
ANDEFAMILIEN, ANATIDAE			
[•Sangsvane, <i>Cygnus cygnus</i>	T	++	20-30]
[•Kanadagås, <i>Branta canadensis</i>	T	++	}
•Brunnakke, <i>Anas penelope</i>	h	++	8
•Krikkand, <i>Anas crecca</i>	h	++	8
•Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	h	+++	15-20
•Toppand, <i>Aythya fuligula</i>	h	++	10
[•Bergand, <i>Aythya marila</i>	(H)	++	]
[•Havelle, <i>Clangula hyemalis</i>	t	++	]
[•Svartand, <i>Melanitta nigra</i>	(H)	+++	15]
•Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	(H)	+(+)	1
[•Siland, <i>Mergus serrator</i>	t	+	1]
•Laksand, <i>Mergus merganser</i>	t	+	2
HAUKEFAMILIEN, ACCIPITRIDAE			
[•Spurvehauk, <i>Accipiter nisus</i>	t	+	1]
•Fjellvåk, <i>Bufo lagopus</i>	S	++	1

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
RIKSEFAMILIEN, RALLIDAE			
[•Vannrikse, <i>Rallus aquaticus</i>	S	+	1]
LOFAMILIEN, CHARADRIIDAE			
•Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	(h)	+	1
•Vipe, <i>Vanellus vanellus</i>	T	+++	4
SNIFEFAMILIEN, SCOLOPACIDAE			
•Temmincksnipe, <i>Calidris temminckii</i>	t	+	1
[•Brushane, <i>Philomachus pugnax</i>	t(h)	+	]
•Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	H	++(+)	3
•Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	h	++	1
•Storspove, <i>Numenius arquata</i>	(h)	++	2
•Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	H	++(+)	8
•Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>	h	+(+)	2
•Grønnstilk, <i>Tringa glareola</i>	h	+(+)	1
•Strandsnipe, <i>Actitis hypoleucos</i>	h	+(+)	3
MÅKEFAMILIEN, LARIDAE			
•Hettømåke, <i>Larus ridibundus</i>	S	++	3
•Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	(H)S	++	2
[•Sildemåke, <i>Larus fuscus</i>	S	+	]
[•Gråmåke, <i>Larus argentatus</i>	S	+	13]
TERNEFAMILIEN, STERNIDAE			
•Makrellterne, <i>Sterna hirundo</i>	S	+	
GJØKFAMILIEN, CUCULIDAE			
[•Gjøk, <i>Cuculus canorus</i>	S	+(+)	]
UGLEFAMILIEN, STRIGIDAE			
[•Jordugle, <i>Asio flammeus</i>	h	+	]
SVALEFAMILIEN, HIRUNDINIDAE			
[•Låvesvale, <i>Hirundo rustica</i>	TS	++	]
•Taksvale, <i>Delichon urbica</i>	TS	++	20
ERLEFAMILIEN, MOTACILLIDAE			
•Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	H	+++	4
•Gulerle, <i>Motacilla flava</i>	h	+(+)	1
•Linerle, <i>Motacilla alba</i>	h	+(+)	2
FOSSEKALLFAMILIEN, CINCLIDAE			
•Fossefall, <i>Cinclus cinclus</i>	S	+	1
JERNSPURVFAMILIEN, PRUNELLIDAE			
•Jernspurv, <i>Prunella modularis</i>	h	+(+)	1
TROSTEFAMILIEN, TURDIAE			
[•Rødstrupe, <i>Erithacus rubecula</i>	t	+	]
•Blåstrupe, <i>Luscinia svecica</i>	H	++	3
•Buskskvett, <i>Saxicola rubetra</i>	H?	+(+)	
[•Steinskvett, <i>Oenanthe oenanthe</i>	t	+	]

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
•Svarttrost, <i>Turdus merula</i>	t	+	1
•Gråtrost, <i>Turdus pilaris</i>	hT	++(+)	2
•Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	h	++	4
SANGERFAMILIEN, SYLVIIDAE			
[•Sivsanger, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	th	+	]
[•Hagesanger, <i>Sylvia borin</i>	t	+	]
•Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	h	+++	11
MEISFAMILIEN, PARIDAE			
•Kjøttmeis, <i>Parus major</i>	h	++	
KRÅKEFAMILIEN, CORVIDAE			
•Skjære, <i>Pica pica</i>	(H)	++	6
•Kråke, <i>Corvus corone</i>	H	++	2
[•Ravn, <i>Corvus corax</i>	S	++	]
STÆRFAMILIEN, STURNIDAE			
•Stær, <i>Sturnus vulgaris</i>	(H)	++	12 [65]
FINKEFAMILIEN, FRINGILLIDAE			
•Bokfink, <i>Fringilla coelebs</i>	h	++	1
•Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	h	++	3
[•Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	hT	++	]
•Gråsisik, <i>Carduelis flammea</i>	hS	++(+)	1
[•Bergirisk, <i>Carduelis flavirostris</i>	T	+	]
BUSKSPURVFAMILIEN, EMBERIZIDAE			
[•Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	h	++	]
•Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	H	+++	5

• Kommentarer til artslista

- **Smålom**; et voksent individ observert nord for reservatet ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB).
- **Storlom**; ett individ observert ved Momyrvatnet 25.05.1993 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB).
- **Gråhegre**; hekking/ hekkforsøk påvist S-SV for reservatet (Lindgaard, 1992). Ett voksent individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Fem individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Sangsvane**; arten sees på Momyrvatnet både høst og vår (Rygh, 1981). Ett voksent individ observert i østre del av Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). 20-30 individ har holdt til på Momyra naturreservat vår og høst (pers.med. gårdbruker ved reservatet til GB 25.05.1993).
- **Kanadagås**; tre individ observert i Momyrvatnet av lokalbefolkning medio mai 1993 (GB).

- **Brunnakke**; arten observert i Momyrvatnet i hekketiden (12 individ 04.07.1974); arten observeres i mindre antall på trekk i Tjørna på Momyra (Rygh, 1981). Vanligste gressand. Flere kull, i alt minst 25 individ observert på Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Fire par observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet) 22.04.1990 (GB). Elleve individ observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Ett individ observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). To par og to hanner observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett par og syv hanner observert i Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Ett par og tre hanner observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Krikkand**; hekkefunn i Momyrvatnet (minst to kull i 1978); arten sees i mindre ansamlinger (f.eks. 23 individ 18.08.1979) på trekk (Rygh, 1981). Fire individ observert sammen på Momyrvatnet 07.08.1989; sannsynligvis et kull (AL). Ett par observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), tre hunner og to hanner observert i Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Ti individ observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Syv individ observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett par observert i reservatet 28.04.1992 (AL). Fire hanner observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Syv hanner og en hunn observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). To individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Stokkand**; arten er funnet hekkende ved Momyrvatnet; arten kan påtreffes i mindre ansamlinger både vår og høst (Rygh, 1981). Ni individ, tilsynelatende ferdig med hekkesesongen, observert i Momyrvatnet 07.08.1989; alle i eklipsedrakt (AL). To par og fem hanner observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), to hanner observert i Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). 20 individ observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Tre hanner observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). 15-20 individ observert i tjern i reservatet 28.04.1992 (AL). Seks hanner observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett par observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Fire hanner observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). En hann observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Toppand**; ett par hekket i Momyrvatnet nord for reservatet i 1979; også i 1978 og tidligere er ett par eller enkeltindivider sett her i hekketiden (Rygh, 1981). Sannsynligvis hekkefugl i Momyrvatnet; tolv individ observert 07.08.1989 (AL). Tolv individ observert i Momyrvatnet august 1989 (Lindgaard, 1992). En hann observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet) 22.04.1990 (GB). Tolv individ observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). To hunner med to unger hver, pluss åtte individ (tre unger) observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Tre par og fire hanner observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Fem par og ti hanner observert i Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Syv hanner og fire hunner observert dykkende i Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). En hunn med unger pluss 20 individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Bergand**; en hunn observert i Momyrvatnet et par ganger på ettersommeren i 1978, ett par hekket i Momyrvatnet i 1979 (Rygh, 1981). I alt tolv individ, derav to hunner med henholdsvis tre og fire unger, observert på Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). En hunn med fem unger observert 15.08.1990 i Momyrvatnet (AL). En hunn med fire små unger, pluss ett individ observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett til to par hekker årlig i Momyrvatnet (Lindgaard, 1992).
- **Havelle**; ett par sett i Momyrvatnet 13.06.1978 (Rygh, 1981). Ett individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Svartand**; arten har hekket i Momyrvatnet nord for reservatet årvisst i hvert fall siden 1973, da otto Frengen fant et reir her. Antallet har siden vært økende og i 1979 hekket hele fire par her. 18.08.1979 ble min. 10 voksne individ og min. 14 ungfugler sett i

Momyrvatnet (Rygh, 1981). Tilsammen 41 individ, hvorav fem kull med ett ungeantall på fire, fire, fire, fem og fem, observert på Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Elleve individ (derav to kull med tre og to unger) observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Åtte hanner og syv hunner observert i Momyrvatnet 25.05.1993 (GB). Tre par og en hann observert i Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Syv par og fem hanner observert dykkende i Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Ett individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).

- **Kvinand**; arten opptrer årlig nord for reservatet i Momyrvatnet (Rygh, 1981). Ett kull og en hunn med fem unger observert i Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). En hann observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), tre hanner og to hunner observert i Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Tolv individ (flere kull) observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett par observert i Momyrvatnet 25.05.1993 (GB). Ett par og en hann observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Ett par og en hunn observert i Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Elleve individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Siland**; en hunn observert 14.06.1975 i Momyrvatnet (Rygh, 1981).
- **Laksand**; ett par observert i reservatet (myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet) 22.04.1990 (GB). En hann observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Spurvehauk**; en hunn jaktet på småfugl fra telefonlinje ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL).
- **Fjellvåk**; ett individ observert 28.04.1992 (AL).
- **Vannrikse**; ett individ funnet dødt ved Momyrvatnet i 1977 av Einar Frønes (Rygh, 1981).
- **Heilo**; ett individ observert ved Momyrvatnet 01.06.1992 (AL). Ett individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Arten observert ved Momyrvatnet 26.05.1994 (AL).
- **Vipe**; både på vår- og høsttrekk forekommer større ansamlinger ved Momyrvatnet (f. eks. 35-40 individ 18.08.1979) (Rygh, 1981). Arten påtreffes jevnlig i hekketiden nord for reservatet i Momyrvatnet (Rygh, 1981). En flokk på ca. 80 individ observert på trekk over Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Fire individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), tolv individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). To individ observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett par observert i reservatet, og tre individ observert ved Momyrvatnet 25.05.1993 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). To individ observert NØ i reservatet, ett individ observert Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Tre individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB). Seks individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Temmincksnipe**; ett individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Brushane**; i 1979 ble det oppdaget en leikplass på en holme i Momyrvatnet, der både spillende hanner og hunner ble sett ved flere anledninger (Rygh, 1981). Tolv individ observert i Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). En hann observert ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB).
- **Enkeltbekkasin**; vanlig på myrene og i bekkesig; ti individ sett ved Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). To individ (ett syngende) observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), fire individ (to syngende) observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). To individ (ett syngende) observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Tre individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Ti individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).

- **Småspove**; arten hekker trolig på Momyrvatnet (Rygh, 1981). Ett individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett syngende individ observert NØ i reservatet, fire individ (ett syngende) observert nord for reservatet ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Storspove**; arten hekker trolig ved Momyrvatnet (Rygh, 1981). Fire individ sett ved Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), fire individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). To individ (ett engstelig) observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Rødstilk**; ti individ sett nord for reservatet ved Momyrvatnet 07.06.1979, flere av dem trolig hekkende (Rygh, 1981). Sannsynligvis vanlig hekkefugl her; nå seks individ på trekk observert ved Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Store mengder rødstilk observert over Momyrvatnet 29.06.1992 (AL). Tre par (ett engstelig) observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Åtte individ observert NØ i reservatet, åtte individ observert ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Fem individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Gluttsnipe**; hekker trolig ved Momyrvatnet (Rygh, 1981). To individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB).
- **Grønnstilk**; to individ sett ved Momyrvatnet 07.06.1979 (Rygh, 1981). Ett syngende individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Strandsnipe**; tre individ på trekk observert ved Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Ett individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Tre individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Hettemåke**; tre individ observert 16.06.1975 (Rygh, 1981).
- **Fiskemåke**; nord for reservatet på en holme i Momyrvatnet finnes en koloni på minst ti par (Rygh, 1981). Minst 50 individ sett ved Momyrvatnet 07.08.1989; vanlig hekkefugl i området (AL). Fem individ (flere kull) observert i Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Et voksent individ fløy over reservatet, og åtte individ observert i Momyrvatnet 25.05.1993 (GB). Tretten individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). To voksne individ observert NØ i reservatet, fire voksne individ observert ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Et voksent individ observert i Momyrvatnet 10.08.1994 (GB).
- **Sildemåke**; ca. 55 individ observert i Momyrvatnet 13.06.1978 (Rygh, 1981).
- **Gråmåke**; fire individ sett ved Momyrvatnet 07.08.1989 (AL). Tolv voksne og en ungfugl observert i Momyrvatnet 22.04.1990 (GB).
- **Makrellterne**; på streif (?) (Rygh, 1981).
- **Gjøk**; ett syngende individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL).
- **Jordugle**; ett individ observert ved Momyrvatnet 03.06.1983 (GB).
- **Låvesvale**; ca. 30 individer, som jaktet på insekter rundt Momyrvatnet, observert 07.08.1989 (AL). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB).
- **Taksvale**; arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Store mengder taksvale observert over Momyrvatnet 29.06.1992 (AL). 20 individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). 16 individ observert nord for reservatet ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Ti individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Heipiplerke**; ett individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). 70 individ observert ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Arten observert ved Momyrvatnet

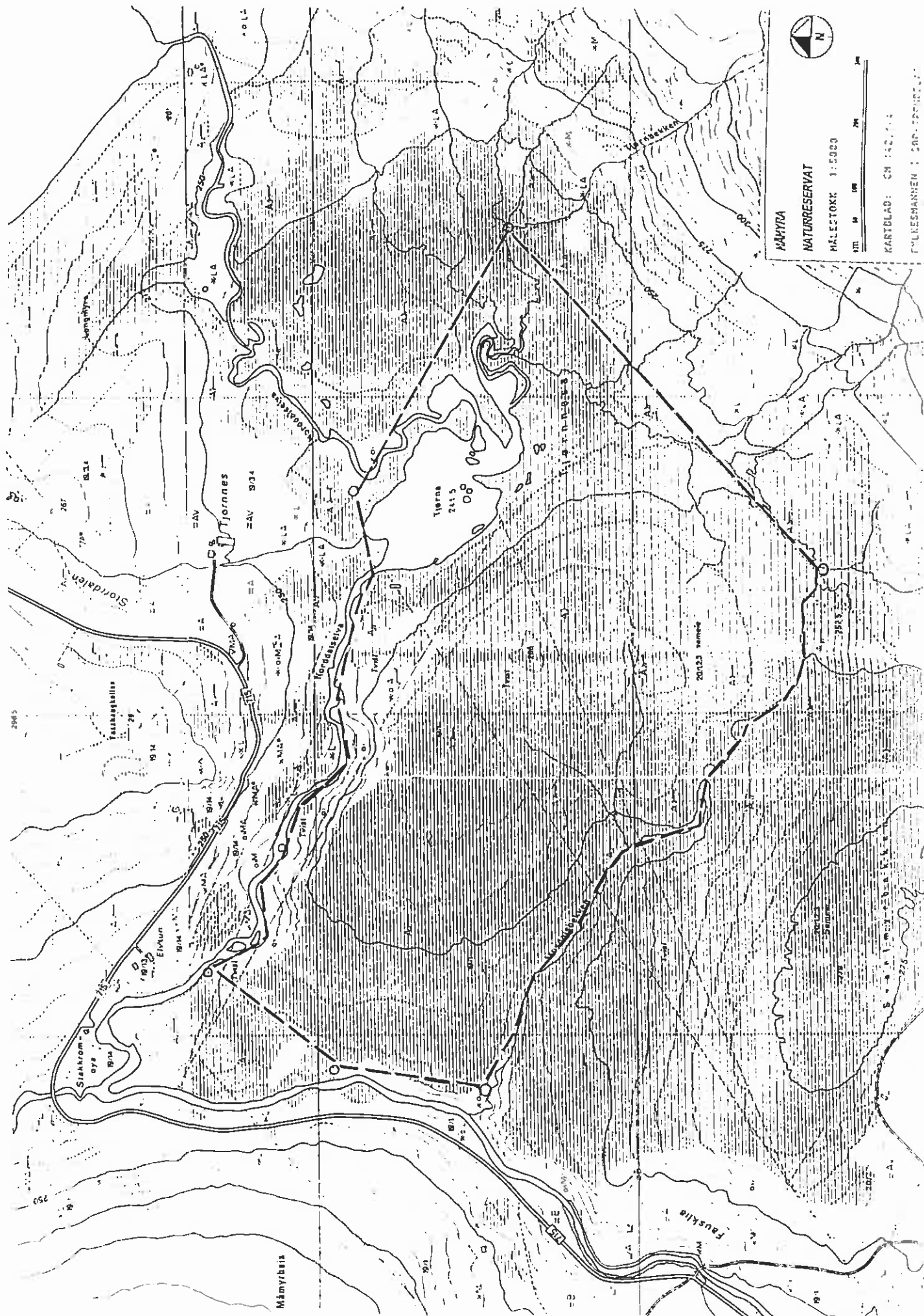
14.08.1991 (GB). Tre individ (ett syngende) observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Fire individ observert NØ i reservatet, ett individ observert nord for reservatet ved Momyrvatnet 25.05.1994 (GB). Tre individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).

- **Gulerle;** ett par av rasen såerle varslet ved Momyrvatnet 21.07.1978 (Rygh, 1981). Arten funnet hekkende ved Momyrvatnet (Lindgaard, 1992). Ett individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). To individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Linerle;** tre individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). To individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Fossefall;** ett individ observert ved tjern i reservatet 28.04.1992 (AL).
- **Jernspurv;** ett syngende individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), to syngende individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Ett syngende individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Rødstrupe;** ett syngende individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB).
- **Blåstrupe;** en ungfugl observert ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Ett syngende individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Tre syngende individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Tre individ (ett engstelig) observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Buskskvett;** hekker på Momyran (Rygh, 1981).
- **Steinskvett;** hekker i Momyrheia (Rygh, 1981).
- **Svarttrost;** ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet) 22.04.1990 (GB).
- **Gråtrost;** ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), tyve individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). To individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Fire individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Rødvingetrost;** ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), ti individ (tre syngende) observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Fire individ (to syngende) observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). To individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Sivsanger;** hørt syngende ved Momyrvatnet (Lindgaard, 1992).
- **Hagesanger;** ett syngende individ hørt ved Momyrstua 14.06.1979 (Rygh, 1981).
- **Løvsanger;** tre syngende individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Elleve individ (tre syngende) observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Fem individ (to syngende) observert i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Kjøttmeis;** hekker trolig på Momyra (Rygh, 1981). Ett syngende individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB).
- **Skjære;** ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), to par med reir observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Seks individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Kråke;** ett individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), fire individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Arten (kull) observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett par hekker i skogholtet 25.05.1993 (GB). Ett individ observert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Ett individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Tre individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Ravn;** ett individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB).

- **Stær**; tre individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), sytten individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Arten registrert ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). 60-70 individ observert ved Momyrvatnet 10.08.1994 (GB). Tolv individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Bokfink**; ett syngende individ observert i reservatet (ved myrdam mellom Momyran og Momyrvatnet), ett par og to syngende individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB).
- **Bjørkefink**; arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Tre syngende individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). To individ (ett syngende) observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB).
- **Grønnsisik**; 15 individ observert ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). To individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Gråsisik**; fem individ observert ved Momyrvatnet 15.08.1990 (AL). Ett individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Ett individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).
- **Bergirisk**; ett individ observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB).
- **Gulspurv**; ett individ sett 07.08.1989; hekking ikke usannsynlig (AL). Ett par observert ved Momyrvatnet 22.04.1990 (GB). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB).
- **Sivspurv**; arten er vanlig ved Momyrvatnet (Rygh, 1981). Etter all sannsynlighet en svært vanlig hekkefugl i området; 20-30 individ observert på et lite område ved Momyrvaatnet 07.08.1989 (AL). Arten observert ved Momyrvatnet 14.08.1991 (GB). Ett varslende individ og ett syngende individ observert i reservatet 25.05.1993 (GB). Ett syngende individ hørt ved Momyrvatnet 04.06.1993 (AL). Fem individ observert NØ i reservatet 25.05.1994 (GB). Ti individ observert ved tjern i reservatet 11.08.1994 (GB).

21.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foreligger ikke.

Figur 21.2. Momyra naturreservat: UTM-koordinater 32 W NS 7307,75099; kartblad 1623 III. Takseringsløpe for fugl foreløpig ikke inntegnet.

21.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Opplysninger om områdets status er basert på Lindgaard (1992).

- H - opptreter til alle årstider og ynglig er påvist
 h - opptreter trolig årlig
 () - yngler/har ynglet nær området
 S - streifdyr/noen få registreringer
 ? - usikker status
- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
 ++ - regelmessig (årlig forekomst), men fåtallig
 +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

ART	Status	Dagens forekomst
AMFIBIER, AMPHIBIA		
•Frosk, <i>Rana temporaria</i>	H	+++
KRYPDYR, PEPTILIA		
Firfisle, <i>Lecerta vivipara</i>	?	
Hoggorm, <i>Vipera berus</i>	?	
INSEKTETERE, INSECTIVORA		
Vanlig spissmus, <i>Sorex araneus</i>	?	
HAREDYR, LAGOMORPHA		
Hare, <i>Lepus timidus</i>	H	+++
GNAGERE, RODENTIA		
Lemen, <i>Lemmus lemmus</i>	h	
ROVDYR, CARNIVORA		
Røyskatt, <i>Mustela erminea</i>	h?	
Snømus, <i>Mustela nivalis</i>	h?	
Mink, <i>Mustela vison</i>	h?	
Mår, <i>Martes martes</i>	h	++
•Gaupe, <i>Felis lynx</i>	S	
HJORTEDYR, ARTIODACTYLA		
•Hjort, <i>Cervus elaphus</i>	h	
•Elg, <i>Alces alces</i>	(H)	+++
•Rådyr, <i>Capreolus capreolus</i>	(H)	++

• Kommentarer til artslista

- **Frosk**; mye frosk-egg tørrlagt 25.05.1993 (GB). To årsunger sett 11.08.1994 (GB).

- **Gaupe**; er det eneste av de fire store rovdyr som hører til Nord-Fosenområdets fauna i dag (Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. *Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982 6*: 1-113. 3 kart.). Fosenhalvøya utgjør et av de sikreste områder for gaupebestanden i Norge (Myrberget, S. 1970. Den norske bestand av jerv, *Gulo gulo* (L.), og gaupe, *Lynx lynx* (L.). *Meddel. St. Viltunders.* 2 (33): 1-33).
- **Hjort**; er forholdsvis ny i Nord-Fosenområdet; en dyreart som er i ekspansjon på Fosen (Reitan *et al.*, 1982).
- **Elg**; de utprega sommerbeitene finnes bl.a. øverst i dalførene, mot Momyra (Lindgaard, 1992). Vieren i området er hardt beitet av elg 25.05.1993 (GB).
- **Rådyr**; har markerte trekk ut mot kysten om høsten, da rådyra er sårbar ovenfor snørike vintre. Rådyrtrekka følger hovedsaklig de eksisterende elgtrekk.

21.5 KART

21.5.1 VEGETASJONSKART

Moen, A. & M. Selnes. 1979. *Vegetasjonskart Nord-Fosen i målestokk 1 : 50 000*. Universitetet i Trondheim, Det kgl. Norske Vidensskabers Selskab, Museet, Botanisk avdeling, Trondheim, 1 kart.

21.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Lindgaard, A. 1991. *Viltområdekart Åfjord kommune M 1 : 80 000*. Åfjord kommune, Hovedutvalg for næringsutvikling og miljøvern, 1 kart.

Reitan, O., P. Jordhøy, A.B. Leifseth & R. Andersen. 1982. *Viltområdekart for Nord-Fosenområdet. Målestokk 1 : 50 000. I: Viltbiologi, jakt og fiske i Nord-Fosenområdet. Undersøkelser i anledning planlagt skytefelt. Dir. vilt og ferskvannsfisk, Reguleringsundersøkelse, rapport 1982 6: 1-113.*

21.5.3 GEOLOGISKE KART

Thorsnes, T. & A.J. Reite. 1991. *Geologisk kart over Åfjord kommune. M 1 : 80 000*. Norges Geol. Unders. Trondheim, 1 kart.

21.5.4 ANDRE KART

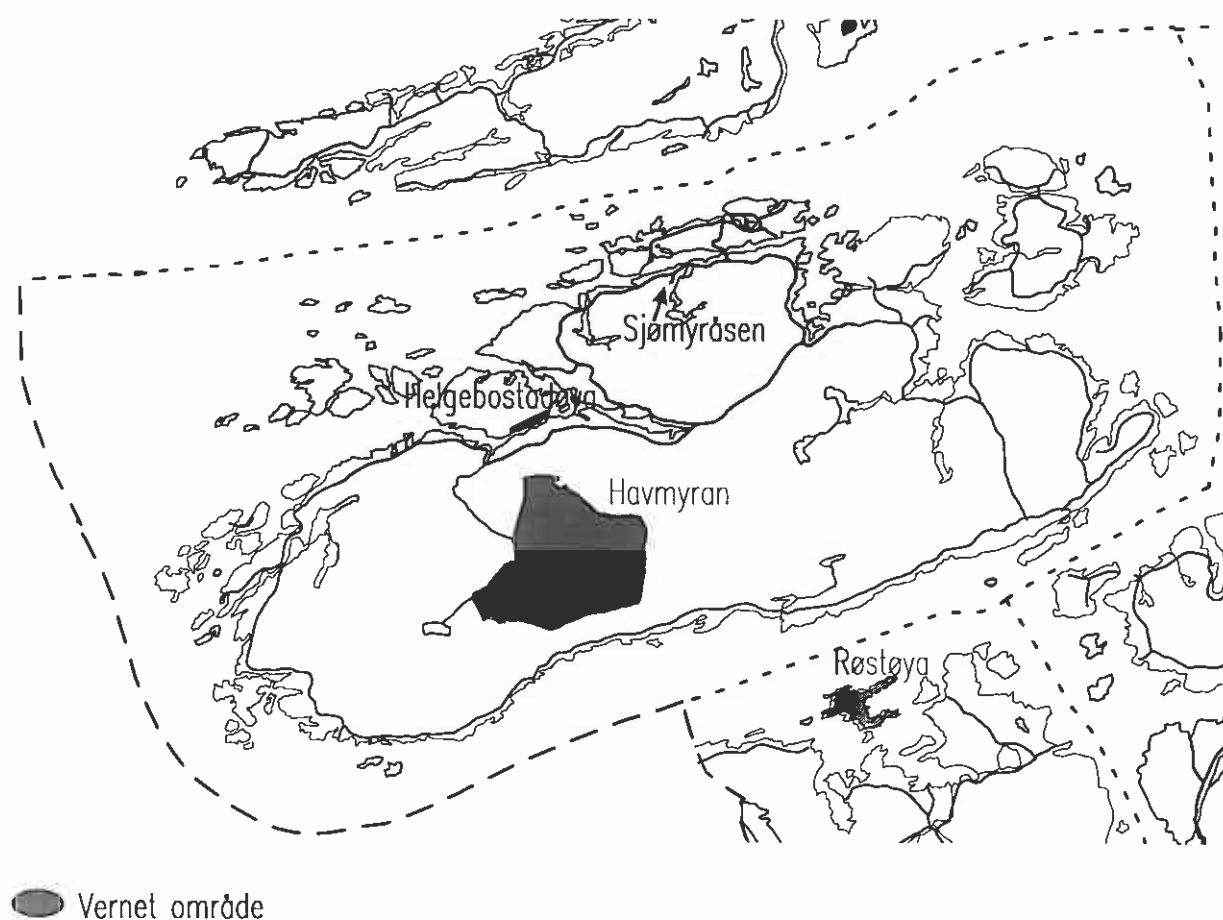
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr.1630 Åfjord, M 1 : 50 000*, 1 kart.

22 HAVMYRAN NATURRESERVAT, HITRA

22.1 INNLEDNING

Havmyran ble fredet som naturreservat i 1982 for å bevare et stort, representativt og urørt myr- og heilandskap med oseanisk flora og vegetasjon, og for å bevare et viktig våtmarksområde med en rik og interessant fuglefauna (jfr. fig. 22.1 og 22.2). Reservatet dekker et areal på 39 600 daa (mål). Området har funksjon som hekkeplass og hvile-/rasteplass for vannfugler i trekketidene. Området er gitt prioritering internasjonal verneverdi. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, har utarbeidet en informasjonsplakat om reservatet. Fire plakater er plassert langs merket sti som krysser reservatet. På oppdrag fra STATOIL, i forbindelse med bygging av metanolfabrikk på Tjeldbergodden, skal det i 1995 settes i gang miljøovervåking av Havmyran. Prosjektkoordinator for dette arbeidet er Jørn Thommassen, Norsk Institutt for Naturforskning.

Figur 22.1. Oversikt over naturvernomsråder i Hitra kommune (figurframstilling: Berit Myren). Havmyran naturreservat: UTM-koordinater 32 V MR 7738-8547; kartblad 1421 IV, 1422 III. (Kilde: Kart over naturvernomsråder i Sør-Trøndelag fylke, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv., august 1993).

22.2 LITTERATUR

22.2.1 LITTERATURLISTE

- Arnekleiv, J.V., A. Moen & T. Nøst. 1986. *Botaniske og zoologiske kunnskaper om vassdrag i Verneplan I og II*. Univ. Trondheim, Museet, Bot. avd., Intern rapp., 36 s. (stensiltrykk).
- Collett, R. 1921. *Norges Fugle*, bind II, Aschehoug & Co., Kristiania, s. 447.
- Collett, R. 1921. *Norges Fugle*, bind III, Aschehoug & Co., Kristiania, s. 90-95.
- Folkestad, A.O. 1977. Registreringar av ornitologisk viktige våtmarker i Norge. Miljøverndepartementet, 73 s. (stensiltrykk).
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1980. *Viltområderegreringer på Hitra. Havmyran kartblad 14223*.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr. 1617 Hitra, M 1 : 50 000*, 1 kart.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *EDNA. EDB-registreringer for naturverndata. Revidert utgave 1991. Hitra kommune*. 10 s. (36 registrerte områder).
- Habberstad, J. 1988. Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier. Grytelva. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv. 1988 5: 1-15*, 1 kart.
- Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*, Universitetsforlaget, Oslo, s. 248-250.
- Holgersen, H. 1968. Landsplan for fuglereservater. *Sterna* 8: 1-27.
- Hovde, O. 1954. Myrene i Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke. *Meddel. Norske Myrselskap* 5: 153-163.
- Hovde, O. 1957. Myrene i Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke. *Meddel. Norske Myrselskap* 1: 5-16.
- Hovde, O. 1958. Myrene på Hitra. *Meddel. Norske Myrselskap* 3: 65-79.
- IUCN 1965. Project Mar. The conservation and management of temperate marshes, bogs and other wetlands, vol.II. *IUCN Publications new series No. 5*, 102 p.
- Jensen, J.W. 1968. *Planktoniske ferskvanns Crustacea på Hitra i Sør-Trøndelag med en hydrografisk oversikt og notater om littorale Crustacea*. Hovedfagsoppg. Univ. Oslo, Zool.lab. (upubl.).
- Løfaldli, L. & K. Bodsberg. 1991. Naturforhold og verneinteresser i et utvalg vassdrag vernet i Verneplan I og II. *Direktoratet for naturforvaltning notat 1991- 14: 1-56*.
- Moen, A. 1973. 3 myrer med internasjonal verneverdi i Trøndelag. *Trøndersk natur* 1: 6-9.
- 1973. Landsplan for myrreservater i Norge. *Norsk geogr. Tidsskr.* 27: 173-193.
 - 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer*. Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.
 - 1983. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 4: 1-138*.
- Norderhaug, M. et al. 1973. *Oversikt over viktige våde fugleområder i Norden*. Den nordiske arbeidsgruppe vedrørende beskyttelse av våde fugleområder. København, 336 s.
- Nordiska arbetsgruppen för skydd og naturtyper och biotoper av gemensamt nordiskt interesse. 1973. *Oversikt over verneområder i: Danmark, Finland, Norge og Sverige*. Nordiska rådet. *Nordisk udredningsserie 16/73*.
- Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

- Rygh, O. 1978. Ornitologiske undersøkelser på Havmyran, Hitra sommeren 1978. Rissa, 9 s. (stensiltrykk).
- Salvido, S., P. Cresta & D. Dolmen. 1993. The common toad *Bufo bufo* population of Hitra island, Central Norway. *Fauna norv. Ser A 14*: 51-55.
- Skogen, A. 1966. Noen plantesamfunn fra Trøndelagskysten II. *Blyttia* 24: 80-93.
- Skogen, A. 1969. Trekk av noen oseaniske myrers vegetasjon og utvikling. I: Myrers økologi og hydrologi. *Internasjonale hydrologiske dekade. Den norske komité. IHD rapport 1*: 88-95.
- Skogen, A. 1970. Sterkt isolerte forekomster av *Gentianella baltica* og *Scirpus multicaulis* i Trøndelag. *K. norske Videnskap. Selskap. Skr.* 1970 6: 1-8.
- Skogen, A. 1970. *Betenkning vedrørende eventuelt myrreservat på Hitra, Sør-Trøndelag*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 6 s. (stensiltrykk).
- Skogen, A. 1971. Studies in Norwegian maritime heath vegetation. I. The eco-sociological range of *Carex binervis* at its northern distribution limit. *Univ. Bergen Årb. Mat.-Naturv. Ser.* 1970-5: 1-17.
- Skogen, A. 1974. Autecological studies on *Hammarbya paludosa* at Hitra. *Norw. J. Bot.* 21: 53-68.
- Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).
- Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen 1979, 120 s.
- Suul, J. 1980. *Notat om fuglelivet på/ved Havmyran, Hitra kommune i Sør-Trøndelag*. Sør-Trøndelag Fylkeskommune, plan og utb. avd., 10 s. (stensiltrykk).
- Tollefsrud, J.I., E. Tørve & P. Hermansen. 1991. *Perler i Norsk natur - en veiviser*. Aschehoug, Oslo, s. 358-359.
- Tveit, G. 1968. Ornitologiske observasjoner fra Hitra sommeren 1967. *Fauna* 21: 61-62.

22.2.2 SAMMENDRAG AV REFERANSENE I LITTERATURLISTEN

Arnekleiv, J.V., A. Moen & T. Nøst. 1986. *Botaniske og zoologiske kunnskaper om vassdrag i Verneplan I og II*. Univ. Trondheim, Museet, Bot. avd., Intern rapp., 36 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, naturvitenskaplig dokumentasjon.

Sammendrag: Rapporten gir en lokalitetsbeskrivelse og en oversikt over hvilke faglige data som finnes om vassdrag i Verneplan I og II i Midt-Norge for botanikk, ferskvannsbiologi og ornitologi. Grytelva med Skumfosselva og Engskogelva i Hitra kommune drenerer et større område med myrer og vatn på vestre del av Hitra. Øvre del av nedbørsfeltet er platåaktig med myrer, store og små vatn, og en finner lyngrabber og furuskog. Videre nedover er dalen bred med rik vegetasjon, og undergrunnen er kalkrik. Nedre del av dalføret er mer markert og en har skog med innslag av bl.a. hassel, bjørk og furu. Grytelva drenerer nordover og renner ut i Straumsfjorden. Fylkesvei krysser elva nær utløpet ved gården Gryta, for øvrig er feltet uberørt.

Collett, R. 1921. *Norges Fugle*, bind II, Aschehoug & Co., Kristiania, s. 447.

Nøkkelord: forekomst, svømmesnipe.

Sammendrag: Arten svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*) hekket fåtallig på Hitra i 1890 (Thome).

Collett, R. 1921. *Norges Fugle*, bind III, Aschehoug & Co., Kristiania, s. 90-95.

Nøkkelord: forekomst, toppand.

Sammendrag: Arten toppand (*Aythya fuligula*) nevnes som sannsynlig mer tallrik en noen annen andefugl på Hitra rundt århundreskiftet.

Folkestad, A.O. 1977. Registreringar av ornitologisk viktige våtmarker i Norge.

Miljøverndepartementet, 73 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, ornitologiske data, verdivurdering.

Sammendrag: Denne rapporten omfatter en del av Miljøverndepartementets registreringsarbeid innen kartlegging av verneverdier innen forskjellige naturfagsektorer i Norge. Feltarbeidet finansiert av MD er i hovedsak utført somrene 1972 og 1973, i tillegg er det tatt med andre tilgjengelege data til og med 1976, i noen tilfeller også opplysninger fra 1977. For Havmyran, Hitra kommune, foreligger data fra et areal på ca. 70 km². Området er prioritert både i forbindelse med "Landsplan for fuglereservater" og som et av de 40 norske områdene i "Oversikt over viktige våtmarker i Norden".

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Nøkkelord: friluftsområder, kommuneoversikt, registreringsarbeid, verneverdige naturområder, verneverdige viltområder.

Sammendrag: I 1976 utga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag "Vernekart, naturvern- og friluftsområder", en katalog som viser områder av verdi for naturvern og friluftsliv i fylket. Områdene var kartfestet i målestokk 1 : 100 000 og beskrevet med kort tekst. Denne katalogen er en revidert utgave av vernekart-katalogen fra 1976. I tillegg til naturvern- og friluftsområder er det nå tatt med viktige viltområder i fylket. Innsamlingen av dette materialet

er gjort i regi av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Katalogen omhandler alle registrerte interesseområder for naturvern, friluftsliv og vilt i fylket. Registreringer av verneverdige naturområder utført av Universitetet i Trondheim, Det Konglige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), Museet er innarbeidet i katalogen. Registreringer fra enkelte andre kilder er også tatt med. Registrering av viltområder er utført av viltkonsulenten i Midt-Norge i samarbeid med viltnemndene i de enkelte kommunene. Materialet er samlet inn i løpet av 1980. Havmyrområdet, et stort våtmarksområde i Hitra kommune, er registrert som et av de viktigste naturvernobjekter i landsdelen. Området har friluftsinnteresser og viltinteresser.

Habberstad, J. 1988. Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier. Grytelva. *Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernadv. 1988 5*: 1-15, 1 kart.

Nøkkelord: ferskvannsfisk, friluftsliv, naturvern, tekniske inngrep/ plansituasjoner, verneplan vassdrag, vilt.

Sammendrag: På oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning har Fylkesmannens miljøvernavdeling frambrakt opplysninger om fire vassdrag medtatt i Verneplan I og II; Grytelva i Hitra, Grytdalselva i Snillfjord, Oldenvassdraget i Bjugn, og Norddalselva i Åfjord. Opplysninger om naturvern, friluftsliv, vilt og ferskvannsfisk er samlet sammen med en generell beskrivelse av plansituasjonen i områdene.

Grytelvas nedbørsfelt er 44 km². Nedbørsfeltet er preget av få inngrep. Havmyran naturreservat med et myr- og våtmarksområde av internasjonal verdi ligger innenfor nedbørsfeltet. Barskogen i området er vurdert som verneverdig. Området er rikt på variert vassdragsnatur med et stort antall små vann og elver. Området har naturverdier av meget stor verdi. Hjorten har viktige oppholdsplasser i området. 89 fuglearter er registrert i Havmyran naturreservat. Området har stor verdi for viltet. Grytelva har i svært liten grad vært utsatt for menneskelig aktivitet. Det som finnes av spor på dette er begrenset til lokalitetene ved elvas utløp til Grytvågen. Ut over dette er nedbørsfeltet uten tekniske inngrep.

Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*, Universitetsforlaget, Oslo, s. 248-250.

Nøkkelord: forekomst, myrsnipe.

Sammendrag: Arten myrsnipe (*Calidris alpina*) ruger temmelig fåtallig til sjelden langs kysten og i bjørk/ vierregionen i S-Norge. På de vidstrakte Havmyrene på Hitra finnes etter alt å dømme den største konsentrasjonen av myrsnipen i S-Norge. Under et besøk 18.06.1966-19.06.1966 var den meget alminnelig og jevnt utbredt på myrene. På Trøndelagskysten synes eggleggingen hovedsaklig å foregå i månedsskiftet mai-juni. På Hitra fant Haftorn små dununger 18.06.1966.

Holgersen, H. 1968. Landsplan for fuglereservater. *Sterna* 8: 1-27.

Nøkkelord: biotopfreding, prioritetsliste.

Sammendrag: En rekke forslag ble framsatt av Statens Viltundersøkelser når det gjelder våtmarksområder i forbindelse med "Project Mar" - den internasjonale naturvernorganisasjonens (IUCN) våtmarksprosjekt. Over 200 områder ble tilsammen vurdert og av disse er 20 prioritert - derav Havmyran.

Hovde, O. 1954. Myrene i Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke. *Meddel. Norske Myrselskap* 5: 153-163.

Nøkkelord: formolding, fortorving, jordanalyser, myrareal, myrdybde, myrtype, plantebestand, undergrunn, utnyttelsesmuligheter.

Sammendrag: Sandstad herred ligger på sør-østsiden av øya Hitra i Sør-Trøndelag fylke. Naboherredene er: I nord Hitra og Fillan, i Øst Agdenes, i sør Heim og Stemshaug (i Møre og Romsdal fylke) og i vest Kvenvær; hvorav herredene Agdenes, Heim og Stemshaug ligger på fastlandet på andre siden av Trondheimsleia. Trøndelag myrselskap har tidligere foretatt kartlegging og dybdemåling av et par større felter, bl.a. Havmyrene nord for Laksåvik (Meddelelser fra Det norske myrselskap, nr.2-3, 1933). Fjellgrunnen i Sandstad består vesentlig av grunnfjell (gneis og granitt) som er tungt forvitrelig og danner et næringsfattig jordsmonn. De løse jordlag består av myrdannelser, morener og sedimentære eller bunnfældte jordarter under den marine grense, som her ligger ca. 75 m.o.h. Myrinventeringen i Sandstad herred er resultat av et samarbeid mellom Det norske myrselskap og Trøndelag myrselskap og er utført sommeren 1953. Analysene av de uttatte jordprøver er utført ved Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim. I artikkelen inngår en feltvis beskrivelse av myrene i Sandstad herred. Havmyrene ligger dels i Sandstad og dels i Kvenvær herred. Den delen av Havmyrene som ligger i Sandstad utgjør vel 3000 da. Mulig utnyttelse av myrene er diskutert (brenselkilde, dyrkingsverdi, strøtorv, bureising, skogreising).

Hovde, O. 1957. Myrene i Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke. *Meddel. Norske Myrselskap* 1: 5-16.

Nøkkelord: formolding, fortorving, jordanalyser, myrareal, myrdybde, myrtype, plantebestand, undergrunn, utnyttelsesmuligheter.

Sammendrag: Kvenvær herred er det vestre av de fire herredene på Øya Hitra i Sør-Trøndelag. Bare i øst har herredet landegrense, og her mot Hitra og Sandstad herreder. Av tidligere myrundersøkelser i Kvenvær har Trøndelag Myrselskap foretatt kartlegging og dybdeboring av Havmyrene, Singsmyrene, Skumfossmysene og Kavavassmyra (Meddelelser fra Det norske myrselskap, nr.2-3, 1933). Fjellgrunnen består av tungt forvitrelige grunnfjellsberarter, gneis, granitt og dioritt. De løse jordlag består mest av myrdannelser, steinfulle grusmorener og sedimentære sand- og leirlag under den marine grense, som ligger på 60-80 m.o.h. Myrinventeringen i Kvenvær herred er utført sommeren 1956. Analysene av de uttatte jordprøver er utført ved Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim. I artikkelen inngår en feltvis beskrivelse av myrene i Kvenvær: øst for Østre Havmyr, øst for Tverrvatn, sør for Storskogvatn, sør for Håvikvatna, vest for Tverrvatn, Østre Havmyr, Vestre Havmyr, Søndre Singsmyr, Nordre Singsmyr, sør for Håvik, øst for Gryta, nord for Ytre Leberget, Skumfossmysene, ved Sandvatn, sør og vest for Indre Leberget, omkring Svankil, sør for Sagvatn, Kåvassmyra, øst for Aunvåg, på Lyen, mellom Stein og Faksvåg, på flere øyer nord og vest for Stein. Mulig utnyttelse av myrene er diskutert (brenselkilde, dyrkingsverdi, strøtorv, bureising).

Hovde, O. 1958. Myrene på Hitra. *Meddel. Norske Myrselskap* 3: 65-79.

Nøkkelord: myrinventering.

Sammendrag: Trøndelag Myrselskap og Det norske myrselskap etablerte våren 1953 et samarbeid, som tok sikte på å undersøke myrene på Hitra. Undersøkelsen skulle utføres som "myrinventering", d.v.s. en forrådsstatistisk undersøkelse, som bestemmer myrenes areal, beliggenhet, kvalitet og utnyttelsesmuligheter. De fire herredene på Hitra er undersøkt i rekkefølge: Sandstad i 1953, Fillan i 1954, Hitra i 1955 og Kvenvær i 1956. Resultatet av inventeringen er publisert for hvert enkelt herred, men i denne artikkelen gis en samlet, mer

summarisk oversikt for alle fire herreder på Hitra. "Naturvernforeningen" har reist spørsmål om bevaring og fredning av "uberørte" myrstrekninger, og Hitra er nevnt i denne diskusjonen. En slik fredningsbestemmelse ville også falle sammen med mange "hitterværingers" interesse, nemlig å bevare en del av utmarkene på Hitra mot kulturinngrep av hensyn til hjortejakten. Artikkelen konkluderer med at Hitra har naturlige forutsetninger for å bli et betydelig jordbruksstrøk. Det dyrkede jordareal kan økes til det tredobbelte. De fleste bruk kan få tilstrekkelig av kulturbeiter. Her er rikelig av brenntorv og en del strøtorv. Det er gode forutsetninger for skogplanting på store deler av "Fast-Hitra". Det meste av myrarealet er middelmådig som dyrkingsjord betraktet. U hensiktsmessige eiendomsforhold må erstattes av hensiktsmessige. Full utnyttning av arealet forutsetter store investeringer i veier og kanaler. Det må tas tilbørlig hensyn til jordbruksinteressene ved anlegg av nye veier. Bruksstørrelsen bør økes og bruksantallet heller minskes, ved at flere bruk slås sammen, og nye større bruk opprettes. Dette bør fortrinnsvis skje i forbindelse med jordskifte, og da eventuelt med støtte av midler fra Trøndelagsplanen. Omsetningsorganene må bygges ut i takt med produksjonsøkningen. Myrinventeringen gir muligheten til å antyde retningslinjer for utnyttelsen av myrene på Hitra.

IUCN 1965. Project Mar. The conservation and management of temperate marshes, bogs and other wetlands, vol.II. *IUCN Publications new series No. 5*, 102 p.

Nøkkelord: vern av myr.

Sammendrag: Av de meget få norske objektene som er tatt med i "Project Mar" er Havmyran (Vest-Hitra).

Jensen, J.W. 1968. *Planktonsike ferskvanns Crustacea på Hitra i Sør-Trøndelag med en hydrografisk oversikt og notater om littorale Crustacea*. Hovedfagsoppg. Univ. Oslo, Zool.lab. (upubl.).

Nøkkelord: Havmyran, hydrografi, områdebeskrivelse, planktonsike ferskvanns Crustacea, zoologi.

Sammendrag: Planktonprøver fra 71 ferskvannslokaliteter på Hitra ble samlet inn ved håvtrekk fra land somrene 1953, 1958, 1959, 1963 og 1966 og ved vertikale håvtrekk i 1966. Hydrografiske målinger ble foretatt i 1966 og i 25 lokaliteter i 1959. Med den anvendte innsamlingsteknikk kan en ikke si noe om eksakte planktonmengder, men en relativ tetthet er beregnet pr. m² overflate. Det ble funne 14 planktonarter, 8 cladocerer og 6 copepoder. De vanligst forekommende var i rekkefølgen: *Bosmina obtusirostris*, *Cyclops scutifer*, *Holopedium gibberum*, *Heterocope saliens*, *Acanthodiaptomus denticornis*, *Diaphanosoma brachyurum* og *Daphnia galeata*. Det ble funnet 21 littorale cladocerer og 5 copepoder. De som ble funnet oftest og i størst mengder var i rekkefølgen: *Polyphemus pediculus*, *Alonopsis elongata*, *Sida crystallina*, *Streblocerus serricaudatus*, *Alonella nana*, *Macrocyclops albidus*, *Acroperus harpae*, *Alona affinis*, *Ophryxus gracilis*, *Alona guttata*, *Eucyclops serrulatus* og *Chydorus sphaericus*. Hyppig forekomst av *S. serricaudatus* og flere funn av *Acantholeberis curvirostris* regnes som positive kjennetegn på myr. Oppgaven beskriver nærmere forekomstene av de ulike artene, og relaterer de til forekomster andre steder i verden. Fangster oppnådd ved vertikale håvtrekk fra båt og håvtrekk fra land er sammenlignet. Noen observasjoner over littoralvegetasjon er gitt for de forskjellige lokalitetene.

Løfaldli, L. & K. Bodsberg. 1991. Naturforhold og verneinteresser i et utvalg vassdrag vernet i Verneplan I og II. *Direktoratet for naturforvaltning notat 1991- 14*: 1-56.

Nøkkelord: naturfaglige verneverdier, verneplan for vassdrag, vassdragsforvaltning.

Sammendrag: Notatet gir i sammendrags form en oversikt over naturforhold og verneverdi i 22 vassdrag som tidligere er vernet i Verneplan I og II for vassdrag. Grytelvvassdraget, Hitra kommune, Sør-Trøndelag, har store verneinteresser for flere fagfelt, det gjelder landskap, botanikk, vilt og fisk. Det er videre typisk for regionen og for Hitra, og er svært lite berørt. Referanseverdien er således stor. Havmyran Naturreservat (39.6 km²), opprettet ved Kgl. res. i 1982 berører bortimot halvparten av nedbørsfeltet. Grytelva og områdene omkring er av Fylkesmannen registrert som verneverdig naturområde, med verneverdier innen botanikk, zoologi, landskap og friluftsliv. Området har ikke kjente geologiske forekomster eller områder med stor geofaglig verdi i vernesammenheng.

Moen, A. 1973. 3 myrer med internasjonal verneverdi i Trøndelag. *Trøndersk natur 1*: 6-9.

Nøkkelord: internasjonal verneverdi, myrreservatplanen, naturvern, nedbørsmyr, oseanisk vegetasjon, rikt fugleliv.

Sammendrag: Fra 1969 er det foretatt systematiske registreringer av myrene i Norge for å komme fram til en nasjonal plan for vern av et representativt utvalg. Dette arbeidet inngår også i Unesco's internasjonale myrfredningsprogram som ble startet i 1967. Ti myrer i Sør-Norge er foreslått tatt med i den internasjonale verneplanen. I denne artikkelen omtales tre av disse myrene: Sølendet i Brekken, Havmyrene på Hitra, og Forra-område i Nord-Trøndelag. Havmyrene har store sammenhengende flater av nedbørsmyr. Vegetasjonen viser sterkt oseanisk trekk med forekomst av en rekke vestlige arter i vår flora. Nedbørsmylene dekker størst areal, men dessuten fins også alle grader av rikere myrvegetasjon - helt over til de ekstremt rike myrene. Innen området på 20-30 km² som bør fredes fins det et meget rikt fugleliv.

Moen, A. 1973. Landsplan for myrreservater i Norge. *Norsk geogr. Tidsskr.* 27: 173-193.

Nøkkelord: myrfredning, myrklassifisering, myrreservatplan, vernekriterier, verneplaner, verneverdi.

Sammendrag: Regionale karaktertrekk for hydrotopografi og vegetasjon for myr i Sør-Norge er forsøkt definert. Det viktigste kriteriet for å bestemme hvilke myrer som har størst verneverdi er at de må være typiske for regionen. I tillegg er viktigheten av å lokalisere interessante myr økosystem av mindre vanlig eller ekstrem type understreket. Ti myrer i Sør-Norge er foreslått å inngå i den internasjonale verneplanen, deriblant Havmyrene. I tillegg er 23 storskala myrkompleks vurdert spesielt verneverdige nasjonalt. Videre er 24 myrer, mer avgrenset i areal, også vurdert spesielt vedifulle på bakgrunn av spesielt interessant flora, fauna, eller hydrotopografi. I Nord-Norge er tre myrer allerede vernet, og i tillegg er 36 myrer foreslått vernet.

Moen, A. 1975. *Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag. Foreløpig oversikt over oppsøkte myrer.* Univ. Trondheim, K. norske Vidensk. Selsk., Museet, 10 s. (stensiltrykk), 1 kart.

Nøkkelord: myrenes hydrotopografi, myrreservatplanarbeid i Sør-Trøndelag, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: Rapporten, med Miljøverndepartementet som oppdragsgiver, omhandler undersøkelser utført i årene 1969-1975 av myrene i Sør-Trøndelag i forbindelse med landsplan for myrrundersøkelser. Rapporten inkluderer 50 lokaliteter, deriblant Havmyran. Havmyran er funnet særlig verneverdig internasjonalt. Beliggende 60-100 m.o.h., består Havmyran av atlantisk myr og flatmyr, og er et variert, storslagent myrlandskap.

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138.

Nøkkelord: flora, hydromorfologi, myrlokaliteter, regionale forskjeller, vegetasjon, verneverdi.

Sammendrag: (Jfr. samme ref. i kap. 13).

Havmyran naturreservat, opprettet i 1982, er blant de syv lokalitetene som er foreslått til den internasjonale verneplanen. Naturreservatet dekker et nesten 40 km² stort myrlandskap. Tre store atlantiske høgmyrer dekker knapt 0.5 km². Størstedelen av høgmyrene er uten markerte strukturer, men elementer av regelmessige strukturer (mykmattehøjljer) fins i svak helling (vanlig i Ytre Havmyran). I dalsøkkene er det flatmyr i veksling med små ombrotrofe parti (planmyr). Små partier tolkes til terrengdekkende myr. Mange rikmyrarter inngår: engstarr (*Carex hostiana*), loppestarr (*C. pulicaris*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), og brunskjene (*Schoenus ferrugineus*). Intermediære arter: blystarr (*Carex livida*), myggblom (*Hammarbya paludosa*), nykkesiv (*Juncus stygius*), og brunmyrak (*Rhynchospora fusca*). Rome (*Narthecium*) og tettegras (*Pinguicula vulgaris*) fins ombrotroft. Den ombrotrofe vegetasjonen domineres av tuevegetasjon der røsslyng (*Calluna*), torvull (*Eriophorum vaginatum*), heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*), *Cladonia* spp. er vanligst. Viktige innslag er: kysttorvmose (*Sphagnum imbricatum*), rødtorvmose (*S. rubellum*); mens rusttorvmose (*S. fuscum*) bare fins spredt. Højljene domineres av bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus*), torvull (*Eriophorum vaginatum*), kjøtt-torvmose (*Sphagnum magellanicum*), vortetorvmose (*S. papillosum*), og dvergtorvmose (*S. tenellum*).

Norderhaug, M. et al. 1973. *Oversikt over viktige våde fugleområder i Norden*. Den nordiske arbeidsgruppe vedrørende beskyttelse av våde fugleområder. København, 336 s.

Nøkkelord: fugl, vern, våtmark.

Sammendrag: Oversikten omfatter 40 områder i hvert av de nordiske land, i Sør-Trøndelag er to områder tatt med - Havmyran og Ørland våtmarksystem.

Nordiska arbetsgruppen för skydd og naturtyper och biotoper av gemensamt nordiskt interesse. 1973. *Oversikt over verneområder i: Danmark, Finland, Norge og Sverige*. Nordiska rådet. *Nordisk udredningsserie 16/73*.

Nøkkelord: nordiske verneområder.

Sammendrag: Havmyran er, sammen med myrområdene på Smøla, prioritert som ett av 11 norske naturområder som er tatt med i "Oversikt over verneområder i Danmark, Finland, Norge og Sverige".

Rohde, T. 1986. *Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1986, 80 s.

Nøkkelord: lokalitetsbeskrivelse, myrenes betydning, myrtyper, vern.

Sammendrag: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag legger med denne rapporten frem "Utkast til verneplan for myrer i Sør-Trøndelag". Planen er et ledd i Miljøverndepartementets arbeid med vern og forvaltning av truede og utsatte naturtyper i Norge. For Sør-Trøndelag er det her forslag om vern av 21 områder, av de er to myrområder i fylket allerede vernet: Havmyran, Hitra, og Sølendet, Røros. Naturverninspektør Torfinn Rohde har ledet arbeidet med planen, og utformet utkastet til verneplan. Den faglige basis for planen bygger i det vesentlige på arbeid av førsteamanuensis Asbjørn Moen, Botanisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet (Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser.* 1983 4: 1-138).

Rygh, O. 1978. Ornitologiske undersøkelser på Havmyran, Hitra sommeren 1978. Rissa, 9 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: grenseområder i verneforslag, lokalitetsbeskrivelse, ornitologiske data, verdivurdering.

Sammendrag: Undersøkelsene er utført i tidsrommet 17.06.-18.06.1978 av Hans J. Berge, Stokkøy og Odd Rygh, Rissa og dekker grenseområder i det planlagte verneforslaget for Havmyrene på Hitra. Disse områdene er delt i seks adskilte områder, alle av en annen terrengtype enn de sentrale deler av Havmyrene. Hvert område ble undersøkt med hensyn på terrengets beskaffenhet og fuglefaunaens sammensetning (jfr. kapittel 22.4.2 Status for fuglefaunaen). Undersøkelsene er foretatt på et forholdsvis sent tidspunkt på året da sangintensiteten hos mange fuglearter holder på å avta. Tre av områdene ble oppsøkt midt på dagen da aktiviteten hos fugler er aller lågest. Undersøkelsene gir likevel et brukbart bilde av de forskjellige områdenes kvaliteter. Ingen av de seks områdene peker seg ut som spesielt viktige i ornitologisk sammenheng. Antall arter og totalt antall fugl registrert i områdene øst og sørøst for Sandvatnet og områdene rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatnet og Grytelva var lite, men områdene er lite påvirket av mennesker og "naturskjønne". I områdene øst og sørøst for Sandvatnet finnes en del urskog med mye tørrgadd. Langs nedre deler av Grytelva er det partier med osp og bjørk. Begge de sistnevnte områdene ser ut til å være viktige biotoper for spetter og hjort.

Salvido, S., P. Cresta & D. Dolmen. 1993. The common toad *Bufo bufo* population of Hitra island, Central Norway. *Fauna norv. Ser A* 14: 51-55.

Nøkkelord: biometriske mål, padde, sommerhabitat, vannkvaliteten, økologisk status

Sammendrag: Hitra representerer det nordligste området i Norge der forekomsten av padde ser ut til å være vanlig. Dette området ligger 250 km sør for det nordligste funn av padde i Norge. Sommerhabitatet til padda (*Bufo bufo*) på Hitra er beskrevet: fuktig lyngmark avbrutt av furuskog og et utall av dammer og sjøer. Observasjoner fra to besøk på Hitra, 05.08.-06.08.1991 og 19.08.1992, tyder på at padda er aktiv gjennom sommernettene, minst til slutten av august, i terrestriske habitater nær myrområder der de formerer seg. Til tider kan de være svært aktive, særlig etter kraftig nedbør. Vannkvaliteten i dammer og vatn på Hitra ser ut til å være tilfredsstillende. Padda er ikke spesielt følsom for moderate låge pH-verdier. Indre deler av Hitra har noe lågere pH og bufferkapasitet enn de mer perifere deler av øya: Grytelva, som drenerer de indre deler av Hitra, har de lågeste verdiene av pH, konduktivitet, hardhet og klorid. Verdiene er ikke alarmerende. Disse sentrale delene av Hitra er også egnet for padde. Otto Frengen observerte 22.05.1974 nær midnatt et større antall padder (20-30) i dette

området, på en strekning to-fire km sør sørøst for Gryta, ved Skumfossøra og nordover på Havmyran. Paddas økologiske status på Hitra synes tilfredsstillende.

Skogen, A. 1966. Noen plantesamfunn fra Trøndelagskysten II. *Blyttia* 24: 80-93.

Nøkkelord: heiarter, myrarter, nordgrenser, plantesamfunn, voksesteder.

Sammendrag: Artikkelen beskriver floraen i de ytre deler av Trøndelag, nye nordgrenser og arter som tidligere ikke er kjent fra Trøndelag. Særlig omtales Agdenes og Hitra, områder der floraen tidligere har vært ufullstendig kjent. Forekomsten av noen myrarter som myggblom (*Hammarbya paludosa*), nykkesiv (*Juncus stygius*), blystarr (*Carex livida*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*, brunmyrak (*Rhynchospora fusca*) og kvitmyrak (*Rhynchospora alba*), og heiarter som heistarr (*Carex binervis*) og bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus* subsp. *germanicus*) er registrert, og deres utbredelse og økologi er diskutert.

Skogen, A. 1969. Trekk av noen oseaniske myrers vegetasjon og utvikling. I: Myrers økologi og hydrologi. *Internasjonale hydrologiske dekade. Den norske komité. IHD rapport 1*: 88-95.

Nøkkelord: flora, hydrologi, oseanisk myrvegetasjon.

Sammendrag: Øya Hitra har utgjort hovedområdet for en undersøkelse av oseaniske myrers vegetasjon og utvikling. Øya har en ujevn topografi som gir muligheter for meget variert myrvegetasjon. Hele midtpartiet av øya er bygget opp av fattig dioritt, som danner låge rabber og knauser med små daler mellom. Både dalene og de fleste større platåer er dekket av myr. Torven er enten dannet direkte på berget, eller ved at myren har vokst opp over rabbenes lyngmark og dekket denne. Dalmyrene er oftest preget av skarpe soneringer. Rabbene domineres normalt av fattig *Calluna-Rhacomitrium*-hed, som mot dalbunnen oftest går over i ekstremrik myr. Denne rikmyrsonen kan ofte være bare en meter bred. Utenfor overtar gjerne ganske plutselig ombrotrof tuevegetasjon. Artikkelen beskriver floraen og hydrologiske forhold i de ulike sonene. De ombrotrofe myrelementer har en nokså ensartet vegetasjon, enten de finnes som små flekker omgitt av minerotrof myr, eller danner mer eller mindre hvelvete flater over større platåer eller dalbunner. Stort sett er de dominert av låge tuesamfunn, dels omgitt av fast- og mykmatter. I mindre myrer spiller typiske høljesamfunn liten rolle, mens de kan innta en ganske stor del av overflaten omkring toppen av de største flatene. I de større myrenes randkomplekser og ellers hvor tilveksten er liten eller en viss erosjon foregår, er soneringene noe forskjellig fra de sentrale regenerasjonskomplekser. Artikkelen beskriver de viktigste artene. Sett i plantegeografisk sammenheng synes *Rhacomitrium*-myrene å utgjøre en ekstremt nordvestlig type. Sammen med dominerende innslag av oseaniske og sub-oseaniske arter, finnes innen de midtnorske myrer av denne type, både ombrotrofe og minerotrofe, en rekke nordlige eller montane arter. De ombrotrofe myrene domineres av tørketålende samfunn, en vegetasjonstype som har ekspandert sterkt i senere år.

Skogen, A. 1970. Sterkt isolerte forekomster av *Gentianella baltica* og *Scirpus multicaulis* i Trøndelag. *K. norske Videnskap. Selskap. Skr.* 1970 6: 1-8.

Nøkkelord: plantegeografisk undersøkelse, utbredelseskart.

Sammendrag: Austersjøsøte (*Gentianella baltica*) og buntsivaks (*Scirpus multicaulis*) er rapportert å forekomme på sterkt isolerte utposter, henholdsvis Ørlandet (63° 40' N) og Hitra (nærmere bestemt i noen grunne oligotrofe tjern på midtplatået av øya; Havmyr-området) (63° 30' N) i Midt-Norge. Økologiske og phytogeografiske betydninger av forekomstene, og utbredelseskart er presentert. I artikkelen nevnes også flere arter som vokser i og ved sumpene

på Havmyrområdet, sjeldne arter i distriktet forøvrig: taglstarr (*Carex appropinquata*), kjevlestarr (*Carex diandra*), tjønngras (*Littorella uniflora*), *Sparganium ramosum*.

Skogen, A. 1970. *Betenkning vedrørende eventuelt myrreservat på Hitra, Sør-Trøndelag*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 6 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: fauna, flora, områdebeskrivelse, vegetasjonstyper, verneforslag.

Sammendrag: Stensiltrykket gir en oversikt over visse aspekter (områdebeskrivelse, geologi, vegetasjons- og landskapstyper, flora og fauna, mulige framtidige inngrep) ved myr- og hedlandskapet i den sentrale del av øya Hitra (Hitra herred, Sør-Trøndelag). Alternative avgrensninger for et eventuelt reservat foreslås.

Skogen, A. 1971. Studies in Norwegian maritime heath vegetation. I. The eco-sociological range of *Carex binervis* at its northern distribution limit. *Univ. Bergen Årb. Mat.-Naturv. Ser.* 1970-5: 1-17.

Nøkkelord: heistarr, tørre røsslyng-heier på sur torv, nordlig utbredelsesgrense.

Sammendrag: Senere undersøkelser har vist at heistarr (*Carex binervis* Sm.) er ganske vanlig i maritime områder så langt nord som til Trondheimsfjorden, særlig på øyene Smøla, Hitra og Frøya. Arten når sin grense for utbredelse mot nord på Frøya (63°48'N), og der er den begrenset til lågereliggende voksesteder nær kysten, vanligvis sørekspontert. Lenger sør er arten utbredt lenger inn i landet, særlig i sub-alpine områder. Avgrensningen skyldes trolig artens krav om lang og ikke for kald vekstperiode og dens følsomhet for frost. Artens sosiologiske intervall er også mye mer avgrenset nær den nordlige utbredelsesgrense. Den er nesten fullstendig knyttet til tørre røsslyng-heier på sur torv, den er følsom for beiting, og er i det hele tatt økologisk mer rigid enn i områder rundt Nordsjøen og vestkysten av Frankrike.

Skogen, A. 1974. Autecological studies on *Hammarbya paludosa* at Hitra. *Norw. J. Bot.* 21: 53-68.

Nøkkelord: autøkologi, fuktighet, Hitra, intermediære myrtyper, myggblom, utbredelseskart.

Sammendrag: Autøkologi til myrorkideen myggblom (*Hammarbya paludosa*) er undersøkt fra hundre lokaliteter på øya Hitra, Midt-Norge, der iblant flere lokaliteter innen Havmyran naturreservat. Til tross for at arten er ganske vanlig, er den begrenset til intermediære myrtyper. Artens fravær fra rike myrlokaliteter kan skyldes liten konkurranseevne. Myggblom er svært følsom for fluktasjoner i grunnvannsspeilet, og klarer seg bare under svært begrensede og nøye definerte fuktighetstilstander, fortrinnsvis de som fører til svelling av torvmose (*Sphagnum*) -matter med et sparsomt feltsjikt. Et utbredelseskart for arten i Midt-Norge er vist i artikkelen.

Suul, J. 1975. *Rapport om arbeidet med registrering av områder som bør disponeres for formålene: Naturvern, friluftsliv og fornminne i Sør-Trøndelag*. Registreringsarbeid for Sør-Trøndelag fylke 1974-1975, 57 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: mangfold, produktivitet, verneinteresser, verneverdi.

Sammendrag: En summarisk kommunevis oversikt over 692 områder er presentert i rapporten. Materialet for de forskjellige kommunene i fylket er svært varierende når det gjelder dekningsgrad og fordeling av de ulike verneinteressene. Rapporten er derfor å betrakte som foreløpig. Havmyranområdet er registrert som et av de viktigste naturvernobjekt i landet.

Suul, J. 1979. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag fylke*. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1979, 120 s.

Nøkkelord: klassifisering, lokalitetsbeskrivelse, våtmarkenes betydning, vern.

Sammendrag: Arbeidet med "Utkast til verneplan for våtmarksområder i Sør-Trøndelag" startet i januar 1978. Planen er et ledd i Miljøverndepartementets serie av verneplaner for ulike naturtyper. Verneplanen blir utarbeidet fylkesvis og i regi av fylkesmannen. Planen omfatter de våtmarksområdene i Sør-Trøndelag som er av størst betydning for fuglelivet. Området Havmyran i Hitra kommune er blant ca. 200 områder som er vurdert i sammenheng med våtmarksarbeidet i Sør-Trøndelag. Dette området er klassifisert som våtmark på fastland, med innslag av myr, næringsfattige vann og innsjøer, og myrvann. Området har funksjon som hekkeplass og hvile-/rasteplass for vannfugler i trekketidene. Andre verneinteresser i dette området er botaniske, landskapsestetiske og naturtypeinteresser. Området er gitt prioritering internasjonal verneverdi. Et utvalg av våtmarker, i alt 20, foreslås som de viktigste/høgest prioriterte områdene, vernet i medhold til lov om naturvern av 1970. I tillegg nevnes ni andre prioriterte områder som av ulike årsaker ikke er foreslått vernet i samband med våtmarksplanen for Sør-Trøndelag, deriblant Havmyran. Både Havmyran på Hitra og Hyllingsdalen i Brekken, Røros er store naturområder med betydelige samlede verneinteresser. Vesentlige våtmarksinteresser inngår i disse. En vil foreslå at vern av disse områdene blir fremmet som enkeltsaker.

Suul, J. 1980. *Notat om fuglelivet på/ved Havmyran, Hitra kommune i Sør-Trøndelag*. Sør-Trøndelag Fylkeskommune, plan og utb. avd., 10 s. (stensiltrykk).

Nøkkelord: linjetaksering, lokalitetsbeskrivelse, ornitologiske data, vern.

Sammendrag: Det foreliggende registreringsmateriale viser at de ornitologiske verneverdiene i området er betydelige. Dette baserer seg på artssammensetningen, forekomsten og individtettheten av en del arter. De viktigste områdene for fuglefaunaen er de store gras- og torvmyrene, sump- og vannarealene. Det er her individtettheten er størst. Spesielt gjelder dette de større sammenhengende områdene en finner av slike naturelementer. De store hei- og bergområdene er fattige på fugl. Resultatene fra linjetakseringer i mai 1974 gir et meget godt inntrykk av områdets fuglefauna (jfr. kapittel 22.4.2 Status for fuglefaunaen). Blant karakterartene på myrflatene er småspove, fiskemåke, siland, tyvjo, myrsnipe og rødstilk. For heiområdene dominerer heipiplerke, steinskvett, heilo og lirype. For de omliggende kantområdene med glissen eller tettere furu- og/eller blandingsskog domineres fuglefaunaen av løvsanger, gransanger, granmeis, svarttrost, måltrost, orrfugl, rødstjert, bjørkefink, fuglekonge, ringtrost, grønnspekk og gråspekk. Våtmarksområdenes spesielle fugleliv domineres i hekkesesongen av småspoven. Havmyran er det viktigste hekkeområdet for arten ved kysten av Trøndelag. Vadefuglene dominerer vannfuglfaunaen i området med småspove, heilo, myrsnipe, rødstilk, strandsnipe, storspove og enkeltbekkasin. Det skyldes store arealer med myr, sump, grunne småvatn og dammer. Andefuglfaunaen er ikke like tallrik da eutrofe vannarealer med rik vannvegetasjon ikke forekommer i området. Småvatna i området er oligotrofe og mange har adskillig småfisk (ørret og stingsild). Silanda er derfor den dominerende av endene. Kvinand, stokkand og krikand forekommer spredt mens brunnakke og stjertand er sparsomme. Både storlom og smålom opptrer regelmessig i området.

Tollefsrud, J.I., E. Tørve & P. Hermansen. 1991. *Perler i Norsk natur - en veiviser*. Aschehoug, Oslo, s. 358-359.

Nøkkelord: fugl, landskap, naturreservat, planter.

Sammendrag: Forfatterne gir en beskrivelse av adkomst og beliggenhet av Havmyran naturreservat. Havmyran har internasjonal verneverdi både som fugle- og planteområde. Vegetasjonen er preget av mange forskjellige typer hei- og myrvegetasjon. De fleste av myrene er nedbørsmyrer. Fuglefaunaen domineres av våtmarksfugler, flesteparten vadere. Det 40 km²- store reservatet er omgitt av furuskog og lune daler. En egen hjortestamme, mindre enn hjorten på fastlandet, holder til i skogen. Landskapet viser en utrolig spennvidde. Både flora og fauna i reservatet er beskrevet.

Tveit, G. 1968. Ornitologiske observasjoner fra Hitra sommeren 1967. *Fauna 21*: 61-62.

Nøkkelord: Havmyrene, ornitologiske observasjoner.

Sammendrag: Noen observasjoner av fugl fra fire lokaliteter på Hitra er presentert: Laksåvik - Kvam, sørlige deler av Havmyrene (jfr. kap. 22.4.2 Status for fuglefaunaen), Kvenvær og Burøy. Observasjonsstedene på Havmyrene er innenfor (ovenfor) skoggrensen på den typiske lyngheia og på de store myrene.

22.3 FLORA

22.3.1 ARTSLISTE FOR KARPLANTER

Karplanter som vokser på Havmyran naturreservat (pers.med. A. Moen; listen bygger bl.a. på Skogens publiserte arbeider (jfr. litteraturliste)).

- - arter registrert av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen.
- ‡ - ca. 400 m nord for Øvre Laksådalstjern, Havmyrområdet (Skogen, 1970).
- * - arter registrert av Jensen (1968).

Norsk navn etter:

Lid, J. 1985. *Norsk, svensk, finsk flora*. 5. utgåve, Det Norske Samlaget, Oslo.

Norsk

Latin

Tre og busker

Dvergbjørk

Betula nana

Vanleg bjørk

Betula pubescens

Lyng

Kvitlyng

Andromeda polifolia

Rypebær

Arctostaphylos alpina

•Mjølbbær

Arctostaphylos uva-ursi

Røsslyng

Calluna vulgaris

Fjellkrekling

Empetrum hermaphroditum

Krekling

Empetrum nigrum

Klokkelyng

Erica tetralix

Pors

Myrica gale

Småtranebær

Oxycoccus microcarpus

Urter, bregner

Svarttopp

Bartsia alpina

Myrhatt

Comarum palustre

•Blodmarihand

Dactylorhiza cruenta

Engmarihand

Dactylorhiza incarnata

Smalsoldogg

Drosera anglica

Rundsoldogg

Drosera rotundifolia

Elvesnelle

Equisetum fluviatile

Skogsnelle

Equisetum sylvaticum

Fjellaugnetrøst (-øyentrøst)

Euphrasia frigida

Myggblom

Hammarbya paludosa

•Fagerperikum

Hypericum pulchrum

Bukkeblad

Menyanthes trifoliata

Rome

Narthecium ossifragum

Soleinykkerose

Nuphar pumila

•Kantnykkerose

Nymphaea candida

Nykkerose sp.

Nymphaea sp.

Jåblom

Parnassia palustris

•Kystmyrklegg

Pedicularis sylvatica

Tettegras

Pinguicula vulgaris

Tepperot

Potentilla erecta

Norsk**Latin**

‡Grøftesoleie
 Molte
 Fjelltistel
 Blåknapp
 Bjønnbrodd
 Småblærerot
 Myrfiol

Ranunculus flammula
Rubus chamaemorus
Saussurea alpina
Succisa pratensis
Tofieldia pusilla
Utricularia minor
Viola palustris

Grasvekster

‡Taglstorr (-starr)
 •Stivstorr
 Strengstorr
 ‡Kjevlestarr
 Tvibustorr
 Stjernestorr
 Engstorr
 Trådstorr
 Dystorr
 Blystorr
 Kornstorr
 Sveltstorr
 •Bråtestorr
 Loppestorr
 Flaskestorr
 Grønstorr
 Duskull
 Breiull
 Torvull
 ‡Stivt brasmegras
 Krypsev
 Nykkesev
 ‡Tjønngراس
 ‡Botnegras
 Blåtopp
 Tettegras
 Takrøyr
 •Vanleg tjønnaks
 Kvitmyrak
 Brunmyrak
 Brunskjene
 Bjønnskjegg
 ‡Buntsivaks
 ‡Flotgras
 ‡Kjempepiggnopp

Carex appropinquata
Carex bigelowii
Carex chordorrhiza
Carex diandra
Carex dioica
Carex echinata
Carex hostiana
Carex lasiocarpa
Carex limosa
Carex livida
Carex panicea
Carex pauciflora
Carex pilulifera
Carex pulicaris
Carex rostrata
Carex tumidicarpa
Eriophorum angustifolium
Eriophorum latifolium
Eriophorum vaginatum
Isoetes lacustris
Juncus bulbosus
Juncus stygius
Littorella uniflora
Lobelia dortmanna
Molinia caerulea
Pinguicula vulgaris
Phragmites communis
Potamogeton natans
Rhynchospora alba
Rhynchospora fusca
Schoenus ferrugineus
Scirpus cespitosus
Scirpus cespitosus ssp. germanicus
Scirpus multicaulis
Sparganium angustifolium
Sparganium erectum

22.3.2 ARTSLISTE FOR MOSER

Moser som vokser på Havmyran naturreservat (pers.med. A. Moen; listen bygger bl.a. på Skogens publiserte arbeider (jfr. litteraturliste)).

Norske navn etter:

Frisvoll, A.A., A. Elvebakk, K.I. Flatberg, R. Halvorsen, & A. Skogen. 1984. Norske navn på moser. *Polarflokken 1984 1*: 1-59 (Spesialhefte) .

Norsk

Latin

Bladmoser

Bløttjønneose	<i>Calliergon sarmentosum</i>
Navartjønneose	<i>Calliergon trifarium</i>
Myrstjerneose	<i>Campylium stellatum</i>
Akssigd	<i>Dicranum leioneuron</i>
Stuttklo	<i>Drepanocladus badius</i>
Vassklo	<i>Drepanocladus fluitans</i>
Brunklo	<i>Drepanocladus revolvens</i>
Saglomose	<i>Fissidens adianthoides</i>
Silkemose	<i>Homalothecium</i> sp.
Matteflette	<i>Hypnum cupressiforme</i>
Heigråose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
Narremose	<i>Scleropodium purum</i>
Myrmakkeose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Horntorvmose	<i>Sphagnum auriculatum</i>
Stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>
Vasstorvmose	<i>Sphagnum cuspidatum</i>
Broddtorvmose	<i>Sphagnum fallax</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Kysttorvmose	<i>Sphagnum imbricatum</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Fløyelstorvmose	<i>Sphagnum molle</i>
Fagertorvmose	<i>Sphagnum pulchrum</i>
Vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
Rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>
Heitorvmose	<i>Sphagnum strictum</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum</i> coll.
Dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>

Levermoser

Kjeldeflik	<i>Lophozia bantriensis</i>
Fjærsaftmose	<i>Riccardia multifida</i>
Fettmose	<i>Aneura pinguis</i>

22.3.3 ARTSLISTE FOR LAV

Lav som vokser på Havmyran naturreservat (pers.med. A. Moen; listen bygger bl.a. på Skogens publiserte arbeider (jfr. litteraturliste)).

Norske navn etter:

Krog, H., H. Østhagen, & T. Tønsberg. 1980. *Lavflora. Norsk busk- og bladlav*. Universitetsforlaget, Oslo. 312 s.

Holien, H., P.M. Jørgensen, E. Timdal, & T. Tønsberg. 1994. Norske lavnavn - supplement. *Blyttia* 52: 25-28.

Norsk

Latin

Cladonia spp.
Siphula ceratites

22.4 FAUNA

22.4.1 ARTSLISTE FOR INSEKTER

Artsliste for insekter foreligger ikke.

22.4.2 STATUS FOR FUGLEFAUNAEN

Den systematiske oversikten følger Norsk Zoologisk Forenings oversikt over norske dyrenavn (NZF 1981).

Samlet artsliste er basert på Suul (1980) med observasjoner av Karl Brox, Otto Frengen, Jan Sand, Jon Suul og Erling Vikan med feltarbeid utført 23.05.-26.05.1974 (jfr. kapittel 22.4.3 Takseringsliste fugl). I tillegg er listen basert på registreringer av Otto Frengen og Jon Suul 31.08.01.09.1974, mai 1975 og 1976. Opplysninger om områdets fuglefauna er også basert på observasjoner 22.05.-26.05.1974 av Otto Frengen (OF) fra Håvikfjellet - Kvamslifjellet - Laksåvatnet - Berguglevatnet - Moldtuva til Grytdalen. Registreringer av fuglefaunaen i grenseområdene i verneforslaget til Havmyran naturreservat er utført av Hans J. Berge og Odd Rygh (her: OR) 17.06.-18.06.1978. Observasjoner 27.06.1967-06.07.1967 av Geir Tveit (GT), 31.08.1974 av Georg Bangjord (GB) og 19.05.1986 av Roar Aabakken (RAa) inngår også i samlet artsliste.

- H - arten hekker/har hekket
- h - arten hekker trolig/har trolig hekket
- () - hekker/har hekket nær området
- [] - arten er ikke registrert innenfor reservatgrense
- T - arten forekommer regelmessig i trekktiden/e
- t - arten forekommer sporadisk i trekktiden/e
- O - arten forekommer i vinterhalvåret
- o - arten forekommer sjelden og fåtallig i vinterhalvåret
- S - arten kan streife i/innom området
- x - tidligere
- + - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
- ++ - regelmessig, (årlig forekomst), men i mindre antall
- +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)
- - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
LOMFAMILIEN, GAVIIDAE			
•Smålom, <i>Gavia stellata</i>	H	+(+)	2
•Storlom, <i>Gavia arctica</i>	H	+(+)	
LAPPEDYKKERFAMILIEN, PODICIPEDIDAE			
•Dvergdykker, <i>Tachybaptus ruficollis</i>			1
HEGREFAMILIEN, ARDEIDAE			
•Gråhegre, <i>Ardea cinerea</i>	t	+	3
ANDEFAMILIEN, ANATIDAE			
•Grågås, <i>Anser anser</i>	HT	++	16
•Brunnakke, <i>Anas penelope</i>	h	+	1
•Krikkand, <i>Anas crecca</i>	H	++	6
•Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	H	++	
•Stjertand, <i>Anas acuta</i>	h?	+	2
•Toppand, <i>Aythya fuligula</i>	(H)	?	

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
•Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	H	++	2
•Siland, <i>Mergus serrator</i>	H	++(+)	5
HAUKEFAMILIEN, ACCIPITRIDAE			
•Havørn, <i>Haliaeetus albicilla</i>	H		2
•Myrhauk, <i>Circus cyaneus</i>	t	+	1
•Hønschauk, <i>Accipiter gentilis</i>	h		1
Spurvehauk, <i>Accipiter nisus</i>	t		
Fjellvåk, <i>Buteo lagopus</i>	th?	+	
Kongeørn, <i>Aquila chrysaetos</i>	h		
FALKEFAMILIEN, FALCONIDAE			
•Tårnfalk, <i>Falco tinnunculus</i>	H		1(?)
•Dvergfall, <i>Falco columbarius</i>	H		3-4
SKOGSHØNSFAMILIEN, TETRAONIDAE			
•Lirype, <i>Lagopus lagopus</i>	H	++(+)	10
•Orrfugl, <i>Tetrao tetrix</i>	h	++(+)	7
•Storfugl, <i>Tetrao urogallus</i>	h	+	
TRANEFAMILIEN, GRUIDAE			
•Trane, <i>Grus grus</i>	h?t	+	
TJELDFAMILIEN, HAEMATOPODIDAE			
•Tjeld, <i>Haematopus ostraelgus</i>	t	+	
LOFAMILIEN, CHARADRIIDAE			
•Boltit, <i>Charadrius morinellus</i>	t?	+	
•Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	H	+++	1
•Vipe, <i>Vanellus vanellus</i>	H	++	
SNIFEFAMILIEN, SCOLOPACIDAE			
•Myrsnipe, <i>Calidris alpina</i>	H	++	
•Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	H	++	
•Rugde, <i>Scolopax rusticola</i>	H	++	
•Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	H	+++	
•Storspove, <i>Numenius arquata</i>	H	+	6-8
•Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	H	++	
•Strandsnipe, <i>Actitis hypoleucos</i>	H	++	
•Svømmesnipe, <i>Phalaropus lobatus</i>	(H)	+(+)	16
JOFAMILIEN, STERCORARIIDAE			
•Tyvjo, <i>Stercorarius parasiticus</i>	H	++	1
MÅKEFAMILIEN, LARIDAE			
•Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	H	+++	
•Sildemåke, <i>Larus fuscus</i>	t	+	
•Gråmåke, <i>Larus argentatus</i>	H	++	32-34
•Svartbak, <i>Larus marinus</i>	H	+	2
TERNEFAMILIEN, STERNIDAE			
•Terne sp.	t	+	1

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
DUEFAMILIEN, COLUMBIDAE			
•Ringdue, <i>Columba palumbus</i>	h	+	1
GJØKFAMILIEN, CUCULIDAE			
•Gjøk, <i>Cuculus canorus</i>	h	+	2-3
UGLEFAMILIEN, STRIGIDAE			
•Hubro, <i>Bubo bubo</i>	t	+	
•Perleugle, <i>Aegolius funereus</i>	t	+	
SPETTEFAMILIEN, PICIDAE			
•Gråspett, <i>Picus canus</i>	H	++	1
•Grønnspekk, <i>Picus viridis</i>	H	++	
•Flaggspekk, <i>Dendrocopos major</i>	h?	+	4
LERKEFAMILIEN, ALAUDIDAE			
Sanglerke, <i>Alauda arvensis</i>	h	+	
SVALEFAMILIEN, HIRUNDINIDAE			
•Låvesvale, <i>Hirundo rustica</i>	h	+	2
ERLEFAMILIEN, MOTACILLIDAE			
•Trepipelerke, <i>Anthus trivialis</i>	h	++	1
•Heipipelerke, <i>Anthus pratensis</i>	H	+++	4
•Linerle, <i>Motacilla alba</i>	H	++	3
FOSSEKALLFAMILIEN, CINCLIDAE			
•Fossefall, <i>Cinclus cinclus</i>	H	+	
GJERDESMETTFAMILIEN, TROGLODYTIDAE			
Gjerdessmette, <i>Troglodytes troglodytes</i>	h	++	
JERNSPURVFAMILIEN, PRUNELLIDAE			
•Jernspurv, <i>Prunella modularis</i>	h	++	
TROSTEFAMILIEN, TURDIAE			
•Rødstrupe, <i>Erithacus rubecula</i>	h	+(+)	3
•Rødstjert, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	H	+(+)	
•Buskskvett, <i>Saxicola rubetra</i>	h	+	2
•Steinskvett, <i>Oenanthe oenanthe</i>	H	+++	1
•Ringtrost, <i>Turdus torquatus</i>	h	++	
•Svarttrost, <i>Turdus merula</i>	h	++	2
•Gråtrost, <i>Turdus pilaris</i>	h	++	4
•Måltrost, <i>Turdus philomelos</i>	h	+++	1
•Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>	H	++	1
SANGERFAMILIEN, SYLVIIDAE			
Møller, <i>Sylvia curruca</i>	h?	+	
•Gransanger, <i>Phylloscopus collybita</i>	h	++	1
•Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	h	+++	2
•Fuglekonge, <i>Regulus regulus</i>	h	+(+)	5
FLUESNAPPERFAMILIEN, MUSCICAPIDAE			
•Gråfluesnapper, <i>Muscicapa striat</i>	h	+	2

ART	Status	Dagens forekomst	Maksimum antall observert
•Svarthvit fluesnapper, <i>Ficedula hypoleuca</i>	h	+	
MEISFAMILIEN, PARIDAE			
•Løvmeis, <i>Parus palustris</i>	h?	+	2
•Granmeis, <i>Parus montanus</i>	H	++	20
•Toppmeis, <i>Parus cristatus</i>	H	+	3
Kjøttmeis, <i>Parus major</i>	h	+	
SPETTMEISFAMILIEN, SITTIDAE			
•Spettmeis, <i>Sitta europaea</i>	H	+	
TREKRYPERFAMILIEN, CERTHIIDAE			
•Trekryper, <i>Certhia familiaris</i>	h	+	3
VARSLERFAMILIEN, LANIIDAE			
•Varsler, <i>Lanius excubitor</i>	h	+(+)	4
KRÅKEFAMILIEN, CORVIDAE			
•Skjære, <i>Pica pica</i>	h	+	2
•Kråke, <i>Corvus corone</i>	H	+++	4
•Ravn, <i>Corvus corax</i>	h	+	2
STÆRFAMILIEN, STURNIDAE			
•Stær, <i>Sturnus vulgaris</i>	h	+	4
FINKEFAMILIEN, FRINGILLIDAE			
•Bokfink, <i>Fringilla coelebs</i>	h	++	
•Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	h	++	60
Grønnfink, <i>Carduelis chloris</i>	t	+	
Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	h	+	
Gråsisik, <i>Carduelis flammea</i>	h	+	
•Bergirisk, <i>Carduelis flavirostris</i>	h	+	20
Furukorsnebb, <i>Loxia pytyopsittacus</i>	t	+	
•Dompap, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	h	+	1
BUSKSPURVFAMILIEN, EMBERIZIDAE			
Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	t	+	
•Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	H	+	

• Kommentarer til artslista

- **Smålom;** hekking påvist, flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Arten er trolig den vanligste av lommene i området, men har trolig også her gått tilbake i antall liksom andre steder (Suul, 1980).
- **Storlom;** hekking påvist ved mindre myrtjern i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967 - 06.07.1967 (GT). Hekking påvist, flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). To individ observert sør for Håvikvatnet 31.08.1974 (GB). Arten er trolig ikke like vanlig som smålom i området (Suul, 1980).
- **Dvergdykker;** et individ observert på Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB).

- **Gråhegre**; flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Tre individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). To individ observert i reservatet og tre individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Opptrer tilfeldig streifende på næringssøk, kan treffes fiskende i flere av småvatna i området; hekker nærmest ved Helsøya ved Kvenvær (Suul, 1980).
- **Grågås**; 16 individ i flokk observert 22.05-26.05.1974 (OF). 13 individ i flokk observert 31.08.1974 (GB). Arten synes å forekomme regelmessig under trekk og streifende, antydning til hekking er ikke påvist (Suul, 1980). Grågås med seks unger observert rett utenfor reservatet (ved Håvikfjellet) 19.05.1986 (RAa).
- **Brunnakke**; en hann observert 22.05-26.05.1974 (OF). Sparsom forekomst; hekker trolig ikke på selve Havmyrflaten (Suul, 1980).
- **Krikkand**; flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Forekommer spredt i hele området (Suul, 1980).
- **Stokkand**; hekking påvist, flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Seks hunner observert på Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). Den vanligste av grasendene i området (Suul, 1980).
- **Stjertand**; to individ (en hann) observert 22.05-26.05.1974 (OF). Området skulle tilfredsstille artens miljøkrav, og området bør regnes som en potensiell hekke lokalitet for arten (Suul, 1980).
- **Toppand**; arten er ikke registrert i området i de senere årene, men arten oppgis av Collett som alminnelig rugefugl på Hitra i 1890-årene (Suul, 1980).
- **Kvinand**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). To hunner observert på Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). En hunn med en unge observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Hekker i skogsområdene på Hitra og opptrer regelmessig i småvatna på Havmyran, noe uventet var det å registrere ungekull midt ute i det treløse myrlandskapet - bl.a. ble ett par med fem unger og en hunn med fire unger observert 27.06.-28.02.1973 (Suul, 1980).
- **Siland**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). En hunn med kull (fire store unger) observert sør for Håvikvatnet 31.08.1974 (GB). En hunn observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Den vanligste av andefuglene i området, arten må regnes som hekkefugl over store store deler av området (Suul, 1980).
- **Havørn**; hekking påvist, noen observasjoner 22.05-26.05.1974 (OF). En voksen og en ungfugl observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). En ungfugl observert over Sætervatnet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Myrhauk**; en hunn fløy vestover i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Ett hunn-farget individ ble sett 31.08.1974 (Suul, 1980).
- **Hønehauk**; påvist sannsynlig hekking, en hunn observert 22.05-26.05.1974 (OF). En hunn (ungfugl) observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Tårnfalk**; (?) ett individ observert 22.05-26.05.1974 (OF).
- **Dvergfalk**; påvist hekking, flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Et individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB).
- **Lirype**; arten sett i sørlige deler av Havmyran 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Ti individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Orrfugl**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Syv ungfugler observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB).

- **Storfugl**; en hunn observert 22.05-26.05.1974 (OF).
- **Trane**; arten har i 1970-årene (og tidligere) hekket i Sandstadtraktene; streiffugler er også sett i Havmyrområdet (Suul, 1980).
- **Tjeld**; streiffugler kan treffes av og til; arten er ikke registrert under adferd som kan tyde på hekking (Suul, 1980).
- **Boltit**; høgst sannsynlig ble et individ hørt under fluktspill over Havmyrflaten under registreringene i mai 1974. Nærmeste kjente hekkeplass er Ruten i Hemne (Suul, 1980).
- **Heilo**; observasjoner av arten med adferd som indikerer hekking i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Tallrike observasjoner 22.05-26.05.1974 (OF). Ett individ observert 31.08.1974 (GB). Ett individ observert på myra øst- og sør-øst for Håvikvatnet med Sætervatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Flere individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Arten er en av karakterartene blant vadefuglene i området og hekker over hele Havmyrflaten (Suul, 1980).
- **Vipe**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Flere par hekker spredt i området (Suul, 1980).
- **Myrsnipe**; observasjoner av arten med adferd som indikerer hekking i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Prof. S. Haftorn registrerte i juni 1966 en god bestand av arten i området. Senere registreringer har også vist at arten har tilhold i området, men da tidspunktet for disse registreringene ikke har vært utført i den beste tiden, har en ikke et helt klart inntrykk av artens nåværende hekkestatus i området. Under undersøkelsene i mai 1974 innvirket dessuten været på registreringsresultatet. Arten hekker ved kysten av Trøndelag meget fåtallig og er foruten Havmyran bare kjent som hekkefugl i Grandefjæra (Ørland), Lauvøya (Åfjord), Tarva (Bjugn) og fra Borgen (Vikna). Havmyrbestanden er den største ved kysten av Trøndelag (Suul, 1980).
- **Enkeltbekkasin**; hekking påvist, flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Flere individ observert i reservatet og ett individ observert på myra øst- og sør-øst for Håvikvatnet med Sætervatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Forekommer spredt over hele myrflaten, flere konkrete hekkefunn er gjort (Suul, 1980).
- **Rugde**; hekking påvist, flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Synes å være alminnelig i kantområdene og langs vassdragene, opptre ikke ute på de sentrale myrflatene, vanlig trekkende langs f.eks. Skumfosselva (Suul, 1980).
- **Småspove**; arten sett i sørlige deler av Havmyran 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Tallrike observasjoner 22.05-26.05.1974 (OF). Karakterart (Folkestad, 1977). Flere individ observert i reservatet og ett-to individ observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Den mest påfallende karakterart i området, under registreringene i mai 1974 ble hele 193 registreringer gjort, og arten var den dominerende av samtlige når det gjelder tetthet. Sammenligner en med andre deler av kysten i Sør-Trøndelag synes det som om arten i Havmyranområdet har sitt viktigste "brohode". Adskillige par hekker i området (50-100 par?). Havmyran er trolig en av de beste lokalitetene for arten i Trøndelag da den ikke er kjent med tilsvarende tetthet ellers (Suul, 1980).
- **Storspove**; tre-fire par observert 22.05-26.05.1974 (OF). Tre individ observert på Skumfossøra og ett individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Langt fra så vanlig som sin

- slekting småspoven, men flere par har tilhold i området - særlig ved Skumfossørene (Suul, 1980).
- **Rødstilk**; observasjoner av arten med adferd som indikerer hekking i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett par observert på myra øst- og sør-øst for Håvikvatnet med Sætervatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Fire-fem individ observert i reservatet og flere individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Forekommer spredt over hele området, en av de vanlige vadefuglene (Suul, 1980).
 - **Strandsnipe**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Finns langs vassdraga (Folkestad, 1977). Ett individ observert 17.06.-18.06.1978 (OR). Arten er hovedsaklig knyttet til vatn og vassdrag i utkantene av selve myrflaten, den er f.eks. vanlig langs Skumfosselva/ Grytelva (Suul, 1980).
 - **Svømmesnipe**; Collet oppgir at arten hekket fåtallig på Hitra i 1890, men nevner ikke lokaliseringen (småvatna på Havmyrflaten kan ha vært særlig aktuelle for arten). 16 voksne individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB).
 - **Tyvjo**; arten sett i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett individ observert 31.08.1974 (GB). To individ (mørk type) observert 17.06.-18.06.1978 (OR). Arten er vanlig på Havmyran og en rekke par hekker sikkert. Havmyran er en av de beste lokalitetene for arten ved Trøndelagkysten. Hekkebestanden varierer noe fra år til år (Suul, 1980).
 - **Fiskemåke**; arten sett i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Flere individ observert i reservatet, ett par observert på myra øst- og sør-øst for Håvikvatnet med Sætervatnet, tre individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). Arten hekker spredt parvis eller i små kolonier over hele Havmyrflaten. Fiskemåken (kalles lokalt sing eller singmåse) er den vanligste måsen i området og en av karakterartene. Singsmyran har navn etter arten (Suul, 1980).
 - **Sildemåke**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF).
 - **Gråmåke**; arten sett i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Hekking påvist, kolono på 16-17 par observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett par observert på myra øst- og sør-øst for Håvikvatnet med Sætervatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). To mindre kolonier (minst 10-20 par i hver) ble registrert i mai 1974 (Suul, 1980).
 - **Svartbak**; hekking påvist, flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). To individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). Under registreringene i mai 1974 ble arten konstantert hekkende. De fleste fuglene som opptrer i området er imidlertid streifindivider (Suul, 1980).
 - **Terne sp.**; arten sett i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Arten sett 17.06.-18.06.1978 (OR).
 - **Ringdue**; et individ observert 22.05-26.05.1974 (OF).
 - **Gjøk**; to-tre individ observert 22.05-26.05.1974 (OF).
 - **Hubro**; ett individ ble sett i området 18.06.-19.06.1966, ett individ 16.05.-19.05.1975 og gulpeboller funnet 16.09.1974 var høgst sannsynlig av denne art. Arten hekker flere steder i Hitra kommune (Suul, 1980).
 - **Perleugle**; ett individ ble sett i området 16.05.-19.05.1975 (Suul, 1980).

- **Gråspett;** hekking påvist, flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). En voksen hann observert på nordsiden av Håvikvatnet, en hann observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974 (GB). En hann observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Har fast tilhold i skogområdene rundt Havmyran og opptrer også ute på selve myrflatene. Tallrike tørre trær i området inneholder mange hull etter spetter. Arten har vært i tilbakegang i Trøndelag gjennom lengre tid. Bestanden på Hitra må regnes som den beste i landsdelen. En karakterart (Suul, 1980).
- **Grønnspekk;** hekking påvist, flere individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Har fast tilhold i skogområdene rundt Havmyran og opptrer også ute på selve myrflatene. Tallrike tørre trær i området inneholder mange hull etter spetter. Arten har vært i tilbakegang i Trøndelag gjennom lengre tid. Bestanden på Hitra må regnes som den beste i landsdelen. En karakterart (Suul, 1980).
- **Flaggspett;** ett individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Tre individ (to hunner) observert på nordsiden av Håvikvatnet, to individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974, to hanner observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Ett individ ble sett i lia ned for Kvamslifjellet i slutten av mai 1974, åtte individ ble sett 31.08.-01.09.1974 og ett individ 17.09.1974. Observasjonene fra høsten 1974 må sees i sammenheng med invasjonen av flaggspett denne høsten. Arten er ikke kjent som hekkefugl fra Hitra, men fuglen som ble sett i mai kan muligens tyde på hekking - potensielle hekkeplasser skulle finnes i rikt monn (Suul, 1980).
- **Låvesvale;** to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Trepiplerke;** et individ observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Heipiplerke;** hekking påvist i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Konstantert hekking, tallrike observasjoner 22.05-26.05.1974 (OF). Fire individ observert på nordsiden av Håvikvatnet, tre individ observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, ett individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i reservatet og langs reservatgrensene 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Linerle;** konstantert hekking, noen individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett individ observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, tre hanner observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). To individ observert 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Fossekal;** to individ ble registrert 16.05.-19.05.1975, ett individ i utkanten av undersøkelsesområdet i åpen råk i vatn ved Laksåvik 17.01.1974. Påvist hekkende i utkanten av området (Suul, 1980).
- **Jernspurv;** noen få observasjoner 22.05.-26.05.1974 (OF). Noen få syngende individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Rødstrupe;** noen observasjoner 22.05.-26.05.1974 (OF). Tre individ observert i sørvestre del av reservatet 01.09.1974 (GB). Noen få syngende individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Rødstjert;** noen observasjoner 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett-to syngende individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, tre individer observert i området øst sørøst for Sandvatnet, ett-to observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Buskskvett;** to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).

- **Steinskvett**; arten sett i sørlige deler av Havmyrene 27.06.1967-06.07.1967 (GT). Tallrike observasjoner 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert 31.08.1974 (GB). Ett individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Ringtrost**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Svarttrost**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Et individ og en hunn observert i sørvestre del av reservatet 01.09.1974 (GB). Ett individ observert ved Skumfossøra, flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Gråtrost**; fire individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Et individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB).
- **Måltrost**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, ett individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Rødvingetrost**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). En ungfugl observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB). Ett individ observert i reservatet og flere langs reservatgrensene 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Gransanger**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Et syngende individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individer observert i området øst sørøst for Sandvatnet, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Løvsanger**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). To individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene, flere individer observert i området øst sørøst for Sandvatnet, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Fuglekonge**; noen observasjoner 22.05.-26.05.1974 (OF). Fire individ observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, ett individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB).
- **Gråfluesnapper**; to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Svarthvit fluesnapper**; noen individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Løvmeis**; to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Granmeis**; hekking påvist, flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Fem individ observert på sørsiden av Håvikvatnet, syv individ observert sør for Gaddnesvatnet 31.08.1974; ett varslende individ, ett individ og ett par med kull (fire ungfugler) observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Tre individ observert i skog

langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet 17.06.-18.06.1978 (OR).

- **Toppmeis**; hekking påvist, ett individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). Tre ungfugler observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Spettmeis**; arten ble konstantert hekkende ved Grytelva under registreringene i mai 1974 (mating av utføyne unger) (Suul, 1980).
- **Trekryper**; tre individ observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974 (GB).
- **Varsler**; fire individ observert 22.05-26.05.1974 (OF). En voksen observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Et individ observert ved Grasvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Ett par observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR). Flere par hekker trolig i skogområdene rundt Havmyrflaten (Suul, 1980).
- **Skjære**; to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Kråke**; konstantert hekking, flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert på nordsiden av Håvikvatnet, ett individ observert på sørsiden av Gaddnesvatnet 31.08.1974, tre individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i reservatet og ett individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene, to individ observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Ravn**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). To individ observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Tre individ observert i området øst sørøst for Sandvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Stær**; fire individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF).
- **Bokfink**; flere individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene, flere individer observert i området øst sørøst for Sandvatnet, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Bjørkefink**; noen individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett varslende individ observert på sørsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, 60 individer i flokk observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB). Flere individ observert i skog langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest- og sørsida av Kvamslifjellet, flere individer observert rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Bergirisk**; ett til to individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Fem individ observert på nordsiden av Håvikvatnet 31.08.1974, 20 individ i flokk observert i sørvestre deler av reservatet 01.09.1974 (GB).
- **Dompap**; ett individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert 31.08.1974 (GB).
- **Sivspurv**; noen individ observert 22.05.-26.05.1974 (OF). Ett individ observert ved Aunvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR).

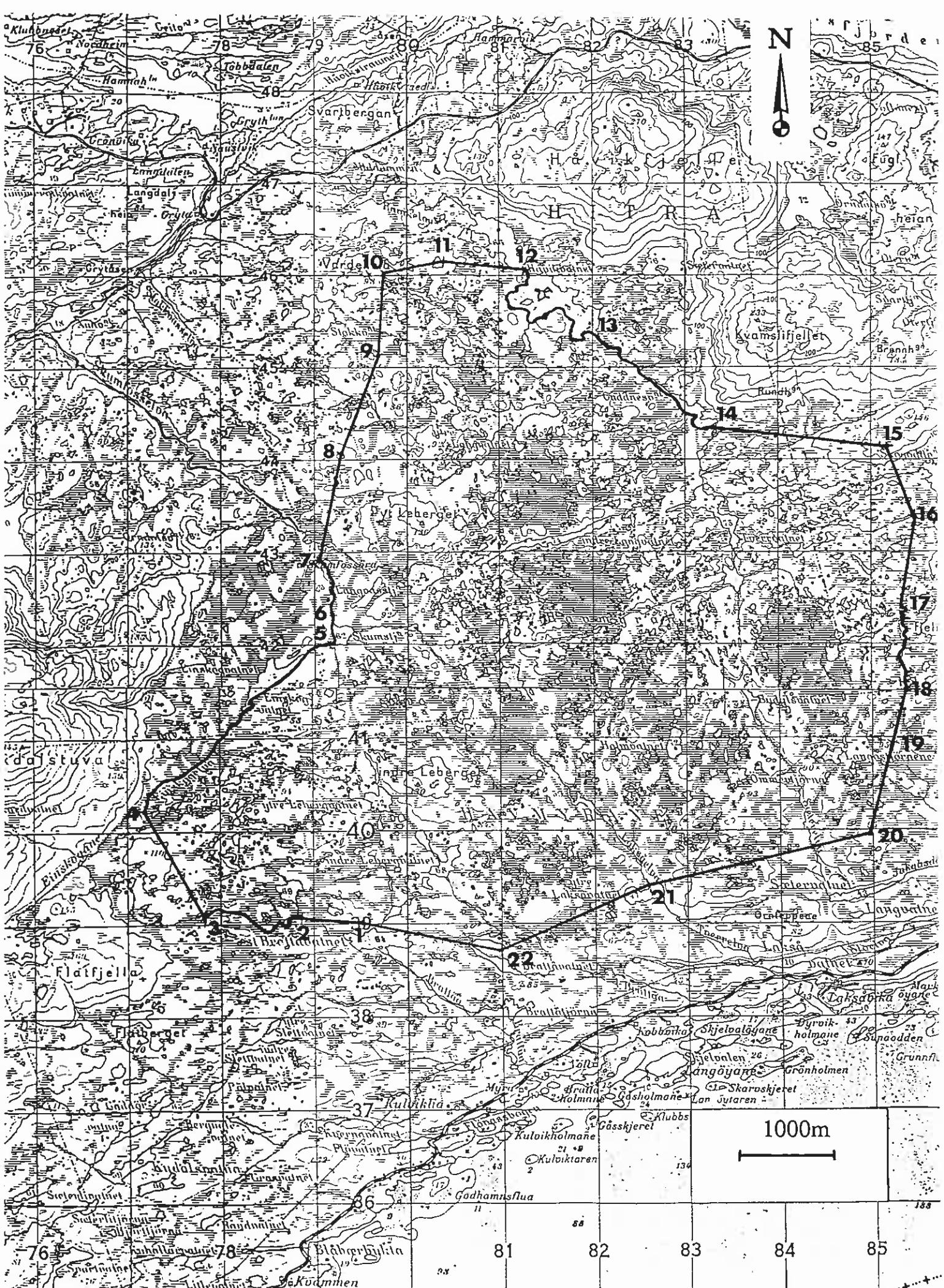
22.4.3 TAKSERINGSLØYPE FUGL

Taksering foretatt av Karl Brox, Otto Frengen, Jan Sand, Jon Suul og Erling Vikan 23.05.-26.05.1974 (Suul, 1980). Myrområdet og omliggende skogtrakter ble delt inn i sektorer, og linjetakseringer ble utført i hver sektor (jfr. takseringsløype fig. 22.2). Noen arter kan være underrepresentert på grunn av dårlige værforhold.

Arter	Antall registreringer
Smålom, <i>Gavia stellata</i>	7
Storlom, <i>Gavia arctica</i>	10
Brunnakke, <i>Anas penelope</i>	1
Krikkand, <i>Anas crecca</i>	18
Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	22
Stjertand, <i>Anas acuta</i>	1
Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	29
Siland, <i>Mergus serrator</i>	78
And sp.	2
Havørn, <i>Haliaeetus albicilla</i>	6
Lirype, <i>Lagopus lagopus</i>	31
Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>	64
Vipe, <i>Vanellus vanellus</i>	19
Myrsnipe, <i>Calidris alpina</i>	40
Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	13
Rugde, <i>Scolopax rusticola</i>	6
Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	193
Storspove, <i>Numenius arquata</i>	23
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	39
Tyvjo, <i>Stercorarius parasiticus</i>	67
Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	152
Sildemåke, <i>Larus fuscus</i>	8
Gråmåke, <i>Larus argentatus</i>	74
Svartbak, <i>Larus marinus</i>	28
Sanglerke, <i>Alauda arvensis</i>	2
Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>	129
Linerle, <i>Motacilla alba</i>	23
Buskskvett, <i>Saxicola rubetra</i>	1
Steinskvett, <i>Oenanthe oenanthe</i>	110
•Kråke, <i>Corvus corone</i>	104
•Ravn, <i>Corvus corax</i>	16
Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	3

• Kommentarer til takseringslista

- **Kråke, ravn**; alle registreringer i hele undersøkelsesområdet, d.v.s. inklusive kantområdene og skogområdene.

Figur 22.2. Havmyran naturreservat: UTM-koordinater 32 V MR 7738-8547; kartblad 1421 IV og 1422 III. Takseringsløype for fugl er foreløpig ikke inntegnet.

22.4.4 STATUS FOR AMFIBIER, KRYPDYR OG PATTEDYR

Opplysninger om områdets status er også basert på observasjoner 22.05.- 26.05.1974 av Otto Frengen (OF) fra Håvikfjellet - Kvamslifjellet - Laksåvatnet - Berguglevatnet - Moldtuva til Grytdalen. Registreringer i grenseområdene i verneforslaget til Havmyran naturreservat er utført av Hans J. Berge og Odd Rygh (her: OR) 17.06.-18.06.1978. Supplerende kommentarer er gitt av Georg Bangjord (GB).

H - opptreter til alle årstider og ynglig er påvist
 h - opptreter trolig årlig
 S - streifdyr/noen få registreringer
 ? - usikker status

+ - sjelden, mindre enn 10 kjente funn
 ++ - regelmessig (årlig forekomst), men fåtallig
 +++ - tallrik (vanlig, årlig forekomst)

• - arter som kommenteres nærmere

ART	Status	Dagens forekomst
AMFIBIER, AMPHIBIA		
•Frosk, <i>Rana temporaria</i>	H	++
• Padde, <i>Bufo bufo</i>	H	++(+)
KRYPDYR, PEPTILIA		
Firfisle, <i>Lecerta vivipara</i>	?	
•Hoggorm, <i>Vipera berus</i>	h	+
ROVDYR, CARNIVORA		
Mink, <i>Mustela vison</i>		
•Oter, <i>Lutra lutra</i>	h?S	++(+)
HJORTEDYR, ARTIODACTYLA		
•Hjort, <i>Cervus elaphus</i>		++(+)

• Kommentarer til artslista

- **Frosk**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF).
- **Padde**; fem individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett individ observert ved Grasvatnet 17.06.-18.06.1978 (OR).
- **Hoggorm**; ett individ observert 31.08.1974 (GB). Ett individ observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR).

- **Oter**; ett individ og spor av ett individ observert 22.05-26.05.1974 (OF).
- **Hjort**; flere individer observert 22.05-26.05.1974 (OF). Ett individ observert 31.08.1974 (GB). Etter alle sporene å dømme ser området langs sørsida av Håvikfjellet og langs vest og sørsida av Kvamslifjellet, og også områdene rundt nedre deler av Skumfosselva, Aunvatna og Grytelva ut til å være en viktig biotop for arten, en del spor observert fra og med Tverrfjellet sørover til Langvatnet, vestover fra og med Sætervatnet til Kvernavatnet og fra og med Kudalsvatna og nordover til og med Einskogene 17.06.-18.06.1978 (OR). 17.06.-18.06.1978 (OR). Karakteristisk for det høyere dyreliv (Løfaldli & Bodsberg, 1991).

22.5 KART

22.5.1 VEGETASJONSKART

Vegetasjonskart for Havmyran naturreservat er ikke utarbeidet.

22.5.2 VILTKART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1980. *Viltområderegistreringer på Hitra. Havmyran kartblad 14223.*

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

22.5.3 GEOLOGISKE KART

Berggrunnsgeologisk kart er ikke utarbeidet for kartblad 1421 IV eller 1422 III.

22.5.4 ANDRE KART

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 1981. *Vernekart. Naturvern, friluftsområder, viltområder*, 9 s. 78 kart.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen. 1991. *Naturvernkart - Registrerte verneverdige områder og forekomster. Sør-Trøndelag fylke, kommune nr. 1617 Hitra, M 1 : 50 000*, 1 kart.

RAPPORTER UTGITT AV FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG, MILJØVERNAVDELINGEN

1987	Rapport 1/1987
Atlasprosjektet i Sør-Trøndelag.	1988	Rapport 6/1988
Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier - Grytdalselva.
1987	Rapport 2/1987
Aktuelle vassdrag for settefiskproduksjon i Sør-Trøndelag fylke. Forprosjekt.	1988	Rapport 7/1988
Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier - Oldenvassdraget.
1987	Rapport 3/1987
Åpning av jakt på kanadagås i Trøndelag 1986.	1988	Rapport 8/1988
Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier - Norddalselva.
1987	Rapport 4/1987 UTGÅTT
Vannbruksplanlegging i Gaula. Referat fra Gaulaseminar 2.4.87.	1988	Rapport 9/1988 UTGÅTT
Gaula, Byneset, Øysand - Brekka. Tiltaksorientert overvåking - forurensnings-tilførsler. Utvidelse av rapport 9/1987.
1987	Rapport 5/1987
Landbrukskontrollen 1987.	1988	Rapport 10/1988
Forurensende og skjemmende avfallstømming i Sør-Trøndelag.
1987	Rapport 6/1987 UTGÅTT
Fosser i Sør-Trøndelag. Status og prosjektplan medio september 1987.	1988	Rapport 11/1988
Registreringer av bjørn, jerv og ulv i Sør-Trøndelag i 1987.
1987	Rapport 7/1987 UTGÅTT
Årsrapport 1986 og arbeidsprogram 1987.	1988	Rapport 12/1988
Aktuelle vassdrag for settefiskproduksjon i Sør-Trøndelag.
1987	Rapport 8/1987 UTGÅTT
Utkast til skjøtelsesplaner for 8 vernede våtmarksområder i Sør-Trøndelag.	1989	Rapport 1/1989
Landbrukskontrollen 1988
1987	Rapport 9/1987 UTGÅTT
Gaula. Tiltaksorientert overvåking - Forurensningstilførsler.	1989	Rapport 2/1989
Naturvernområder i Sør-Trøndelag fylke. Statusrapport pr. 1.1.1989.
1987	Rapport 10/1987
Registrering av fosser og stryk. Forprosjekt.	1989	Rapport 3/1989
Modell for utmarksutnytting - Meraker Brug
1988	Rapport 1/1988 UTGÅTT
Sikkerhet og beredskap i vannforsyningen. Sammendrag av foredrag ved seminar 21.-22. september 1987.	1989	Rapport 4/1989
Registreringer av bjørn, jerv og ulv i Sør-Trøndelag i 1988.
1988	Rapport 2/1988
Beredskapsplan for vannforsyning. Veileder utarbeidet av en styringsgruppe for prosjektet ledet av vassdragsforvalter Jan Habberstad.	1989	Rapport 5/1989
Status for den lokale viltforvaltning i Sør-Trøndelag
1988	Rapport 3/1988
Sortering av aktuelle vassdrag for settefiskproduksjon.	1989	Rapport 6/1989
Bruk av stålhagl i Sør-Trøndelag 1989
1988	Rapport 4/1988
Årsrapport 1987 og arbeidsprogram 1988.	1989	Rapport 7/1989 UTGÅTT
Landbrukskontrollen 1989
1988	Rapport 5/1988
Verneplan IV for vassdrag. Gjennomgang av verdier - Grytelva.	1989	Rapport 8/1989
De frivillige organisasjoners rolle i viltforvaltningen i Sør-Trøndelag

1990	Rapport 1/1990
Årsrapport VAR-seksjonen 1989	1991	Rapport 6/91
Spesialavfall i Sør-Trøndelag
1990	Rapport 2/1990 UTGÅTT
Mindre lakse- og sjøørrevassdrag
i Sør-Trøndelag.	1991	Rapport 7/91
Store rovdyr i Sør-Trøndelag og jerven
i Dovre/Rondane, 1991.
Bestander, konflikter og tiltak.
1990	Rapport 3/1990
Miljøhensyn i jordbruksområdene	1992	Rapport 1/92 UTGÅTT
Natur- og friluftsverdier i
Hofstadelvas nedbørfelt.
1990	Rapport 4/1990
Hyttenes vannforsyning	1992	Rapport 2/92
Overvåkning av lakseparasitten
Gyrodactylus salaris i Sør-Trøndelag.
1990	Rapport 5/1990
Registreringer av bjørn, jerv og
ulv i Sør-Trøndelag i 1989	1992	Rapport 3/92
Utviklingen i elgstammen i Sør-
Trøndelag
1990	Rapport 6/1990
En ornitologisk konsekvensanalyse av
Rusasetvatnet i Ørland kommune, Sør-
Trøndelag, etter nedtappingen	1992	Rapport 4/92
Tilstand og status for vann og vassdrag i
Sør-Trøndelag (Rådgivende Biologer)
1990	Rapport 7/1990
Jerveforvaltningen i Dovre/Rondane
regionen	1992	Rapport 5/92
Utkast til verneplan for sjøfugl
i Sør-Trøndelag fylke
1990	Rapport 8/1990
De frivillige organisasjoner
- Et potensiale i den lokale vilt-
forvaltning?	1992	Rapport 6/92
Vurdering av drikkevannskildene
i Sør-Trøndelag
1990	Rapport 9/1990
Arealavrenning fra jordbruksareal	1993	Rapport 1/93
Avfallsplan for Sør-Trøndelag
1990	Rapport 10/90
Elgmerkingsprosjektet i Selbu og
Tydal	1993	Rapport 2/93
Handlingsplan for oppgradering av avfalls-
plasser i Sør-Trøndelag
1990	Rapport 11/90
En analyse av det elvenære landskapet
langs Orkla	1993	Rapport 3/93
Villrein og inngrep i Knutshø villrein-
område
1991	Rapport 1/91 UTGÅTT
Dovre/Rondane jervregion. Årsrapport
frå eit forvaltningssamarbeid mellom
fylkesmennene i Sør-Trøndelag, Møre og
Romsdal og Oppland.	1993	Rapport 4/93
Vern av biologisk mangfold
Tema: Myrreservatene
1991	Rapport 2/91 UTGÅTT
Bjørn, jerv, ulv og gaupe i Sør-Trøndelag
1990	1994	Rapport 1/94
Steinsdalselva
(Vassdragsnr. 137,2Z)
Natur-, kultur og friluftsverdier
En kunnskapsstatus 1993
1991	Rapport 3/91
Årsrapport fra landbrukskontrollen 1990.	1994	Rapport 2/94
Forurensningsundersøkelser i 12 vass-
drag i Sør-Trøndelag
1991	Rapport 4/9 UTGÅTT
Strategisk plan 1991 - 1995
Virksomhetsplan 1991	1994	Rapport 3/94
Hvem, hva, hvor i vassdrags-
forvaltningen
1991	Rapport 5/91
Overvåkning av 6 innsjøer/vassdrag i
Sør-Trøndelag		

- 1994 Rapport 4/94
Vern av biologisk mangfold
Tema: Skogreservatene
- 1994 Rapport 5/94
Fylkesplan for utslipp til gode
sjøresipienter
- 1994 Rapport 6/94
Nasjonal registrering av verdifulle
kulturlandskap Sør-Trøndelag
- 1994 Rapport 7/94
Vern av biologisk mangfold
Tema: Våtmarksreservatene og
fuglefredningsområdene
- 1994 Rapport 8/94
Vern av biologisk mangfold.
Tema: Myrreservatene
Oversikt over naturfaglig kunnskap III
Sølendet naturreservat, Røros kommune
- 1994 Rapport 9/94
Vern av biologisk mangfold.
Tema: Myrreservatene
Oversikt over naturfaglig kunnskap II